

stran 5

Globoko vdihni, preštej do...

stran 4

Veliko več, kot le bežno srečanje

Motoristi brez motorjev

Kranj, 14. maja - Miličniki prometne in splošne postaje milice v Kranju so v sobotni akciji "lova" na tehnično nepopolna motorna kolesa in kolesa z motorjem ter preobestne voznike na Planini začasno zasegli osem vozil. Sodnik za prekrške bo določil dobo začasnega odvzema: najmanj en, največ šest mesecev.

Skraini varnostni poseg miličnikov, ki je v prid preobestni mladini in brezskrbnim staršem, ki otrokom kupujejo lju-bezen in sebi ljubi mir, je očitno nujen, saj kazni ne zaležejo. Za "običajne" prekrške, na primer, vožnjo brez čelade (čeprav jo imajo, jo mnogi vozijo na kolesu) mladi vozniki niso ostajali brez vozil. Povod za začasni odvzem so bile nevarne tehnične pomanjkljivosti: brez zavor, predelani motorji, izrabljene pnevmatike, posebne ročne naprave za dodajanje plina, kolo brez luči ipd., v dveh primerih pa je bila posredi vožnja po pločniku in v enem poskus pobega. Miličniki bodo sodniku za prekrške predlagali tudi nekatere starše mladoltnih prometnih kršiteljev. Podobne akcije napovedujejo pogosteje tudi v drugih gorenjskih naseljih.

H. J.

GORENJSKI GLAS

Kranj, 12. in 13. maja - Ljubi Kranjci, lahko vam je žal, da se niste v soboto in nedeljo v večjem številu odzvali vabilu na državno prvenstvo v standardnih in latinskoameriških plesih, ki ga je ŠPK Kazina iz Ljubljane priredila v športni dvorani na Planini. Na parketu se je vrtilo kakih 85 parov iz 11 jugoslovanskih plesnih klubov, večidel iz Slovenije, medtem ko jih je s tribune gledalo bore malo gledalcev. Je to pripisati sončni nedelji, ki je bolj vabila v naravo in manj v dvorano, ali že kar prislovični kranjski kulturni mlačnosti? - Foto: G. Šinik

BLED-VREDEN OBISKA

je naslov priloge, ki jo pripravljamo s Turističnim društvom Bled. Priloga bo izšla 22. maja v Gorenjskem glasu. Če želite sodelovati tudi vi, nas pokličite po tel. 28-463, kjer boste dobili vse informacije!

stran 7

Igrati predstavo

Med tržnimi in socialnimi merili

Kako se znebiti odvečnih delavcev (ekonomskih in tehnoloških presežkov), se sprašujejo v številnih podjetjih na Gorenjskem in v Sloveniji. Čeprav so marsikje sestavili spiske za odpust delavcev in tudi z njimi (psihološko) pritiskali na zaposlene, pa so se le malokje odločili za takšno pot. Reči nekemu naravnost v obraz, da je odveč in da ga podjetje ne potrebuje, je pri nas še dokaj težko. Ne le zato, ker smo se v preteklosti navadili, da so podjetja reševala tudi raznovrstne socialne probleme delavcev, ampak tudi zaradi tega, ker smo se pri nas za zdaj predvsem načelno opredelili za trg, sicer pa se še nismo povsem sprijaznili, da je trg tudi zelo krut, da ne priznava "socialnega zaposlovanja" in da socialne probleme zaposlenih prelaga iz podjetij v "naročje države".

Kratka zgodovina odpušcanja delavcev kaže, da sta za vsakdanjo rabo primerna predvsem dva načina. Podjetja, ki so se ubadala z velikimi presežki delavcev (pa tudi z likvidnostnimi in drugimi problemi), so kratkoma "razpisale" stečaj, oblikovale nove organizacije, na novo zaposlile delavce in se znebile odvečnih, predvsem

pa slabih delavcev. Drugi način, ki zadnje čase vznemirja tudi številne Gorenjce, je uvedba evropskega delovnega časa. Čeprav vodilni zatrjujejo delavcem, da gre za približevanje evropskim standardom in normam, pa se za evropskim delovnim časom "skriva" tudi odgovor na vprašanje, kako zmanjšati število zaposlenih in se znebiti predvsem polkmetov in šušmarjev, ki bi si socialno varnost lahko zagotovili zunaj tovarne.

Prav polkmetje so mnogim že dolgo trn v peti. Predlog, da bi jih odpustili zato, ker imajo doma kmetijo, je problematičen vsaj iz dveh razlogov. Povprečne kmetije na Gorenjskem so premajhne in gospodarsko prešibke, da bi zagotavljale polno zaposlitev in dostojno preživljanje. In drugi, še trdnjši razlog: če se zavzamemo za trg, tudi za trg delovne sile, potem ni mogoče pristati na to, da bi pri odpušcanju ali pri novem zaposlovanju veljala socialna merila in da bi bilo eno od meril tudi to, kaj in koliko (zemlje) ima kdo doma. Na trgu delovne sile naj bi nekaj veljalo le usposobljenost, strokovnost, izkušnost, pridnost...

C. Zaplotnik

Danes sejem

Kranj, 15. maja - V Kranju se danes začne 15. sejem kooperacij, industrije, trgovine in drobnega gospodarstva. Na specializirani prireditvi, ki bo trajala štiri dni (sejem bodo zaprli v petek) sodeluje blizu sto razstavljalcev. Izpadlo republiško razstavo inovacij je prireditelj nadomestil z razširjeno ponudbo avtomobilov. Med posebnostmi prireditve pa bo tudi četrtkov seminar o Kakovosti za Evropo 1992.

A. Ž.

Tekstilci in usnjariji

Danes opozorilna stavka

Kranj, 15. maja - Danes med 13. in 14. uro bodo tekstilni delavci stavkali, da opozorijo na nevdružne gospodarske razmere, ki tekstilno in usnjarsko predelovalno panogo vodijo v stečaj.

Kriza v tekstilni in sorodnih panogah ni od včeraj, prav tako ne opozorila vladi, zato se je sindikat delavcev v tekstilni in usnjarsko predelovalni dejavnosti odločil za enourno opozorilno stavko. Z njo bo spet opomnil na davčne olajšave za delovno intenzivne panoge, zmanjšanje carinskih in davčnih dajatev za izvozno usmerjeno proizvodnjo, na meddržavno regulativo izvoza in uvoza, ustanovitev konsignacijskih centrov za zanesljivo sprotno preskrbo s surovinami, naložbe v obnovo proizvodnje, sprejem uvozne zaščite politike in konkurenčnosti domače tekstilne industrije. Tekstilci, ki zdaj delajo za sramotno nizke plače, groze pa jim celo stečaji in cesta, zahtevajo tudi izreden sklic slovenske skupščine in občinskih skupščin tam, kjer tekstilna industrija posluje z občutnimi motnjami. Že znanim zahtevam, ki jih je bivša vlada le deloma podprla, dodajajo nekaj novih: z rezultati gospodarjenja usklajeno financiranje družbenih dejavnosti, dosledno izvajanje sprejetih ukrepov blokade iz Srbije, zaščito premoženja, razglasitev moratorija na terjatvah bank do prezadolženih tovarn, ki so sposobna za preoblikovanje v podjetja, ter preboj njihovega monopola tudi z ustanavljanjem tujih bank.

Pred iztekom današnje dopoldanske izmene bo torej enourna opozorilna stavka, tekstilci so jo opremili z geslom »stari vladi za sedmino in novi za popotnico«. Bomo videli, kolikšnega uspeha bodo deležne stare zahteve v novih okoliščinah!

D. Z. Žlebir

Kranj, 11. maja - V prostorih Gorenjskega tiska so odprli predstavništvo mešanega sovjetsko-jugoslovanskega podjetja Interbook, ki ima sedež v Moskvi. Na sovjetski strani združuje šest največjih založnikov, na naši štiri tiskarne in Slovenijales. Predstavništvo so slovesno odprli ob navzočnosti sovjetskih gostov. Več na 8. strani. Foto: G. Šinik

Kranjski parlament

Kranj, 14. maja - Na konstitutivni seji kranjskega parlamenta je bil v zboru združenega dela za predsednika izvoljen Miro Kozelj (Demos), za podpredsednika Darko Šegula, v zboru krajevnih

skupnosti za predsednika Darko Jarc (Demos), za podpredsednico Marija Krajnik (Demos), v družbenopolitičnem zboru pa za predsednika Stanislav Istenič (Demos), za podpredsednika Darko Zupanc (ZSMS liberalna stranka). Funkcionarji posameznih zborov so bili izvoljeni na ločenih sejah, nakar so se vsi trije zbori sestali na skupni seji, vendar do zaključka redakcije še ne moremo poročati o volitvah za predsednika in podpredsednika kranjskega parlamenta.

M. V.

15. SEJEM KOOPERACIJ INDUSTRIJE, TRGOVINE IN DROBNEGA GOSPODARSTVA KRAJN, 15. - 18. 5. 1990

- informacije o nakupu osebnih avtomobilov MAZDA, ALFA ROMEO, MERCEDES, avtodolov (akumulatorji, izpušne cevi), dodatne opreme, spodnji predprazniki, gume
 - SLOVENIJALES: poleg poslovne informatike in oddaje kooperacijskih programov na sejmu predstavlja južnokorejske avtomobile HYUNDAI po nizkih cenah
 - Obrtna zadruga RADOS Radovljica
 - ponudba za nakup poslovnih prostorov v Dvorski vasi (v bližini Karavanškega predora)
 - prodaja avtomobilov TOYOTA
 - prodajna ponudba lesno obdelovalnih strojev FIMAC / IBM IMPEX
 - ponudba ročnih in električnih orodij:
 - ISKRA - BLACK & DECKER - METALKA - HILTI, WAGNER
 - prodaja atraktivnih obrtniških izdelkov
- NOVO: INFORMACIJE O OBRTI IN PODJETNIŠTVU
- ustanavljanje podjetij, odpiranje obrti, ugodnosti bank za razvoj podjetništva, obrti...
- Medobčinska gospodarska zbornica za Gorenjsko.

AKTUALNO - STROKOVNI SEMINAR

KAKOVOST ZA EVROPO 1992 - 17. 5. 1990 ob 8. uri v prostorih sejma Ne zamudite ugodne priložnosti - prijavite se lahko do 17. 5. do 8. ure v prostorih PPC Gorenjski sejem Kranj.

GORENJSKI GLAS

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

In vendar se giblje

Naposled se je le zgodilo tisto, za kar si že dolgo prizadevamo: Slovenci dobivamo svojo lastno zunanjo politiko. To je dejstvo, ki sta ga v svojih nastopnih govorih potrdila oba najvišja predstavnika nanovo izvoljene slovenske oblasti, Milan Kučan in France Bučar. Zgodilo se je s 45-letno zamudo, a vendarle - bolje pozno kot nikoli.

Zapisano je namreč bilo: »V skladu s slovenskimi izjavami Churchilla, Roosevelta in Stalina bo po svoji narodni osvoboditvi o notranji ureditvi Združene Slovenije in o svojih zunanjih odnosih odločil slovenski narod sam. OF bo to elementarno pravico slovenskega naroda uveljavila in branila z vsemi sredstvi.« (21. 12. 1941) Že z Dolomitsko izjavo in ne šele maja 1945, ko bi se moralo in moglo zapisano uresničiti, pa je OF »to elementarno pravico slovenskega naroda« oddala v zakup partiji, misleč, da jo s tem, ko jo stavi v službo proletarskemu internacionalizmu, uveljavlja in brani.

10. maja 1945 je Boris Kidrič z balkona ljubljanske univerze zagotovil, da je slovenska stvar poslej v rokah narodne vlade, katere prvi predsednik je bil 9. maja 1990 zvečer pa je France Bučar svoj čas sam v službi one prve vlade, takratno ravnanje razglasil za zmoto, katere posledice so bile hude. »Ogrozile so prav tisto, kar je bila vedno naša moč preživetja: naša pokončnost in voljo do življenja, vrednote, ki smo se jih ustvarili kot soustvarjalci evropske kulture... Evropejci smo vedno bili, dokler nas iz Evrope ni iztrgala tej Evropi povsem tuja ideologija. In vrnitev v Evropo ne pomeni ponižnega čakanja pred njenimi vrati, da nas vanjo sprejmejo kot desetega brata - pač pa vrnitev k našim lastnim koreninam, ki so seveda evropske. To pa pomeni restitucijo v nas samih tistih vrednot, ki so nas zgodovinsko oblikovale v to, kar smo vedno bili - in kar je v veliki meri podprl napuh, da smo odkrili in osvojili absolutno resnico.«

Kakorkoli že - pot do narodove osamosvojitve, do lastne državnosti in suverenosti, katere atribut je tudi samostojna zunanja politika, je dolga in naporna; izgubila se je v prepadih in tava povinkih zmot, a vseeno pelje cilju nasproti. Vzemimo za primer tistega, ki je bil pred poldrugim stoletjem zastavljen v programu »Zedinjene Slovenije«: združitev vseh slovenskih ozemelj v eni upravni oz. državni celoti. Novembra 1918 je Anton Korošec, predsednik Narodnega sveta Države Slovenec, Hrvatov in Srbov, prvak med takratnimi slovenskimi politiki, križaril po Evropi in se pogajal za takšno Jugoslavijo, v kateri bi se izpolnila tudi vizija ZS. Toda tisto, kar je nastalo 1. decembra 1918, je bilo v tem oziru prava katastrofa. Več kot tretjina (39 %) slovenskega etničnega ozemlja je ostala pod tujo oblastjo in kmalu se je za tujo izkazala tudi srbska oblast, pod katero smo ostali do naslednje vojne. V letih po tej si je za združitev slovenskih pokrajin prizadeval drugi prvak med slovenskimi politiki - Edvard Kardelj, ki je bil takrat jugoslovanski zunanji minister in je odigral veliko vlogo v naših pogajanjih za zahodno mejo. Dosegel je veliko več kot svoj čas Korošec - skoraj vse slovensko ozemlje je bilo poslej v eni državi - a kaj, ko je bila ta v službi »absolutne resnice« in velikih »nacionalnih« ciljev. Zahodni zavezniki so kmalu uvideli, da je Jugoslavija povsem zapadla sovjetskemu vplivu. Churchill je Stalinu očital, da se ne drži dogovora, po katerem bi si Jugoslavijo delila na pol (»fifty - fifty«): »V resnici je zdaj razmerje 90 : 10 in še teh 10 odstotkov nam maršal Tito ostro oporeka.« (23. 6. 1945) Ker bi bil Trst v jugoslovanskih rokah, sovjetsko oporišče v srcu Sredozemlja, sta Amerika in Anglija podprli Italijo in Trst je bil za nas izgubljen.

Zdaj nam pred očmi nastaja Evropa, v kakršni bo Trst tudi in spet naš, saj meje vse manj ovirajo svobodni pretok ljudi, kapitala, blaga in idej. Čas, ko bo Slovenija sama določala svojo notranjo in zunanjo politiko, je končno nastopil. »Slovenija ne more več ostati nekaj, kar bi v predstavah ljudi, ki soodločajo o novi podobi sveta, veljalo za zgolj etnično skupnost nekje na mejah med Srednjo Evropo in Balkanom. To je nujna in prednostna naloga te skupščine, vlade in predsedstva,« je kmalu za Bučarjem napovedal Kučan. - Zdaj torej čakamo še na besedo nove vlade. Na besedo in na dejanja.

Opravičilo

Za napako, ki se je zgodila v petkovi številki Gorenjskega glasa na 2. strani, ko smo pod naslovom Republika ima novo oblast ponovili besedilo o Elanu s 1. strani, namesto poročila Jožeta Košnjeka s prvega zasedanja slovenskega parlamenta, bi bilo neresno, če bi se »sklicevali« na tiskarskega škrtat. Do napake je prišlo, ko smo skušali na prvi, zadnji in deloma tudi na drugi strani objaviti še zadnje aktualne ponedeljkove dogodke in ob tem imeli zaradi pravočasnega začetka tiskanja Gorenjskega glasa tudi nekaj tehničnih težav. Bralcem in prizadetim se za napako iskreno opravičujemo. Neobjavljeno poročilo pa danes skupaj z ostalim dogajanjem pred jutrišnjim zasedanjem slovenske skupščine v povzetku objavljamo na tej strani pod naslovom Težka naloga Lojzeta Peterleta.

Uredništvo

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za 1. trimesečje 100 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargl (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (šport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, tradicije, NOB, Tržič), Danica Zavrl Zlebir (socialna politika, sindikati), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franco Perdan in Gorazd Sinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Drakšler (tehnično urejanje) in Marjeta Vožlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 - Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 - Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Jutri bo slovenska skupščina odločala o novi vladi

Težka naloga Lojzeta Peterleta

Po skoraj dvodnevni pogovorih z vodilnimi predstavniki v parlamentu zastopanih strank je predsedstvo Republike Slovenije zaupalo vodji Slovenskih krščanskih demokratov dr. Lojzetu Peterletu sestavo vlade in vladnega programa.

Ljubljana, 11. maja - Gre za tako imenovani »poizvedbeni mandat«, ki ga je dr. Peterle dobil od predsedstva republike. V nekaj dneh je moral sestaviti program vlade in njeno sestavo ter o tem seznaniti predsedstvo republike, ki bo na jutrišnji seji republiške skupščine, če bo predlog sprejemljiv, njega potem predlagalo za predsednika vlade in mandatarja za sestavo novega republiškega izvršnega sveta. Peterletova naloga ni lahka, saj bo moral krmariti med željami njegove, Demosove koalicije, ki ga je izbrala za svojega kandidata za predsednika vlade, med opozicijo, ki bi s svojo podporo ali vsaj nenasprotovanjem veliko pomagala novi vladi, in velikimi pričakovanji javnosti, ki želi imeti v vladi ne le politike, ampak tudi strokovnjake, ki bodo znali politično neobremenjeno reševati probleme. Dosedanji razgovori na predsedstvu republike Slovenije (vrstili so se glede na število poslancev v parlamentu) so bili zahtevni in pomembni, vodstvo republike pa je ob tem tudi želelo zvedeti, kako si posamezni strankarski veljaki predstavljajo reševanje ključnih slovenskih problemov in razvoj dogodkov. Razgovori so pokazali, in to ohrabljuje, da obstaja pripravljenost do usklajevanja stališč pri ključnih vprašanjih kljub zapletom in nasprotjem na

Ivo Bizjak, predsednik zbora občin republiške skupščine.

Milan Kučan podpisuje slovesno izjavo predsednika predsedstva Republike Slovenije.

Dr. Lojze Peterle, kandidat za predsednika slovenske vlade, v razgovoru s sodelavci. Od leve proti desni: dr. Lojze Peterle, dr. Dimitrij Rupel, dr. Rajko Pirnat, Ivan Oman in Tone Peršak. Stoji novinar TV Slovenija Tone Smolnikar.

prvem zasedanju republiškega parlamenta. Dokajšnja mera soglasja in enakosti ali sorodnosti pogledov je opazna pri urejanju odnosov z drugimi republikami v Jugoslaviji, pri nastopanju Slovenije v tujini in pri obrambnih vprašanjih.

Dr. Lojze Peterle je še pred tem, preden je dobil zaupanje predsedstva Republike Slovenije, javnosti povedal, da se čuti zrelega za to nalogo, kar so mu nekateri oporekali, in da bo sodelovanje v vladi ponudil vsem v parlamentu sodelujo-

Zaupanje Ivo Bizjaku

Slovenski parlament ima novo vodstvo. Predsednik skupščine je 67-letni dr. France Bučar, podpredsednika pa sta Vane Gošnik iz Titovega Velenja in Vitodrag Pukl iz Celja. Za predsednika zbora občin je bil izvoljen Ivo Bizjak z Zgornje Bele pri Predvoru, star 34 let, diplomirani inženir matematike, za podpredsednika pa Janez Lukač iz Litije. Predsednik družbenopolitičnega zbora je dr. Ludvik Toplak, univerzitetni profesor iz Maribora, podpredsednik pa je Tone Peršak iz Ljubljane.

ne, profesor na ljubljanski Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo. Predsednik zbora združenega dela je Jože Zupančič, profesor geografije iz Celja, podpredsednik pa Bogo Regina iz Radizla pri Mariboru, samostojni obrtnik. Izvoljena je bila tudi skupščinska komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Predsednik je Janez Lampret (Slovenski krščanski demokrati), podpredsednik pa Andrej Verlič (liberalci). Član komisije je tudi kranjski poslanec Andrej Šter (Slovenska demokratična zveza).

Najprej program, potem...

ZSMS - liberalna stranka glede sestave in podpore novi vladi pravi, da bi le - ta lažje dobila podporo, če bi bil v parlamentu glede vodilnih mest dosežen sporazum. Ker se je že govorilo o koalicijski vladi Demosa in liberalcev, slednji pravijo, da je njihovo stališče jasno: najprej naj bo pripravljen vladni program, nato pa bo možen dogovor o koaliciji

ali pa samo o podpori vladi. Prve opredelitve do vlade pa so prišle tudi iz vodstva ZKS - stranke demokratične prenov. Na Tomšičevi 5 pravijo, da proti vladi ne bodo glasovali oziroma se bodo vzdržali, če bo vladni program dober oziroma bo vladna strokovno pripravljena. Še vedno je aktualno vprašanje, ali bodo prenovitelji ustanovili vladno v senci, kot so obljubljali takoj po volitvah.

čim strankam. Le-te se o sodelovanju še niso izrekle, vendar se utegne zgoditi, da bo jutri parlamentu resnično predložena široka koalicijska vlada, »vlada narodne rešitve«.

Zanimiva in uresničljiva postaja pobuda ZSMS - liberalne stranke, ki jo je predsedniku predsedstva republike Slovenije Milanu Kučanu predlagala Školčeva ekipa. Predlog bo pismeno na jutrišnji seji predlo-

žen tudi poslancem republiške skupščine. Slovenski parlament naj bi ustanovil tri skupine, katerih naj bi bili poslanci vseh strank in neodvisni strokovnjaki, obravnavale pa naj bi oblikovanje nove slovenske ustave, odnos Slovenije do Jugoslavije in tujine ter preobrazbo družbene lastnine. Vse torej kaže, da bo Slovenija jutri le dobila novo vladno.

J. Košnjek, slike G. Šinik

Novi funkcionarji občinske skupščine

Jesenice še nimajo župana

Jesenice, 14. maja - Na minulih sejah vseh treh zborov skupščine občine Jesenice so izvolili podpredsednika občinske skupščine, pravnik Danijela Ažmana z Blejske Dobrave, mandatarko ali predsednico izvršnega sveta, Rino Klinar, diplomirano sociologinjo in predsednika zbora krajevnih skupnosti Edigija Bička. V roku petih dni bodo vložili kandidature za ostale občinske funkcije.

Na četrtkovi seji vseh treh zborov skupščine občine Jesenice so najprej na skupni seji novoizvoljeni delegati volili predsednika skupščine občine in podpredsednika skupščine občine Jesenice ter mandatarja ali predsednika jeseniškega izvršnega sveta.

Za predsednika skupščine občine je jeseniški DEMOS predlagal dr. Božidarja Brudarja, ZKS - Stranka demokratične prenov pa inž. Igorja Mežka, medtem ko so za podpredsednika liberalci predlagali Antona Požarja, ZKS - Stran-

ka demokratične prenov pa Danijela Ažmana. Za mesto mandatarja sta se potegovala Rina Klinar (ZKS - SDP) in Anton Korošec (Demos).

Nihče od kandidatov za predsednika skupščine občine Jesenice ni dobil dovolj glasov, medtem ko so delegati za podpredsednika občine izvolili Danijela Ažmana, pravnik z Blejske Dobrave. Za mandatarko oziroma predsednico jeseniškega izvršnega sveta pa so izvolili Rino Klinar, diplomirano sociologinjo.

Rina Klinar se je zahvalila za zaupanje in med drugim poudarila, da bo delo v prihodnjem obdobju terjalo veliko znanja, ob predlogih za člane jeseniškega izvršnega sveta pa se bo zavzemala za tiste, ki so se že izkazali po svoji strokovnosti, ne glede na strankarsko opredeljenost. Pooblastili so tudi dosedanji izvršni svet, da do ustanovitve novega nadaljuje svoje delo.

Za predsednika zbora krajevnih skupnosti so izvolili kandidata ZKS - SDP Edigija Bička, nihče od kandidatov za predsednika zbora združenega dela - kandidiral sta Mojca Kobentar in Branko Banko - ter za družbenopolitični zbor - kandidiral sta Janez Markeš in Zvone Miklič - pa niso dobi-

li dovolj glasov. Podpore tudi nista dobila kandidata za podpredsednika družbenopolitičnega zbora, medtem ko je bil za podpredsednika ostalih dveh zborov samo en kandidat.

V jeseniški občini bodo zato v prihodnjih dneh vložili nove predloge kandidatov za kar nekaj občinskih funkcij. Po slovenskem dosedanji kandidati ne morejo ponovno kandidirati in bi stranke morale posredovati nova imena. Slišati pa je, da so menda v republikli dogovor, da vseeno lahko kandidirajo tudi kandidati, so bili že predlagani, vendar niso bili izvoljeni.

D. Sede

Hvala ti, Tomo!

Kranj, 11. maja - Včeraj se je iz nepalske Himalaje vrnil naš najuspešnejši alpinist Tomo Česen, ki je s samostojnim, prvenstvenim vzponom v južni steni Lotse postavil nov mejnik v jugoslovanskem in svetovnem himalaizmu. Ob prihodu v domovino so plezalca Česna in spremljevalca zdravnika Kokalja ter snemalca Ravniharja pozdravili številni ljubitelji gora. Tomo je ob številnih spominskih darilih sprejel tudi zahvalo, da je Lotsejevo steno ohranil slovensko.

Največje dejanje sodobnega svetovnega alpinizma je zbudilo veliko zanimanja tako v tujini kot doma. Zato ni čudno, da je bil tokratni sprejem naše male himalajske odprave ob vrnitvi na brniško letališče nadvse veličasten. Poleg svojcev so želeli pozdraviti junaka tega dejanja tudi mnogi prijatelji, znanci in, seveda, še novinarji. Pozdravi in čestitke so se vrstile druga za drugo, čeprav so si prišli po naporih in dolgi poti gotovo želeli čimprej na svoje domove. Vendar, razumeli so, da želimo deliti veselje z njimi, da je to pač nujni del uspeha. Že med tiskovno konferenco na letališču so alpinistu Česnu čestitali predsednik Planinske zveze Slovenije

Andrej Brvar, ki je izrazil ponos vseh 119 tisoč članov te organizacije, načelnik komisije za odprave v tuja gorstva pri PZS Tone Škarja, ki je označil Česnov vzpon za alpinistično dejanje tretjega tisočletja, pa direktor Adria Airways Janez Kocijančič, ki je priznal, da v kraljestvu višav Česen preseže nekatera njihova letala. Posebno ganljivi sta bili zahvali Dušice Kunaver, žene pokojnega himalajca Aleša, katerega ime nosi prvenstvena Česnova smer v Lotseju, pa tržiškega alpinista Filipa Benceta, udeleženca odprave na Lotse leta 1981; držali so pesti zanj, da je steno obdržal za Slovence!

Še isti dan sta se zvrstila slovesna sprejema v kranjski ob-

Predsednik Drnovšek in alpinist Česen sta bila uspešna vsak na svojem vrhu - foto: G. Šinik

činski skupščini in Stražišču pri Kranju, kjer prebiva Tomo Česen z družino. Zakonca Toma in Nado je 11. maja 1990 sprejel tudi predsednik predsedstva SFRJ dr. Janez Drnovšek, ki je ob čestitkah ugotovil, da sta se oba skoraj hkrati

vrnila domov po uspehu na sicer različnih vrhovih. Ob priznanjih doma pa je bil Tomo že deležen prvih pohval svetovno znanih alpinistov, med njimi tudi slovitega Messnerja.

Stojan Saje

In vendar se vrtil...

Vila Bistrica končno tržiška

Tržič, 8. maja - Po dobrih štiridesetih letih tržiška skupščina ponovno lahko sama razpolaga z dosedanjim protokolarnim objektom "Vila Bistrica" pri Sv. Juriju nad Bistrico v Tržiču. Do 11. aprila letos ga je upravljal Servis za protokolarne storitve Brdo, o njegovi nadaljnji usodi pa je razpravljala tržiška izvršni svet na torkovi seji. Objekt naj bi služil turizmu in gostinstvu najvišje kategorije.

Zadnja leta, ko so v Ljubljani kolebali, ali bi vendarle že predali vilo Bistrico Tržičanom, so Tržičani že delali načrte, kako vilo preurediti v zahteven turistično gostinski objekt, saj ima po svoji urejenosti in legi vse možnosti za največje število zvezdic. Tržič potrebuje takšen objekt posebej za uglednejše poslovne partnerje, ki so jih dosedaj morali voziti na

Bled in drugam, bila pa bi tudi enkratna točka za turizem na sploh. V naslednjih dneh bo podpisana tudi pogodba o urejanju medsebojnih razmerij med izvršnim svetom SO Tržič in Servisom za protokolarne storitve glede primopredaje Vile Bistrice. Člani izvršnega sveta se ne strinjajo le z eno točko pogodbe, in sicer, da bi v primeru odprodaje premočnin v

vili imel Servis za protokolarne storitve predkupno pravico.

Zanimanje za Vilo Bistrico ni le v družbenem, temveč še posebej v zasebnem sektorju. Med prvimi ponudniki se je že pojavila zasebna firma TGT Tržič, ki ponuja, da bi objekt najela le čez sezono, po potrebi pa tudi dlje. Poskrbeli bi za organizirano vodstvo po parku, malem arboretumu, in sicer ob sobotah in nedeljah, ob koncu tedna bi imeli vrtno kavarno z živo glasbo, organizirali bi bankete in slavnostna kosila ter večerje, oddajali bi prenočišča z zajtrkom, organizirali poslovne sestanke. Objekt naj bi bil po-

lodprtega tipa, za ceno zakupnine pa TGT nudi polovico dobička.

Člani izvršnega sveta so si bili enotni, da je to zanimiva ponudba, vendar pa bo treba upoštevati tudi vse ostale ponudbe, ki so že prihajale prejšnjega leta, ob vsakem obetu o sprostitev vile posebej. Prav gotovo pa bodo pridobitev Vile Bistrice za turizem pozdravili tržiški turistični delavci, saj bodo s tem vendarle pridobili nekaj prepotrebni turističnih sob in še kvaliteten restavracijski povrh.

D. Dolenc

Podjetje ima široko dejavnost

Garancija le, če bodo težave

Kranjska gora, 14. maja - Turistično društvo Kranjska gora želi podrobneje pojasniti, kako bo tržilo novoustanovljeno podjetje Kekec in kdaj bodo v resnici uporabljali turistično takso. Prodaja parkirnih prostorov.

Pisali smo že, da je bila na zadnji seji izvršnega sveta skupščine občine Jesenice dana garancija za najem kredita novoustanovljenemu podjetju Kekec, ki se bo v Kranjski gori ukvarjala z marketingom nove športne dvorane in ostalim dejavnostim. Na seji izvršnega sveta so bili posamezni člani skeptični in v dvomih, ali je prav, da se za športno dvorano namenja turistična taksa. Turistično društvo Kranjska gora je želelo stvari bolj pojasniti, zato

smo se pogovarjali s predstavnikom Turističnega društva Kranjska gora.

»Garancija, ki jo je za kredit dal jeseniški izvršni svet in pomeni 10 odstotkov predračunske vrednosti športne dvorane v Kranjski gori, je dana za primer, če novoustanovljeno podjetje ne bo sposobno vračati kredita v celoti. Poudarjamo, da se šele v tem primeru kredit poravnava iz turistične takse. Z banko pa smo že v dogovoru za triletni moratorij. Tako ima

novi podjetje možnost, da v treh letih pridobi vsa ta sredstva s svojo široko dejavnostjo, ki jo ima v načrtih. Novo podjetje bo organiziralo športne, kulturne, zabavne in poslovne prireditve, se ukvarjalo z marketingom s področja turizma in športa, z gradnjo objektov, svetovno dejavnostjo, založništvom, posredovanjem v prometu blaga in storitev in tako dalje.

Javnosti želimo povedati, da od 1. julija razpolaga s 120 pokritimi garažami, ki jih bo lahko oddajalo. To nikakor niso majhna sredstva, pomenijo tretjino deleža, ki ga je izvajalec del prispeval od iztržka za lokale in za apartmaje, ki jih

prodaja na trgu. To je nasploh prvi primer v Kranjski gori, da se pridobivajo sredstva, saj doslej od takih in podobnih investicij Kranjska gora ni še nič imela, še več, le obremenjevala so neustrezno infrastrukturo.

Turistične takse se zbere letno okoli 650.000 nemških mark in če se bodo revalorizirali krediti, ni bojazni, saj se bo ob enem revalorizirala tudi taksa. Še enkrat pa poudarjamo, da bo garancija prišla v poštev le v primeru, če bo novoustanovljeno podjetje v težavah; upamo pa, da bo široko razvejana dejavnost podjetja prinašala dohodek, ne le dvorani, ampak vsej Kranjski gori.

D. Sedej

onesnaženosti zraka, predvsem usmerjanje sedanjih onesnaževalcev k uporabi plina.

Poročilo o delu službe za varstvo okolja Gorenjske v 1989. letu in program dela za letos sta se članom izvršnega sveta, še prej pa delavcem sanitarne inšpekcije, zdela preveč splošna in skopa, da bi bilo moč takoj sprejeti aneks k spoznanju o združevanju denarja za delo službe. Obenem so izrazili dvom v smiselnost financiranja tovrstnega dela iz sredstev raziskovalnih skupnosti. Zatem so zahtevali, naj za ponovno obravnavo problematike in sklepanje aneksa služba pripravi podrobnejše gradivo, v katerem bodo na osnovi konkretnih ugotovitev zapisani tudi predlogi za ukrepanje pristojnih občinskih služb.

S. Saje

Kranjski izvršni svet terja

Podrobneje o ekologiji

Kranj, 11. maja - Današnja sejo izvršnega sveta kranjske občinske skupščine, verjetno zadnjo v tem mandatnem obdobju, so med drugim posvetili tudi dvema ekološkima vprašanjem. Ponovno so pregledali informacijo o onesnaženosti zraka v Kranju, z rezultati katere so bili zadovoljni. Poročila o lanskem delu službe za varstvo okolja Gorenjske in njenega letošnjega programa niso sprejeli zaradi pomanjkanja konkretnih podatkov. Za ponovno obravnavo so terjali podrobnejše gradivo, v katerem bodo tudi predlogi za ukrepanje inšpektorjev in izvršnega sveta.

Kranjski izvršni svet je letos spomladaj že obravnaval obsežno analizo o rezultatih meritev onesnaženosti zraka v Kranju v letih 1982 - 1989. Takrat je imel vrsto pripomb predvsem na račun zajetnega in za strokovnjake slabo razumljivega gradiva. Zato je zahteval

izvleček iz gradiva, ki bo dal jasnejšo sliko o resničnih razmerah glede čistosti oziroma onesnaženosti zraka. Kot je na današnji seji med drugim ugotovil predsednik komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve Miha Perčič, je za katastrofno onesnaževalcev zraka

pomembna zlasti ugotovitev o nespremenjenih količinah porabljene energije in kakovostnih spremembah glede na vrsto virov; pri tem se je močno zmanjšal delež premoga in obenem povečal delež plina. Zato je kljub neprimerljivosti podatkov o rezultatih prvih in drugih meritev moč trditi, da se je onesnaženost zraka z žveplovim dvokisom in delno tudi s prašnim sedimentom v zadnjem obdobju zmanjšala. Glede na sedanje predpise so razmere zadovoljive, vendar je izvršni svet predlagal zaradi priprave strožjih predpisov nadaljnje ukrepe za zmanjševanje

Šmarjetna gora nad Kranjem, 12. maja - Po dolgotrajni predvolilni kampanji in končnem rezultatu, ki se je v občinskem parlamentu večinsko izkazal v prid DEMOS-a, so člani kranjskega DEMOS-a pripravili v soboto celodnevno družabno srečanje na Šmarjetni gori, ki se ga je udeležilo več sto članov in simpatizerjev združene opozicije. Na srečanju se je zaradi usklajevanja nastopa na prvem zasedanju občinske skupščine sestalo tudi vodstvo DEMOS-a, odkoder je tudi fotografija Gorazda Šinika.

Zasedanje radovljiške skupščine

Radovljica, 11. maja - Novoizvoljeni delegati radovljiške občinske skupščine se bodo jutri, v sredo, ob 16. uri sestali na prvi seji. Zbori bodo najprej sprejeli začasni poslovnik o delu skupščine in njenih zborov, izvolili predsednika in podpredsednika zborov ter komisijo za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, nato pa se bodo sestali na skupni seji, na kateri naj bi izvolili predsednika in podpredsednika občinske skupščine ter imenovali mandatarja za sestavo novega izvršnega sveta.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je ugotovila, da je kandidacijski postopek uspel za predsednika in podpredsednika občinske skupščine ter za predsednika in podpredsednika družbenopolitičnega zbora in zbora krajevnih skupnosti, medtem ko noben od predlaganih kandidatov za funkcije v zboru združenega dela ni bil izvoljen za delegata.

Začasni poslovnik omogoča, da najkasneje tri dni pred sejo vložijo pri sekretariatu občinske skupščine nove predloge.

V radovljiški občini sta kandidata za predsednika občinske skupščine Vladimir Černe iz Radovljice, direktor Inženiringa Bled, sicer pa kandidat Demosa, ter neodvisni kandidat Miroslav Pengal iz Lesc, direktor obrtne zadrage Rados Radovljica.

C. Z.

Podpora

Predsedstvo sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v celoti podpira napovedano opozorilno stavko, ki jo 15. maja letos od 13. do 14. ure organizira Sindikat tekstilne in usnjarskopredelovalne komisije Slovenije, zaradi izjemno slabih razmer in položaja delavcev v teh dveh panogah.

Hkrati predsedstvo podpira vse zahteve delavcev v teh dveh panogah, ki so jih naslovili na ustrezne organe in ustanove v prepričanju, da bodo te spremenile svoj dosednji odnos, jim prisluhnile in takoj začele učinkovito reševati probleme, predvsem pa sprejele takšne odločitve, ki bodo trajno uredile razmere v tekstilni in usnjarskopredelovalni industriji. V primeru neuspelih pogajanj bo predsedstvo podprlo Sindikat tekstilne in usnjarskopredelovalne industrije Slovenije za pripravo širše stavke in mu pri tem nudilo vso strokovno in organizacijsko pomoč.

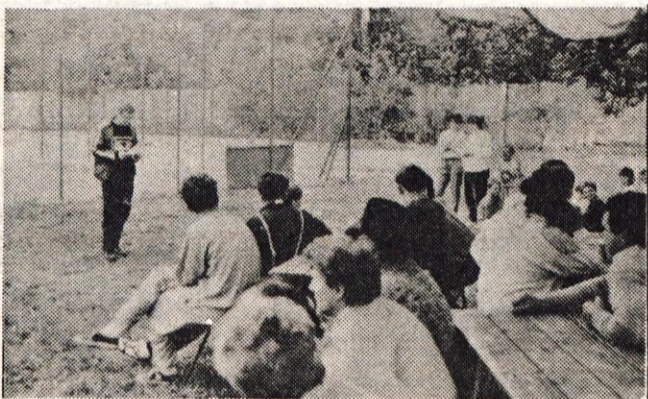
Sekretar sveta ZSSS: Rajko Lesjak

Prvo protestno zborovanje

Kranj - Ivan Kramberger bo imel v ponedeljek, 21. maja, ob 16. uri v Prešernovi ulici v Kranju, 24. maja ob 16. uri pa v Škofji Loki prvo protestno zborovanje proti novi vladi. Hkrati pa bo predstavil tudi svojo novo knjigo o volitvah in o novi ljudski stranki. V Kranju bo knjiga naprodaj še 22. in 23. maja, v Škofji Loki pa 25. in 26. maja. (až)

Dr. Janez Drnovšek se je vrnil iz Strasbourga - Pretekli četrtek se je iz Strasbourga, z zasedanja Sveta Evrope, vrnil predsednik predsedstva Jugoslavije dr. Janez Drnovšek. Svet je razpravljal o vključevanju srednje in vzhodnoevropskih držav v to institucijo. Dr. Drnovšek je govoril pred poslanci sveta in odgovarjal na njihova in novinarska vprašanja. Ob vrnitvi je dejal, da smo lani naredili prelom v dosednji politiki do Evrope, v svet naj bi vstopili prihodnje leto, sicer pa se bomo morali Evropi prilagajati še najmanj pet let. To je bil zadnji Drnovškov državniški obisk v funkciji predsednika predsedstva. Danes ga bo na predsedniškem položaju zamenjal dr. Borisav Jović. Drnovška je na brniškem letališču pozdravil tudi Ivan Torkar, kranjski župan, ki se tudi poslavlja s tega položaja. J. K., slika G. Šinik

Tenis tudi pod Krvavcem

Grad pri Cerkljah, 12. maja - Nekako na začetku tega srednjeročnega obdobja so v krajevni skupnosti Grad pod Krvavcem začeli urejati prostor za različna igrišča. Najprej so ga uredili za najmlajše in ga opremili z igrali. Hkrati so dobili igrišče tudi nogometaši in lani še balinarji. V načrtu pa so že na začetku urejanja tega prostora imeli tudi izgradnjo dveh igrišč za tenis. Večino akcij je ves čas vodil svet oziroma predsednik krajevne skupnosti Grad Ciril Hudobivnik. Potem pa je pred dvema letoma krajevna skupnost izgradnjo teniškega igrišča prepustila današnjemu Tenišskemu klubu, ki združuje člane iz vseh sedmih krajevnih skupnosti pod Krvavcem. Člani in tudi nečlani kluba so v zadnjih dveh letih ob pomoči delovnih organizacij in obrtnikov opravili več kot 2500 delovnih ur. Predsednik gradbenega odbora, ki je vodil dela in poskrbel, da so napeljali vodo in na rob igrišča tudi elektriko ter postavili potrebno ograjo, je bil Tone Kopitar. V soboto pa so zgrajeno igrišče svečano odprli. Slovesni in otvoritveni udarec na igrišču sta imela predsednik sveta krajevne skupnosti Grad Ciril Hudobivnik in predsednik Teniškega kluba sedmih krajevnih skupnosti pod Krvavcem Sašo Staroverski. Naj še dodamo, da so ob prostovoljnem delu akcijo za izgradnjo igrišča podprli tudi Športno društvo Krvavec Cerklje, Aerodrom Ljubljana, SGP Gradbinec in zasebniki Miha Zorman, Peter Sajovic, Slavko Hočevar, Miloš Zupančič, Dušan Vasiljevič, Tine Jagodic, Cveto Jerič, Miro Škofic in Mare Osel.

A. Ž.

Kresna noč v Dvorjah

Cerklje - V Športnem društvu Krvavec v Cerkljah v kranjski občini je že ves čas med najbolj delavnimi nogometna sekcija. Člani sekcije na različne načine zberejo denar, da potem med letom lahko redno vadijo in se udeležujejo različnih tekmovanj. Tokrat so se odločili, da bodo v soboto in nedeljo, 19. in 20. maja, pripravili pod Jenkovo lipo v Dvorjah Kresno noč. V soboto bo od 17. ure naprej skrbel za zabavo ansambel Preod s Ptuj, v nedeljo pa bo pod lipo še vrtna veselica. Takrat pa bo igral ansambel Nagelj iz Stahovice. Člani sekcije so poskrbeli, da bo na obeh prireditvah bogat srečelov, kegljanje, pikado... in tudi domačih jedi ne bo manjkalo.

(až)

Šaljiva pošta

Kranj - Društvo upokojencev v Kranju, ki je letos v prostorih v Tomšičevi ulici v Kranju pripravilo že več prireditev (novoletno praznovanje, pustovanje, dan žena, ocenjevanje pirhov), bo to nedeljo, 20. maja, poskrbelo še za eno družabno srečanje svojih članov. Tokrat bodo pripravili Šaljivo pošto v prostorih društva in na vrtu. Prireditve, ko bo pismošola začel raznašati pošto, se bo začela ob 18. uri. Seveda ne bo manjkalo smeha in tudi zaplesali bodo.

(ip)

Srečanje z Berto Golobovo

Kranj - Osnovna šola Simon Jenko in njena DE Center sta pogosto lahko za zgled drugim šolam. Poleg rednega izobraževalnega programa ima ta šola z enoto Center tudi zelo bogat izvenšolski program različnih dejavnosti. Tako so na primer sredi minulega tedna v okrašenih telovadnici DE Center in ob razstavi knjig pripravili srečanje mladih bralcev za "bralno značko" s pisateljico Berto Golobovo. Kar dvesto učencev (tudi iz DE Primskovo) je letos tekmovalo za bralno značko. Tokrat so učenci Berti Golobovi pripravili prirčen sprejem in program; pa tudi razstavo ilustracij njenih zgodb, ki so jih prebrali. Prijeten klepet s pisateljico pa je bil za učence in kolektiv tudi lepo doživetje.

(až)

Škofjeloški prometni voz se rahlja

Semaforizirano križišče do jeseni

Škofja Loka, 9. maja - Do jeseni bodo Škofjeločani razrahljali enega od številnih prometnih vozlov. Dobili bodo novo semaforizirano križišče z novima vpadnicama iz kranjske in ljubljanske smeri ter kos prenovljene Kidričeve ceste od Trate proti mestu z razširjenim mostom za pešce in kolesarje.

Investitorica dokaj zahtevne gradnje je republiška skupnost za ceste, ki se je odločila pokriti šest desetih stroškov, medtem ko je štiri desetine poravnala še bivša občinska cestna komunalna skupnost. Dela, ki naj bi bila po pogodbi sklenjena že do konca avgusta (zaradi pridobitve gradbenega dovoljenja je "izpadel" en mesec in se bodo najbrž za toliko zavlekla), je kot glavni izvajalec prevzelo kranjsko Cestno podjetje.

Novo križišče bo pred razširjenim mostom, približno 60, 70 metrov dlje od sedanjega prometno zelo problematičnega stičišča treh cest in bo semaforizirano. Hkrati bo nov tudi okrog 300 metrov dolg cestni krak od križišča mimo Tehnika do ovinka na Grencu, kjer se bo priključil na kranjsko cesto. Zemeljska dela so se že začela. Odvečni humus je kmetijska uprava namenila delno za ureditev Dolenčevega vrta, delno pa za prekrivanje že saniranih peskokopov na Sorškem polju.

Iz novega semaforiziranega križišča bo vodil tudi nov cestni odsek proti Ljubljani, na katerem je predviden priključek še za bodočo poljansko obvoznico.

H. Jelovčan

ureja ANDREJ ŽALAR

Sedmič med spomini, ko se za trenutek čas ustavi

Veliko več, kot le bežno srečanje

Lepo vreme in nekatere prireditve minulo soboto popoldne niso "zmotile" srečanja v dvorani Zadržnega doma na Primskovem pri Kranju.

Primskovo, 14. maja - Odbor Rdečega križa in njegov predsednik Jože Eljon na Primskovem pri Kranju sta v soboto popoldne, na sedmem družabnem srečanju za starejše krajanje in invalide spet "dobila" zahvalo in potrditev, da bi bilo škoda in razočaranje veliko, če bi se na začetku leta odločili, da letošnjega srečanja ne pripravijo. Dvorana je bila polna, program in prireditve pa sta tudi tokrat med bolj in malo manj starejšimi za trenutek ustavila čas, priključila spomine in srečanja po letu dni. Mislim, da tudi prihodnje leto odbor Rdečega križa ne bo mogel preveč oklevati in pomišljati, ali naj pripravi tudi osmo družabno srečanje, ali ne. Obveza pa seveda ni majhna.

Prav gotovo ni največja težava organizacija te zdaj že tradicionalne prireditve. Izkušeni imajo člani odbora prav gotovo veliko, dela pa so tudi vajeni, saj tovrstna srečanja niso njihova edina dejavnost in aktivnost med letom. Bolj gre za stroške, ki danes niso majhni. Vendar velja verjeti, da tudi prihodnje leto podpora prirediteljem tako pri nekaterih delovnih organizacijah, predvsem pa pri vedno večjem številu posameznikov - zasebnikov ne bo izostala. Letos v začetku leta so v odboru bili pomisleki, ali bodo zmogli stroške.

Zadovoljstvo je danes, ko smo spet skupaj v polni dvorani, toliko večje, da smo se odločili za nadaljevanje srečanja. Ni lepšega, kot biti takole enkrat skupaj med prijatelji. Še enkrat bi se rad zahvalil vsem, ki so nas letos podprli; ne le tistim, ki so prispevali denar ali darila za bogat srečelov, pač pa na primer tudi brniškim gasilcem, ki so nam tudi tokrat pomagali, da smo dvorano opremlili in drugim," je povedal Jože Eljon.

O tem, ali prireditve prihodnje leto bo ali ne, pa po programu, ki ga je tudi tokrat povezoval Janez Dolinar, v njem pa so nastopili ansambel Kranjski srčki, Smrtnikovi fantje iz Železne Kaple, bratje Zupan, citrar Aleksander Primc in humorist

Jože Eljon: "Prijatelji, spet smo skupaj..."

Marjan Roblek, Jožeta nismo spraševali. Medtem ko je za veselo razpoloženje in za ogrete podplate skrbel ansambel Gašperji in je okrog pet sto dobitkov iz srečelova počasi prihajalo k srečnejšem, smo "zmotili" tri udeležence letošnjega družabnega srečanja.

"Med letom se večkrat oglašim pri članih Rdečega križa zaradi članarine, krivdajalske akcije in podobno, in vedno mi pripovedujejo, kako lepo je bilo na zadnjem srečanju in, da bodo na naslednje tudi prišli. Doslej sem redno sodeloval pri pripravi. Moja skrb so bile na primer tudi mize in stoli od brniških gasilcev. Letos pa nisem mogel so-

Franc Uršič

Marica Pipan

"Mislim, da je to zasluga Jožeta Eljona, čeprav seveda en sam vsega ne zmore; vendar vem, da včasih tovrstnih srečanj ni bilo. Rada pridem, ker je zares lep in skrbno izbran program. Tudi letos v odboru RK zaslužijo pohvalo. Sicer pa se je zadnja leta na Primskovem marsikaj naredilo, za naprej pa mislim, da bodo glavna skrb predvsem ceste..."

Med najstarejšimi člani RK pa je prav gotovo Leon Kern s Kurirske poti 9. "Učiteljica Ana Mali me je pred 62 leti sprejela v podmladek RK. Po vojni pa me je povabil spet k delu Mirko Gorjanc. Ta srečanja nas zares zbližujejo in Jožetova zasluga je, da nas je vsako leto več. Upam, da bo podpora oziroma pomoč še naprej in se bomo ob letu spet srečali..."

Takšno mnenje, željo, pričanje, upanje pa bi v soboto popoldne na srečanju slišali od vsakogar v dvorani. Zato "drugo leto na svidenje" ostaja še naprej obveza...

A. Žalar

Krajevni telefon po tovarniški zemlji

Sosedsko razumevanje

Škofja Loka, 14. maja - V petek popoldne so se za mizo LTH-jeve tovarne Orodjarna in livarna v Vincarjih sešli predstavniki gostiteljev in nekateri vaščani Vincarij. Povod za pogovor je bilo soglasje, ki naj bi ga v tovarni dali za obnovo telefonskega kabla v vas, kjer naj bi hkrati dobili tudi 23 novih telefonskih priključkov. Del kabla bi namreč, tako kot že zdaj, potekal po tovarniškem zemljišču.

Vsa stvar je nekoliko čudna. Direktorica tovarne Orodjarna in livarna Mirjam Jan Blažič je odločno zankala, da bi z odlaganjem soglasja hoteli izsiljevati krajanje, da bi v zameno zanj tovarni ne delali težav pri uresničitvi projekta tehnološko-ekološke sanacije. To je podkrepila tudi s tem, da je soglasje za položitev novega telefonskega kabla že podpisano, in da je celo sama predlagala, naj bi kabel, namesto po pobočju nad cesto teklo po ravnam, tik ob levi strani ceste v Vincarje, torej tudi po tistem delu tovarniške zemlje, kjer je bila po projektu sprva zarisana nova upravna stavba v kombinaciji s parkirišči. V tovarni so od gradnje upravne stavbe odstopili, da bi ustregli ljudem in se zadovoljili samo s parkirišči. Res pa je, kot je priznala direktorica, da kolektiv, ki je pokazal dobro voljo za reševanje problemov kraja, v tem primeru telefonske napeljave, pričakuje podobno razumevanje tudi, ko gre zanj.

Soglasje za obnovo telefonskega kabla, kot je bilo v petek razumeti direktorico Orodjarna in livarne, torej sploh ni bilo sporno. Zakaj so torej krajanje čakali nanj dva meseca?

Petkova debata dveh sosedov se je hote ali ne hote vedno znova vračala k nameravani ekološki in tehnološki posodobitvi proizvodnje in Orodjarni in livarni. Navzoči krajanje - ne glede na "telefonski sporazum" - projektu niso nasprotovali. Kot so dejali, jih bolj kot sama tovarna moti promet, parkiranje oziroma preozka cesta v Vincarje. Zadovoljni bi bili, če bi bila cesta toliko široka, da bi se lahko srečala tovarnjak in osebni avto. Glede projekta so še menili, da večina nasprotovanj prihaja z Novega sveta. Pred dvajsetimi leti, ko so se ljudje tam naseljevali, jih tovarna ni motila, zdaj pa jih, čeprav ekološko znatno čistejša. Glede opevane prihodnosti turizma pa so dejali, da si je dovolj ogledati samo propadajočo stavbo nasproti tovarne, če že grad z zapuščenim vrtom in načetim obzidjem ni dovolj zgovoren dokaz, kako malo je Ločanom turizem zares mar in da bodo tudi njihovi otroci najbrž še radi služili kruh v tovarni, kot je Orodjarna in livarna.

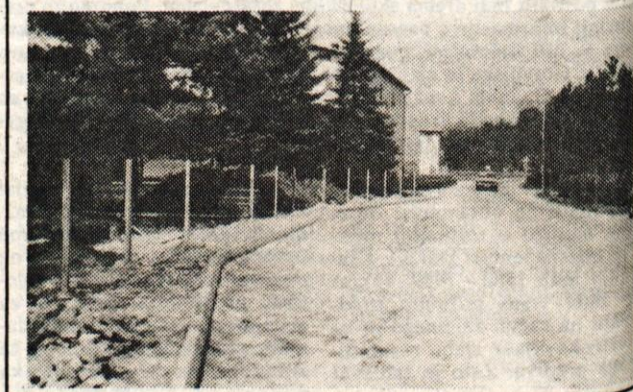
H. Jelovčan

Avtobusno postajališče in cesta

Šenčur - V krajevni skupnosti Šenčur v kranjski občini v teh dneh že počasi končujejo veliko akcijo za razširitev telefonskega omrežja. Pred nedavnim pa so se lotili tudi izgradnje avtobusnega postajališča pri šoli Janka in Stanka Mlakarja, ki je prav tako bilo obveza iz programa za to srednjeročno obdobje. Predsednik sveta krajevne skupnosti Stane Verbič je pred nedavnim poudaril, da so se z izgradnjo postajališča prijavili tudi na natečaj za združena sredstva za krajevne skupnosti. Sicer pa je pred dnevi Cestno podjetje Kranj na pobudo krajevne skupnosti in na podlagi programa bivše cestno komunalne skupnosti Kranj obnovilo tudi asfalt na Pipanovi cesti od samopostrežne trgovine v Šenčurju do konca Srednje vasi. Obnovljeni asfalt, brez temeljite rekonstrukcije, naj bi zdržal nekaj let, saj bo ta cesta dokončno urejena šele po izgradnji kanalizacije od Olševka proti Luži, Šenčur in naprej z vključitvijo Volklega in Vogelj proti Trbojam. Pri sedanji obnovi pa so prebivalci ponovno opozorili, da bi bilo treba čimprej asfaltirati cesto Šenčur-Visoko.

A. Ž.

Društvo SREČA - pomoč v življenjskih stiskah

Globoko vdihni, preštej do...

Sede so v krogu na nizkih stolčkih lomskih osnovnošolcev, pridružilo se jim je še nekaj mož in ko je prijeten dekle svetlih las in smejočih se temnih oči prisedel, so začeli s pogovorom o temi, ki so jo osvajale pred tednom dni: kako mirno prenesti krizno situacijo v službi, doma, govorile so kulturi hvale in samohvale. Vsaka je povedala svoja doživljanja iz tega tedna, kako se je skušala držati navodil o obnašanju v kritičnih položajih, kako brzdati izbruhe, ko ti ob nemarnem obnašanju domačih enostavno prekipejo... Globoko zadihati, šteti do pet, deset, tudi dvajset če hočeš, le eksplodirati ne, za nobeno ceno. Boste videli, vse boste opravili z mirnim dostojanstvom...

Eden od programov Društva Sreča, ki deluje v Kranju oziroma v Predvoru od letošnjega januarja, je Umetnost pozitivnega mišljenja, za katerega so se takoj ogreli ravnatelj in učitelji osnovne šole v Lomu in starši učencev, učenci pa za svojega. Hkrati sta namreč tekla dva programa, za starše in za otroke. Kot pravi Bojana Fende - Habula, predsednica društva Sreča, društvo združuje strokovnjake s humanitarnim poklicem, kot so zdravniki, pedagogi, socialni delavci, patronažne sestre in podobno, skratka ljudi, ki delajo z ljudmi.

"V današnji zmaterializirani družbi človek pozablja nase, na svojo notranjost, na človeka v

sebi. Da bi naredil vsaj nekaj za svoj osebni razvoj, zase, jih je treba spomniti, kako si lahko pomagajo v kriznih, stresnih stanjih. Na naša predavanja ne hodijo klinični primeri, depresivni ljudje, temveč tisti, ki hočejo graditi na sebi. V Predvoru poteka že druga stopnja tečaja o umetnosti pozitivnega mišljenja, in tudi Antistresni program. V načrtu pa imamo še temo Želim srečnega otroka, Želim več sreče za mojo družino in Želim biti bolj ustvarjalni in uspešni. Studiramo za to primerno literaturo, kot je Martina Kojca Učbenik življenja in J. Donald Waltersa Vzgoja za življenje. Vsak teden vzamemo eno lekcijo, jo doma vsi preštudiramo in ob na-

slednjem srečanju o tem razglabljamo. Skupina ne sme biti prevelika, največ dvajset ljudi, da se lahko vsakemu posebej posvetimo. Hočemo kvaliteto in zanimivo je, da se naših pogovorov v Predvoru udeležujejo ljudje iz vseh koncev, iz Škofje Loke, iz Ljubljane prihajajo. Saj je res, da lahko preštudiraš knjigo sam, toda vse drugače je, ko jih ponazarjaš s primeri iz prakse."

V sosednjem razredu lomske šole pa so se pod vodstvom vzgojiteljice in učiteljice glasbe Marije Kos iz Predvoru, ob programu Želim srečnega otroka sproščali otroci.

"Osnovni cilj programa je bolj individualno delati z otroki,

ker v šoli pozabljamo, da je vsak otrok individualna osebnost. Skozi igro spoznavajo sebe, se učijo spregovoriti o sebi - to je že tudi otroku najtežje - delamo z glasbo. Otroci spoznavajo nemo govorico telesa, oči, rok, kaj vse se da prebrati z obraza, poskušamo se v lepem, kulturnem govoru. Največje priznanje, da imajo to "šolo" radi, je prav dejstvo, da ob koncu kar nočejo domov," pravi Marija Kos.

Bojana in Marija in njuni sodelavci prisegajo na ta program. Skozenj bi morali vsi ljudje, pravita, posebno tisti, ki delajo z ljudmi, od varuške v vrtcu do zdravnika, nikakor ne bi smeli izostati pedagogi, ljudje, ki oblikujejo drugega človeka.

Če vas o programih društva SREČA karkoli zanima, pokličite vsak dan od ponedeljka do petka od 20 do 21. ure po telefonu 39-488.

D. Dolenc

Bojana Fende Habula: "Skozi programe društva SREČA bi morali vsi ljudje, ki oblikujejo mladega človeka."

Marija Kos: "Otrok mora začutiti sebe kot enkratno osebnost."

Nika Stare, ekonomistka, Lom: "Takole v skupini, ko se odkrito pogovarjamo, spoznaš, da nimaš le ti problemov."

Angelca Perne, varuhinja, Lom: "Rada spremljam vse novosti, ne le zaradi poklica, in spoznavam, kako pomembno je, da se človek odpre."

Vesna Meglič, kem. tehnik, Slap: "Morda mi danes metoda, ki jo tu spoznavam, ne uspe, vendar pa situacijo znam analizirati, preudariti in ob podobni situaciji skušam drugače reagirati."

Nada Debenc, frizerka

Novost pri negi lasišča

Škofja Loka, 11. maja - Izpadanje las in težave z lasišči so problem, o katerem ne govorimo pogosto. Zato pa težave, ki jih imajo mnogi z lasmi, niso nič manjše. Kot pravi Nada Debenc, frizerka iz Frankovega naselja pri Škofji Loki, pa bo moč s kozmetičnim laserjem, ki med frizerji do sedaj pri nas še ni znan, rešiti marsikatero zadrego.

Nada Debenc je ena tistih frizerk, ki ji poklic nikoli ni pomenil le oblikovanja pričeske. Svoje stranke in vse, ki so k njej prihajali po nasvete, je rada poučila o tem, kakšne šampone naj uporabljajo, kateri preparati so najboljši za njihova lasišča. "Zlasti otroci in najstniki so moje stranke, ki jim nikoli ob striženju ne pozabim svetovati, kako naj negujejo lasišče. Tudi starši se pogosto ne zavedajo, kako uboga lasišča imajo njihovi otroci. Mnogim dajem nasvete, moram pa reči, da so nekateri zelo poslušni in jih tudi upoštevajo, drugi pa nanje kaj kmalu pozabijo. Prav na željo svoji strank, pa tudi na lastno željo, da bi jim pomagala, sem pred kratkim izvedela za možnost nakupa neohelijevega laserja, ki ga je moč uporabljati tudi v frizerski stroki. S prvimi strankami, ki so imele velike težave z izpadanjem las pa že opažam, lahko rečem, kar "osupljive" reakcije. Seveda zaenkrat še odklanjam stranke, kjer je plešavost v več rodovih. Tako naprimer zdravim moške, kjer se je pojavila plešavost pri očetu in sinu. Kjer pa so brez last trije sinovi, pa so uspehi zelo majhni, zato s takšnimi za sedaj še ne nameravam poskušati," pravi Nada Debenc.

V. Stanovnik

Za šolami naposled zdravstveni domovi?

Škofja Loka, maja - Ko bo v škofjeloški občini sklenjen krog izgradnje šol, bo (sodeč po obljubah) slednjič prišlo na vrsto zdravstveni postaji v Žireh, ki z izdelanimi načrti čaka na gradnjo že 12 let.

»Načrti izpred nekaj let ne držijo več popolnoma, saj smo jih morali zaradi okoliščin močno racionalizirati,« sta nam povedala dr. Majda Selan, direktorica škofjeloškega zdravstvenega doma, in Milojko Demšar, direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske. »Za zdravstveno postajo Žiri, ki dve desetletji biva v zanj po vsej neprimernih prostorih (sanitarna inšpekcija je enkrat celo prepovedala delo, pri strokovnem obisku pa je bilo ugotovljeno, da v ambulanti ni niti toliko prostora, da bi pacient legel), imamo že 12 let staro lokacijsko dovoljenje. Prihodnje leto, ko naj bi bila dograjena zadnja šola iz programa, moramo začeti z gradnjo. Prvotno mišljeni načrt smo oklestili za tretjino, toda funkcionalnost je maksimalna. Za Žirni je na vrsti prizidek k zdravstvenemu domu v Škofji Loki, kamor se bodo iz zdaj tesnih prostorov preselile dežurna ambulanta, fizioterapija in nevrofizioterapija. Zatem je na vrsti odprava neznosnega stanja v zdravstveni postaji Železniki, ki je med drugim potrebna tudi nove kotlovnice in drugačnega ogrevanja.«

Ne le zidovi, tudi oprema bo morala doživeti obnovo. Za zdaj jim je uspelo obnoviti dolgo prioriteto zobno tehniko, kupili so tudi terenski avto, zdaj pa je na vrsti ocesna ambulanta. Zagotavljajo, da se ob vsem tem kadrovsko ne nameravajo širiti, radi bi le dobili še enega spremljevalca v rešilcu. Od nove občinske vlade pričakujejo, da bo znala presoditi, katere naložbe iz občinskega proračuna so ta čas najnujnejše.

D. Ž.

Stiki med otroki in starši po razvezi (4)

Odgovorno starševstvo

Stiki med otroki in starši po razvezi zakonske zveze neredko postane tudi predmet obravnave centrov za socialno delo. Da bi lažje delili nasvete s tega področja, so pri škofjeloškem centru izdelali analizo o tem, kakšni so odnosi otrok in staršev po razvezi. Iz sledkov raziskave tokrat objavljamo zadnji del.

Nihče od staršev, ki imajo otroke pri sebi, ni bil mnenja, da bi bilo otroku bolje pri drugem roditelju, medtem ko petina odstotnih roditeljev meni, da bi bilo otroku bolje pri njih. Polovica staršev, ki ne živijo z otrokom, je navedla, da starševsko vlogo lahko izpolnjujejo enako ali bolje kot pred razvezo, polovica pa jih je zapisala, da starševsko vlogo izpolnjujejo slabše ali je sploh ne more izpolnjevati. Ti podatki soglašajo z ugotovitvami drugih raziskav, da se namreč nekateri starši po razvezi bolj približajo svojemu otroku in uspešneje izvršujejo roditeljsko funkcijo. Nekaterim pa ločeno življenje tako oteži kontakte z otrokom, da ti tudi prenehajo ali pa so manj kvalitetni kot prej.

Vprašanje odnosov med razvezanimi zakončema ter njunih odnosov do skupnih otrok slej ko prej ostaja obsežno in zapleteno. Verjetno je tudi naš vprašalnik spodbudil starše k razmišljanju. Nekateri so nam sporočili, da se želijo seznaniti z rezultati te raziskave. Drugi so nakazali, kakšne so težave v njihovem primeru in bi potrebovali strokovno pomoč. Ocenjujemo, da je nekako tretjina zakoncev, ki po razvezi zakonske zveze niso uspeli kolikor toliko zadovoljivo organizirati svojega življenja, v povezavi z otrokom ali tako, da bi z otrokom imeli kvalitetne kontakte. Pomoč in opora takim pa je družbeno še premalo povezana in zato premalo učinkovita. Vsekakor so tudi podatki iz te raziskave lahko ena od usmeritev za oblikovanje svetovalnega dela v razveznem postopku in po njem, na našem centru, zlasti kar se tiče priprave staršev na odgovorno starševstvo tudi po razvezi.

Albina Krek
Center za socialno delo Škofja Loka

POMISEL

Evergreen

S slovesom od prejšnje oblasti in od dvojne državne uprave (v mislih imam pokojne sise) si v zdravstvu obetajo več posluha za dejavnost, ki narodu ohranja zdravje, čeprav seveda ne verjamejo v čarobno palico, ki bi jih na lepem odrešila dosedanjih finančnih muk. Tudi novi oblasti bodo morali ljudje v belih haljah bržda nenehno dopovedovati, kako draga dejavnost da je zdravstvo, kako pomembno je sprotneje obnavljati opremo v njej in koliko škode je povzročila v predolgi krizi trajajoča politika iz rok v usta.

Leto, dve nazaj so se v zdravstvu spričo stalnega pomankanja denarja celo za dnevne stroške, oprijeli šibke rešilne bilke, ki bi jim pomagala do nove opreme. Opri so se na ljudsko dobrodelnost in solidarnost. Ne gre podcenjevati tega v sušnih časih prav dobrodošlega vira za opremljanje zdravstvene dejavnosti. Ponemok se je denarja nateklo dovolj celo za tako drago aparaturo, kot je inkubator, denimo v porodnišnici na Jesenicah, drugod so imeli s solidarnostjo manj sreče. Slednjič je kriza in večina ljudi težko da denar, aparature pa so neznansko drage. Rentgenski aparat velja milijon nemških mark, pol toliko kot denimo gradnja zdravstvene postaje za 7000 ljudi. Ko so denimo v Škofji Loki pred dvema letoma namesto za noveletne voščilnice namenjali denar za inhalator, jim je uspelo zbrati le pol potrebnega denarja. Aparat so vseeno kupili, ker je polovico primaknila Termika (po mnenju Škofjeločanov poglavitni krivec za obolenja dihal pri otrocih), zatem pa te dolgotrajne in premalo učinkovite akcije opustili.

Sponzorstvo in ljudska dobrodelnost bi tudi pri nas lahko tako kot v svetu prispevala znaten delež v zdravstveno blagajno, toda zdravnikom in drugim, ki so se trudili s tem virom preživetja, ne moremo očitati, če so prenaprogljili puško v koruzo. Slednjič so najvišje skrbeli za zdravje ljudi in ne za finančno zdravje svoje dejavnosti.

D. Z. Žlebir

Vesti

Zbiralna akcija Rdečega križa

Pravkar minulemu tednu Rdečega križa in zbiranju denarja pod geslom Solidarnost v dejanjih bo že konec tedna sledila nova zbiralna akcija. V soboto, 19. maja, bodo namreč zbirali kosovne odpadke. Kdor ima doma karkoli odveč, pa ni uspel odpeljati na odpad, naj pripravi pred hišna vrata. Letos bodo med kosovnimi odpadki zbirali tudi neuporaben tekstil, ki so ga običajno jemali ob akciji zbiranja oblačil.

V četrtek, 31. maja, pa bodo zbirali tudi oblačila. Kot rečeno, letos sprejemajo le uporabna oblačila in obutev, zlasti pa bodo veseli otroških oblačil in posteljnine, po katerih je med socialno ogroženimi družinami največ povpraševanja. Zavetje z oblačili naj ljudje oddajo na običajnih zbirnih mestih.

D. Ž.

Merkur zdravstvenemu domu

Že nekaj časa je minilo, kar je trgovsko podjetje Merkur iz Kranja prispevalo kranjskemu Zdravstvenemu domu denar za nakup novega reševalnega avtomobila. Zdaj so rešilni avto le dobili in že z njim vozijo bolnike in ponesrečence. Vsekakor humani in posnemanja vredna poteza uspešne trgovske organizacije!

Majsko zvišanje preživnin

Kot smo že poročali, so se maja zvišale socialnovarstvene pomoči. Z majem pa so po sklepu republiškega odbora za razvoj socialnega skrbstva višje tudi preživnine, in sicer za 29,6 odstotka.

Planinski izlet na Pasjo ravan

Planinska sekcija kranjskega društva upokojencev vabi ljubitelje gora, da se v četrtek, 24. maja, udeležijo lepega izleta na Črni vrh. Odpeljali se bodo ob 7.30 z avtobusne postaje v Kranju. Od Poljan bodo pešali prek Pasje ravni na Črni vrh, hoje je za okoli štiri ure. Oprema naj bo lahka, planinska.

S kolesom v Kamnik

Društvo upokojencev Kranj vabi tudi na kolesarjenje, in sicer v petek, 18. maja. Peljali se bodo iz Kranja v Cerklje in prek Komende v Kamnik, vsega skupaj 60 kilometrov. Kolesarji naj se zberejo ob 8. uri pred stavbo društva na Tomšičevi 4.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE o.o.
TOZD Zdravstveni dom Radovljica

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela na delovnem mestu

1. VIŠJE MEDICINSKE SESTRE V PATRONAŽNI SLUŽBI

v Zdravstveni enoti Bled za nedoločen čas

Pogoj: VI. stopnja strokovne izobrazbe opravljen strokovni izpit

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o strokovnosti na naslov: OZG o.o. TOZD ZD RADOVLJICA, Bled, Mladinska c. 1 - Komisiji za delovna razmerja. Razpis velja 8 dni od dneva objave.

ureja Danica Zavrl Žlebir

ODMEVI

PROPAD NEKE IDEOLOGIJE

Nastopno (beri: nestrpno) izvajanje prof. dr. Bučarja v novem slovenskem parlamentu je bilo zanimivo zaradi togosti menaja, še bolj pa zaradi preroške prepričanosti v propad komunizma. To zadnje, mimogrede, ne sodi v kontekst narodne sprave, če pa že, potem pa navsezadnje "o mrtvih vse dobro".

Po njegovem je to "via facti" že dejstvo, in ima vsak državljani samo še (ne)prijetno prilagoditev, da vrže prgišče prsti (ali pa še kaj bolj smrdečega), na odprto jamo, za čim globlji pokop.

Njega in njegovo generacijo lahko razumem. Sistem so gradili in podrli tako rekoč za življenja manj kot ene generacije. In zdaj nimajo kaj pokazati. "Lost generation". Tudi slabe zidarje so sami izbrali in jim bolj ali manj zvesto asistirali.

Klasičnega komunizma ni več. To je notorična resnica, ki pa jo v sedanjem trenutku ni treba na debelo obliati z emocijami, evforijo, ali celo nazaj obrnjeno perspektivo. S tem naj se ukvarjajo literati (in mrhovinarji). Pogreb boljševizma pa ni nujno, ali pa sploh ne, pokop komunizma. Tudi beseda "komunizem" ne bi smela apriori imeti negativne konotacije.

Po vsem, kar se je dogajalo v razvojnem koledarju kapitaliz-

ma, potemkater te besede danes sploh ne bi več smeli imeti v besednjaku. Že zaradi pietete do vseh mrtvih žrtiev.

Soldatov in siromakov. Moralno etično krizo današnjega kapitalizma pa priznavajo tudi zahodni filozofi. In prave smeri nadaljnjega razvoja tudi še niso našli. Bolj deklariranje kot institucionaliziranje, še manj pa v praksi udejanjanje "človekovih pravic", pa moramo (žal) jemati bolj kot slaščico ne pa kot glavno jed.

Zato menim, da naj gospod Bučar, njegova generacija, spreobrnjenosti in oportunisti kar delajo inventure in pokoro pri sebi - in pred Bogom, kot bo zdaj spet moderno reči. Prekateri mlajši (in starejši) boljševiki in "krti" so jo tudi že naredili, kar jih, kot navadno, verjetno ni stalo veliko intelektualnega in moralnega napora in so jo jedro pobrisali v Demos pa še kam, računajoč, da karizizmu še ni odobilo plat zvona. Po dogodkih v zadnjih mesecih sodeč, se bojim, da res ne.

Komunizem kot absurda diktatura je prečrtan z rdečo, skupaj s proletariatom.

Komunizem kot ideja, ki bi ji jaz dodal še nekaj zdravega anarhizma, pa ni za evtanazijo. Starejša je kot kapital in bližja postindustrijski družbi, kot smo voljni priznati. Prenoviti je treba telo, ne le obleko, in prenovitjem želim veliko uspeha.

Andrej Tratnjek

PREJELI SMO

PODJETJU UKRADETE ZA 12 STARIH MILIJARD, PA NE BOSTE NITI OB SLUŽBO?

Nekaj več kot leto dni je minilo do znane jeseniške afere »Kraje armaturnih mrež« v podjetju KOVINAR. Primer še vedno ni bil obravnavan na sodišču, katerega obtožba temeljnega javnega tožilstva v Kranju. Eno-

ta v Radovljici, je bila izdana 6. 7. 1989.

Znan pa je prvi sodni epilog Sodišča združenega dela v Kranju, ki pa ni dokončen, vložena je namreč pritožba na republiško sodišče. Bralci so bili s tem seznanjeni preko D. Sedej v Gorenjskem glasu 26. aprila.

Vse ugotovljene udeležence afere je obravnavala disciplinska komisija podjetja. Vsem je bil izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja, enemu pa je delavski svet spremenil ukrep v prenehanje pogojno za dobo 12 mesecev. Razlogi za takšno sankcioniranje so bile hujše kršitve delovnih obveznosti v obliki odtujevanja blaga, sprejemanja

ALPETOUR

POTOVALNA AGENCIJA p.o. Kranj
Koroška c. 5
64000 Kranj

ALPETOUR POTOVALNA AGENCIJA p.o. KRANJ objavlja na temelju sklepa delavskega sveta razpis za dela in naloge:

DIREKTORJA PODJETJA

Kandidati za razpisano delovno mesto morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- VII. oz. VI. stopnja zahtevnosti tehniške ali ekonomske usmeritve, najmanj 3 oz. 5 let delovnih izkušenj pri vodenju podjetja in potrebne organizacijske in vodstvene sposobnosti ter da ni zadržkov po 59. členu Zakona o podjetjih.

Dela in naloge se razpisujejo za 4 leta.

Ponudbe morajo kandidati z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati v Splošni sektor Potovalne agencije, Škofja Loka, Titov trg 4 b v 8 dneh po objavi razpisa, z oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o rezultatih razpisa obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju oziroma izbiri.

podkupnin, kar je pomenil vsak primer posamično, povzročitev večje materialne škode za podjetje.

Me delavci, ki jim je bil izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja, je bil tudi delavec Islam BAJRAMOVIČ. Ne glede na to, da je delavec dejanje priznal, obžaloval, se je tako disciplinska komisija kot delavski svet odločil za najtežji ukrep - prenehanje. Povzročena je bila namreč večja materialna škoda. Odtujil je 2185 armaturnih mrež, plačal pa le 568 kg kovinskih palic III. vrste, kar pomeni za več kot 12.000 din povzročene škode.

Tudi Sodišče združenega dela je ugotovilo, da je Islam BAJRAMOVIČ kršil delovne obveznosti. Le-to pa tudi navaja, da niso bile upoštevane vse olajševalne okoliščine, da delavec še ni bil v disciplinskem postopku, da je mreže potreboval zase in ni nameraval prekupčevati (količina odtujenih mrež zadošča za 660 m² stanovanjske površine), da tega ne bi storil, če mu tega ne bi omogočil nadrejeni delovodja (prav tako odstranjen iz podjetja).

Solucija teh olajševalnih okoliščin pa po sklepu sodišča se ukrep prenehanja delovnega razmerja spremeni v pogojno za dobo enega leta ter s priznanjem vseh pravic iz delovnega razmerja za čas prenehanja delovnega razmerja.

To odločbo je obravnaval tudi delavski svet podjetja. Izraženo je bilo, da je sklep sodišča povzročil hujše vznemirjenje delav-

cev ter zahteval vložitev pritožbe na instanco sodišče. Hkrati pa se postavljajo vprašanja, ali kraja vredna skoraj tri povprečne mesečne plače ni dovolj velik razlog za postavitve delavca na ceno. Ali to pomeni, da si vsak delavec lahko privoščijo avanturo z 12 starimi milijardami pa se mu tako rekoč ne more nič zgoditi.

Vas, D. Sedej, pa glede vaše navedbe v članku: »Drugi so na debelo kradli, Islama pa so vrgli na ceno« ter »Islamova krivda je na kratko v tem, da je naivno poslušal nasvet delovodje in ravnal tako, kot so sedem let delali vsi.« vabimo v podjetje, da boste v obraz delavcem povedali, da kradejo, da kradejo vsi.

D. Sedej, članek ste zaključili s sledečim: »Sodišče je dalo Islamu prav, pri Kovinarju ga nočejo. Tudi zato, ker mislimo, da se mlademu Islamu zares godi krivica, bomo njegovo usodo skupaj z občinskim sindikalnim svetom še naprej spremljali...«

Sindikalni svet ste omenili verjetno zato, ker delavca zastopa, zagovarja.

Mi pa podružnico Svobodnih Sindikatov Slovenije sprašujemo: Se boste tako vneto zavzemali tudi za tistega delavca, ki mu bo podjetje po morda 30 letih garaškega, vestnega in poštenega dela šlo v stečaj? Prav sedaj, ko delavce novačite v svoje vrste, mislite, da je to za vas dobra reklama pri vestnih in poštenih delavcih.

Delavski svet Kovinar Jesenice
Namestnik predsednika
Delavskega sveta:
Jernej KORBAR

GORENJSKA PREDILNICA
ŠKOFJA LOKA
Kidričeva 75

Prodaja na javni licitaciji:

- tovorni avto Zastava 640 AD, letnik 1979 izklicna cena je 55.000,00 din
- enosno prikolico za osebni avto izklicna cena je 1.250,00 din
- računski stroj OLIVETTI izklicna cena je 200,00 din.

Licitacija bo v petek, 18. maja 1990, ob 12. uri v Gorenjski predilnici Škofja Loka, Kidričeva 75.

Ogled je možen eno uro pred pričetkom licitacije.

PODJETNIKI,

če potrebujete pomoč pri ustanavljanju vseh novih oblik podjetij, izdelavi statuta ali pri vodenju poslovnih knjig, oddajte svojo vlogo na naslov

PREMISA

d.o.o., Škofja Loka, p.p. 13,
64220 Škofja Loka

ali pokličite po tel.: 632-275 med 17. in 19.

uro
ali tel.: 622-349 med 19. in 21. uro

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA - MLEKARNA

je odprla obnovljeno trgovino s svojimi izdelki v prostorih na Jegorovem predmestju 21, v Škofji Loki.

Trgovina je odprta:

ob torkih	od 9. - 13. ure
ob petkih	od 9. - 13. ure
ob sredah	od 13. - 16. ure

ob sobotah in dnevih pred prazniki od 9. - 12. ure.

Nudimo sveže kvalitetne izdelke: sir, skuta, smetana, mleko (3,2 % in polnomastno).

MIHA NAGLIČ

KAR ČLOVEK NE ZMORE, BOG POMORE

Pogovor z Viktorijanom Demšarjem, malteškim vitezmom iz Komende

Ob župnikovem izgonu so Nemci zapečatili vrata župnijske pisarne, ne da bi prej kaj zapisali, kaj se v pisarni nahaja. To je bila sreča. Zato je župnik Zabukovec iz izgnanstva naročil gospodinj Mariji Fabijan in njeni pomočnici Jerci Jekovec, naj skušata rešiti iz pisarne zlasti Glavarjevo družinsko knjigo iz l. 1754, ki je prva sistematično urejena družinska knjiga na Slovenskem (danes je spomenik I. razreda). V celoti je zamisel Glavarjeva in vse ročno spisana.

K sreči je bil v župnišču še nadomestni pisarniški ključ. Posrečilo se je pečat odlučiti, potem pa tudi nazaj pritrditi. Tako sta vse družinske knjige odnesli iz pisarne ter jih po prenosu s košem zaupali že omenjenima hišama. Jerca Jekovec še danes pravi, kako sta bili v strahu, da ne bi kdo tedaj prišel in ju zasilil.

Za oskrbnika vseh cerkvenih zgradb je bil postavljen od občine trgovski ekspeditior Ivan Peterlin iz Podboršta. Ta je dobil v roke tudi ključ od Glavarjeve knjižnice v benefičijskem posloplju. Knjižnica je ostala ves čas okupacije tam, kjer je danes in je bila od leta 1752 dalje.

Toda težko preskušnja pa je morala ta knjižnica vendarle prenesti. V tej hiši je stanoval komendski organist Franc Grkman. Ta je zares modro v knjižnični predsobi zastrl vhod v knjižnico z omaro in drugim pohištvo, da nihče, ki ne pozna hiše, ne bi mislil, da se za omaro še kaj nahaja. In res!

Prišel je k oskrbniku Ivanu Peterlinu neki višji nemški uradnik iz vrste varuhov kulturnih spomenikov z imenom Zojs. Ta je prej cel dvakrat od zunaj - prešel okna na hiši, znotraj pa mu jih je zmanjkalo, treh oken ni mogel dobiti, prav teh, od knjižnice, na katero je končno pozabil, ko je pričel igrati na klavir, ki je bil v sobi. Ivan Peterlin pa je bil seveda tiho... Če bi se mu posrečilo priti do knjižnice, bi si gotovo izbral znamenitejša dela, kakor je to storil v Kamniku, ko je iz franciskanske knjižnice odpeljal več zabojev knjig... Nato je imela med vojno Glavarjeva knjižnica mir.

Ko sem po smrti župnika Zabukovca prevzel upraviteljstvo komendske župnije v začetku maja 1946, se je kmalu zatem oglašil

Maturanti državne gimnazije v Kranju (1924).

Stojijo (od leve na desno): Gorjup, Janez Javh (kasneje jezuit), Viktor Kokalj (višji uradnik na banovini), Jože Logar (jugoslovanski konzul v Düsseldorfu, umorili so ga Nemci v začetku vojne), dr. Mirko Pregelj (sin Ivana Preglja, bibliotekar v NUK), dr. Rodman (jurist) in Viktorijan Demšar. Sedijo: Branc (kasneje asistent na politehniški fakulteti v Ljubljani), dr. Simon Dolar (razrednik) in Andrej Kocjan (kasnejši profesor matematike v Kranju). Leta 1990 živi samo še Viktorijan Demšar.

pri meni omenjeni Ivan Peterlin, ki mi je izročil ključ od Glavarjeve knjižnice in še nekatere druge ključe, ki jih je hranil in ni hotel obremenjevati z odgovornostjo bolehnega župnika. Kaj hitro sem se začel zanimati za knjižnico, ki je bila potrebna zračanja in čiščenja po toliko letih zapora. Zares velika sreča, da se je ohranila ob modrem ravnanju ljudi, ki so znali ceniti kulturo.

Toda - kdo bi rekel neverjetno - je bil po vojni boj za ohranitev te knjižnice še trši. V »Opravljenem zapisniku« komendske župnije je razvidno, da je junija 1947 zahteval KLO Komenda naj župni upravitelj izroči knjižnični ključ v pisarno KLO Komenda. Župni upravitelj ključa ni izročil z motivacijo, da ključ pripada lastniku, lastnik knjižnice je pa župnija Komenda. Podobno izjavo sem podpisani ponovno podal julija 1948, ko je isti KLO zahteval knjižnični ključ, češ da bi bilo zanimivo te dragocene knjige ljudem pokazati v prosvetni dvorani. Kako naivno!

Ker se temu ni ugodilo, je KLO Komenda vselil v predsobo knjižnice zakonski par miličnika, da ves ta čas bivanja lastnik ni mogel v knjižnico, ki bi jo bilo treba prezračiti. Tak je bil tedaj »kulturni« socializem v praksi.

Končno je dospel odlok Ministrstva za znanost in kulturo LRS februarja 1951. leta, ki je zaščitil knjižnico v celoti in jo priznal kot popolno lastnino komendske župnije. Tako je po vročurah ostala Glavarjeva knjižnica na svojem mestu in je danes ponos vsem krajanom, ki znajo ceniti kulturne vrednote svojega naroda.

Komenda leži na robu Gorenjske. Na drugem koncu le-te, tudi na robu, ležijo Žiri, vaš rojstni kraj. Kakšno je po vašem razmerju obeh do Gorenjske?

Res je, Žirovci smo bili enkrat Gorenjci, enkrat Notranjci... no, Kranjci smo bili pa vsekoli. V prejšnjem stoletju smo čutili bolj notranjsko, tudi sam sem imel včasih občutek, da spadamo na Notranjsko. Sodni okraj je bil v Idriji, politični v Logatcu, kamor smo hodili na »stelngo«. Kakorkoli že; po naravi sodimo k Loki, kamor tudi voda teče. Kar se mentalitete tiče, pa imamo veliko skupnega tudi s Tolminci. Sicer pa menim, da je sednja stanje v redu.

Kar se Komende tiče, je bila tudi »na prepihu«. Nekdanja komendska občina je segala precej bolj na Gorenjsko, proti Cerkljam, kot sedanja krajevna skupnost: Zalog je spadal sem, Lahovci tudi, celo Šmartno. Še zdaj bi radi mariskateri od navedenih prišli sem. Podobno je, kar se tiče župnije: Zapogo so sodile sem, Pšata, tri hiše v Zalogu še vedno hočejo k nam, nočejo v cerkljansko faro. Vse to se vleče še iz fevdalnih časov, že 800 let. Sem jim svetoval, naj gredo, kamor hoče oblast, a jih ne spraviš.

Ustvarjalni pohod Lutk čez cesto

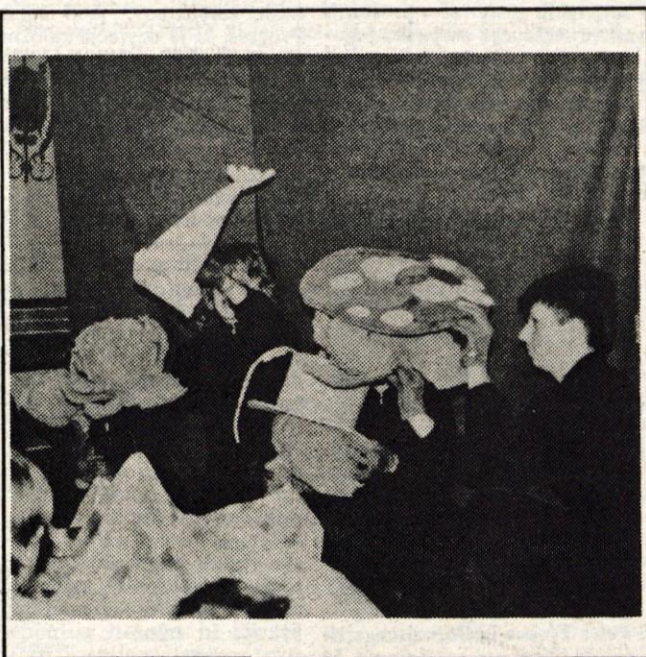
IGRATI SE PREDSTAVO

Če lutkarju uspe igra s simboli, to so tudi lutke, potem je tudi uspel v zamisli. V svoji zadnji lutkovni predstavi se člani skupine Lutke čez cesto igrajo z besednimi simboli tako zanimivo, da se jih po predstavah doma na Gorenjskem, vidi in sliši tudi drugod.

Kranjsko lutkovno skupino Lutke čez cesto nikakor ni mogoče označevati ne po stilu predstav ne po izbiri tem, ki se jih lotevajo. Enostavno so od predstave do predstave različni. Morda bi temu njihovemu lutkovnemu raziskovanju še najbolj ustrezal izraz alternativni, če ne bi vedeli, da se pod to streho da stlačiti marsikaj, česar do sedaj nismo videli na lutkovnih odrih, pa vseeno ni alternativno. Držalo pa bo vse, kakor, da se člani Lutk čez cesto lutkovne predstave lotevajo drugače: nikakor ne tako, kot bi se tega kje naučili, čeprav vse, česar se lotijo, kljub vsemu kriči, da so "rosovci". Vendar pa je to oznaka vsekakor treba sprejeti v najboljšem smislu, saj izhajajo iz šole znanega kranjskega ljubitelja lutk Vladimirja Roosa, ki jih je pred leti v svoji šoli lutkarstva naučil tistega bistvenega - ustvarjalnosti s pomočjo lutk. Zato bi za zdaj že odrasle (in še vedno mlade lutkarje) še najbolj veljalo, da predstave ne igrajo, pač pa "se igrajo predstavo".

To pa tudi pomeni, da je njihova predstava vsakič malce drugačna. Majhna improvizacija vsekakor osveži nastop in je dobrodošla tako za animatorje same, ki bi se lahko prehitro naveličali ponavljati eno in isto besedilo, iste gibe v toliko in toliko predstavah; svežino pa potrebuje tudi gledalec, saj za čuti - ob sicer vseh drugih privlačnostih dogajanja na odru - tudi prilagodljivost nastopajočih novemu okolju.

Lutkarji te kranjske skupine so to ponovno občutili na nedavnem gostovanju v Čačku, kjer se je odvijal festival amaterskih gledaliških in lutkovnih skupin Hrvatske in kjer so bili Kranjčani še ob drugi slovenski skupini iz Bertokov pova-

bljeni v goste. S svojo zanimivo predstavo Besedne igrarije po knjigi Berte Golobove so pri nenavadno bučnem občinstvu poželi vzkliki "bis" in druge izraze spodbude in odobravanja. "Za nas je vsekakor priznanje,

Lutke čez cesto so skupina, ki ne ustvarja predstav za festivale, pač pa zato, ker jih neka predstava "muči", pa jo rodi. In to ne za določeno občinstvo, ker menijo, če osvojijo eno občinstvo, so osvojili vse, tako otroško občinstvo, ki je najbolj kritično, pa tudi odrasle.

da smo ob slovenskem besedilu, ki ponazarja spretno poigravanje z besedami, zmogli tudi pri drugače govorečemu občinstvu z univerzalno odsko gorovico vzbuditi zanimanje in razumevanje," je povedala članica Lutk čez cesto Nataša Herlec, "ter si tako morda pridobili tudi naklonjenost selektorce za jugoslovanski festival v Splitu."

Odziv na takšno predstavo je razumljiv, saj ima končno predstava namen predstaviti idejo, ki se je porajala in jo zdaj nastopajoči uresničujejo z gibi, besedami skratka z dogajanjem predstave. Lutke čez cesto so nasploh skupina, ki naredi predstavo brez avtorja oziroma so avtorji vsi od prvega do zadnjega, če odmislimo seveda glasbo, ki jo zanje navad-

no piše Dino Gojo ali koreografijo, ki jo je za zadnjo predstavo naredila Jolanda Regovec ali sceno, ki je lahko od Saše Kumpa, Henrika Marchla, Duleta Šokliča ali kot zadnja Andreje Rakovčeve. Vseskozi pa uporabljajo malo zahtevno tehniko, ne omejujejo se z izbranim sistemom lutk, pač pa uporabijo vse, kar se jim zdi potrebno za izražanje - od klasične lutke do senčne.

Takšna oziroma tudi drugačna bo nova predstava. V novi sezoni bodo namreč predstavili Salto mortale Pavleta Lužana, predstavo, ki je svoj krst pred leti že doživela v Prešernovem gledališču, zdaj pa bo dobila nov izraz tudi na lutkovnem odru. "V predstavo bomo vključili tako igro kot ples, svetlobo, zvočne efekte, glasbo, toda vse te elemente zelo enakovredno, eno močno; posebnost bosta tudi dve lutki v človeški velikosti, poskusili pa bomo izrabiti prostor v vseh njegovih dimenzijah," razlaga ideje Herlecova, ki je tako kot tudi ostalih deset do petnajst članov skupine z mislimi že v naslednji sezoni s predstavo, o kateri so pravzaprav razmišljali že zelo dolgo. Gre le za eno od idej, ki je med ostalimi "na čakanju" že dozorela in je godna za predstavitev občinstvu. Salto mortale bo kot predstava nekakšno nadaljevanje že ustvarjene predstave Galeb vendar v tem smislu, da bodo v novi predstavi skušali uresničiti ideje, ki jih Galeb v svoj koncept ni mogel sprejeti. Po dosedanjih izkušnjah z Lutkami čez cesto bodo ustvarjalci sami neizmerno uživali pri nastajanju predstave, ta žar ustvarjanja pa se bo brez dvoma z odra prelil tudi med gledalce - male ali že velike, vseeno.

Lea Mencinger, Foto: F. Perdan

Od stripa do animiranega filma

KO OŽIVI RISBA

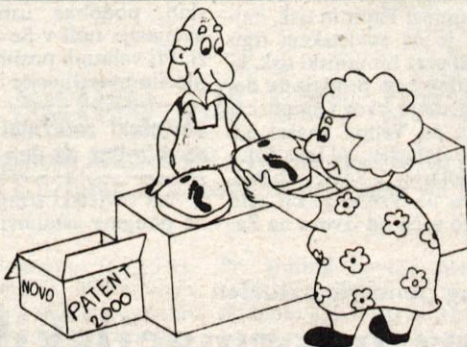
Kranj - Na nedavnem mednarodnem festivalu amaterskega filma na Jesenicah je v vrsti animiranega filma (dvajset jih je prispelo na festival) prejel srebrno priznanje film Patent 2000 Milana Jereba iz Kranja. Jereb, ki je s svojimi filmi že trikrat sodeloval na tem festivalu, je lani prejel bronasto festivalsko priznanje, letos pa je nagrade tem bolj vesel, ker zlatega priznanja žirija niti ni podelila.

Milan Jereb, član Foto kino sekcije Iskra Janez Puhar, se z animiranim filmom ukvarja že vrsto let. Doslej je na njegovi risarski mizi in pod kamero nastalo že šest animiranih filmov. Večina teh filmov je bila prikazana na festivalih amaterskega filma; tudi Patent 2000 je trenutno v Skopju na tamkajšnjem festivalu in morda bo prikazan še kje. Vendar pa menim, da ni smisel teh filmov, čeprav so ljubiteljski, le prikazovanje na festivalih, za festivalsko publiko. Filmi morajo med ljudi, v kinematografe, na TV, tja, kjer ga ljudje lahko vidijo. Na Jesenicah so v festivalskih dneh nekatere filme vrteli tudi po osnovnih šolah, toda to je tudi vse," pravi Milan Jereb.

Njegov film je nastal ob pomoči njegovega kluba, ob sodelovanju Janeza Hrovata in kamere ljubljanske TV ter ob pomembnem finančnem deležu Zveze kulturnih organizacij Kranj. Brez takšne pomoči film prav gotovo ne bi nastal. "Nastal bi seveda, toda verjetno bi ostal le na risbicih. Če eno leto riše risbo za risbo, na tisoče jih je treba, da vsak gib na filmu tudi zaživi, potem si res želiš vse skupaj videti tudi na filmskem traku - pa čeprav traja vse skupaj le dobre štiri minute," meni Milan Jereb. Verjetno se zaradi tega tudi tako malo ljudi ukvarja z risanim filmom, čeprav sicer zdaj sodobna tehnika lahko nekaj tega dolgotrajnega truda ustvarjalcu lahko odzame. Toda v prihodnost tehničnih pomagal pri hitrejšem nastajanju animiranega filma ne verjamejo tudi v Zagreb filmu, kjer so Milanu Jerebu ljubezno pomagali z nasveti pri nastajanju takšnega filma. Jerebovo navdušenje za animirani film in festivalska priznanja so spodbudili tudi idejo, da bi ZKO Kranj organizirala filmsko šolo oziroma omogočila ob zastavljenem filmskem projektu sodelovanje širše skupine filmskih navdušencev.

L. M.

V galeriji Prešernove hiše

FOTOGRAFIJE HERMANA PIVKA

Kranj - V galeriji Prešernove hiše so konec minulega tedna odprli fotografsko razstavo, na kateri se predstavlja fotograf Herman Pivk. Zanimivost razstave je tudi zvočna vizija Pivkovih fotografij, kot si to zamišlja glasbenik Lado Jakša.

Za Hermana Pivka ni zanimiva reportažna, ne dokumentarna, ne komercialna fotografija, temveč ga zanima predvsem avtorsko raziskovanje fotografskega medija. V njem sta mu magija svetlobe in sence tako pomembna, da barvo pogosto pusti ob strani. Če že seže po barvi, je to predvsem enobarvno rjavo ali modro toniranje fotografskega papirja. S tem poudari likovno in vsebinsko izraznost, se poigrava s šarmom patiniranih starih fotografij ali pa jim v povezavi z izzivalnimi perspektivami da zanimiv, sodoben izraz.

Da bi svojo vizijo čim bolj jasno prenesel na fotografski papir, posneto realnost pred fotografiranjem zavestno likovno in vsebinsko "uredi", nato pa pogosto poseže še po tehniški montaži in zatemnitvi, da bi odstranil ali dodal še tisto, k čemur kliče ideja fotografije.

V fotografije portretov skuša ujeti čar in moč življenja polnih ljudi, ki so ohranili svoje dostojanstvo, človeško telo pa mu je izziv za nenavadne igre med lepimi oblikami in nenavadno koreografijo gibanja modelov ter magičnim okoljem, ki jim ga ustvari s svojimi skrivnostnimi likovnimi domislicami.

Prav ta nenavadna vibracija svetlobe in sence, magični prostori, ki jih Herman Pivk ustvarja na svojih fotografijah, je tista izrazna energija, ki je navdušila poznavalce te umetnosti tudi zunaj naših meja (s svojim delom se je poleg domovine predstavil tudi v Luxemburgu, Edinburghu, New Yorku in Tokiu, kjer je lani in pred tremi leti prejel diplomi na Mednarodnem salonu Japonske.

Lado Jakša

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja fotografije Herman Pivk. V galerijskih prostorih Mestne hiše je na ogled razstava ljudske plastike na Gorenjskem iz zbirke Gorenjskega muzeja.

V galeriji Globus razstavlja akad. slikar Vinko Tušek. Knjižnica kranjske Gimnazije vabi jutri, v sredo, ob 18. uri na razstavo in predavanje prof. Albine Lipovec s Filozofske fakultete Percepcija čestva na Slovenskem.

JESENICE - V Kosovi graščini je na ogled razstava ob 15-letnici ustanovitve Sekcije za družbeno aktivnost žensk s Plavža. V razstavnem salonu Dolik bodo danes, v petek, ob 18. uri odprli razstavo likovne ustvarjalnosti učencev osnovnih šol.

VRBA - Prešernova hiša je spet odprta vsak dan od 8. do 16. ure.

DOSLOVČE - Finžgarjeva domačija je odprta vsak dan od 9.30 do 16. ure, ob sobotah je zaprta.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši razstavlja akad. slikar Kamilo Legat.

V radovljški knjižnici bo danes, v torek, ob 19.30 nastopila s koncertom glasbena skupina Tantaruj.

V galeriji Kamen razstavlja Francšek Berce z Jesenic.

KROPA - Muzej v Kropi vabi v četrtek, 17. maja, ob 18. uri na pogovor z ing. Janezom Šmitkom o Kropi v letih 1914 - 1918.

BLEJ - V galeriji Mozaik, Almira grad Grimšče, so na ogled dela Janeza Kneza, Božidarja Jakca in Staneta Žerka.

V galeriji Skrina bodo danes, v petek, ob 19. uri odprli prodajno razstavo risb in pastelov Nejk Selišnik. Na otvoritvi bo stare viže na citre igrala Zofka Štrbenk.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Loškega gradu je na ogled razstava fotografij članov Foto kino kluba Anton Ažbe Škofja Loka.

V osnovni šoli Cvetka Golarja odpirajo danes, v torek, ob 18. uri razstavo del slikarja Berčiča - Berka.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB razstavlja akad. slikar Miran Prodnik.

KAMNIK - V kavarni Veronika je odprta prodajna razstava del slikarja in grafika Nika Slovenca.

KABARETNO GLASBENI DOGODEK

Kranj - V četrtek, 17. maja, ob 21. uri bo v Delavskem domu s koncertom nastopil Hišni bend, gostje prireditve pa so Vlado Kreslin, Drago Mlinarec, Ivan Volarič - Feo in Drago Mislej - Mef. Hišni bend je glasbena skupina, ki se pojavlja na domači in tuji glasbeni sceni poldrugo leto, zaradi izvirne zasedbe - 4 saksofoni, 2 trobenti, kitara, bobni, bas klaviature pa povsod vzbuja pozornost med glasbenim občinstvom.

V KRATKEM - V KRATKEM

- Akademsko slikarka Nataša Pičman iz Kranja je te dni odprla že svojo drugo razstavo v Parizu. Tokrat se z grafikami, slikami in skulpturami predstavlja v galeriji Bernanos. - Jože Volarič iz Kranja se ukvarja z varjenjem skulptur že več kot dve desetletji. Predstavil se je že na več kot stotih samostojnih razstavah doma in v Jugoslaviji in tudi na več skupinskih. Tokrat razstavlja v Skopju na tako imenovani nagradni razstavi Grupe 69. - Eden najslovesnejših komornih orkestrrov na svetu Academy of St. Martin in the fields iz Velike Britanije bo v četrtek, 25. maja, ob 20. uri nastopil v veliki dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. ZKO Škofja Loka je organizirala prevoz z avtobusom in vstopnice za ta koncert. prijatev sprejemajo po tel. 621-535.

FILMSKO GLEDALIŠČE

Kranj, majaE - Kinematografsko podjetje Kranj se je odločilo, da bo s predvajanjem izbranih filmov v okviru filmskega gledališča nadaljevalo tudi ves mesec maj. Na vrsti sta bili že dve odlični ameriški srhljivki Besnilo Romana Polanskega in Morje ljubezni z Al Pacinom v glavni vlogi. Ta teden bo na vrsti ameriška komedija Vojna zakoncev Rose, sledila pa bosta angleško nemška komedija Bagdad Cafe in ameriška kriminalistična drama D.O.A.

Vojna zakoncev Rose režiserja Dannyja De Vitta z Michaelom Douglasom in Kathleen Turner v glavni vlogi je tačas pri nas najbolj gledan film. To je ameriška črna komedija, v kateri se zakonski par po številnih nesporazumih odloči za ločitev.

D. D.

2. razstava foto kino kluba "Anton Ažbe"

VRATA SO ODPRTA

Škofja Loka, 11. maja - Druga klubska razstava fotografij in barvnih diapozitivov, ki so jo pripravili člani foto kino kluba "Anton Ažbe", je dokaz več, da je fotografija - v primerjavi s slikarstvom - postala enakovredna umetniška zvrst.

Kot je ob petkovi predstavitvi v galeriji na Loškem gradu poudaril Andrej Pavlovec, je razstava, na kateri sodeluje 10 avtorjev z 52 črno-belimi fotografijami, trije avtorji z 20 barvnimi fotografijami in 11 avtorjev s 93 barvnimi diapozitivi, izredno dobro postavljena in, v primerjavi s prvo, "prečiščena". "V našem foto kino klubu si prizadevamo, da bi pritegnili čim večje število ljubiteljev fotografije. In to ne le fotografije kot tehničnega medija za dokumentiranje dogodka in stanja prostora v času, ko fotografija nastane, temveč kot uveljavljanja sposobnosti likovnega izražanja fotografa, ki mu je fotoaparat in film pripomoček za doseg likovne storitve, podobno, kot je drugim umetnikom sredstvo za doseg podobnega namena čopič, dleto, pero, platno, kamen in drugi materiali. V naših vrstah imamo tudi manj izkušene, vendar pa napredujejo. Zato si želimo, da se nam pridružijo vsi tisti, ki mislijo, da se premalo spoznavajo na fotografijo in na likovno ustvarjanje nasploh. Vrata so odprta, srce pa še bolj," je povedal predsednik škofjeloškega foto kino kluba, Peter Pokorn.

Na petkovi slovesnosti so podelili tudi priznanja najuspešnejšim posameznikom. Razveselila pa jih je tudi vest iz 9. medklubске razstave, kjer je prvo nagrado za diapozitiv dobil Peter Pokorn za diapozitiv "Čudo prečudno", Janez Sifrar pa pohvalo za fotografijo "Spet imam vodo v čevljih".

V. Stanovnik

ureja LEA MENCINGER

Kdo je Elanu posodil denar

Poslušamo uganjanja, kdo vse je Elanu posodil denar in kar naenkrat je dober tisti direktor, ki tega ni napravil.

Usoda Elana je zdaj v rokah upnikov, o tem ni nobenega dvoma več, upnikov pa je veliko, menda 400 večjih, vseh skupaj pa kar 800. Lahko si torej predstavljamo, kako bo tudi po praktični plati dogovor med njimi težaven, zato je razumljivo, da se že organizirajo, ne le banke, temveč tudi podjetja, ki ustanavljajo agencijo, da jih bo zastopala v upravljanju Elana. Lahko si seveda tudi mislimo, kako težaven bo dogovor po vsebinski plati, saj je Elan nekatere upnike pripeljal na rob stečaja, njihove direktorje pa na rob živčnega zloma, ko gre za preživetje, pa milosti seveda ni.

Ljudje se sprašujejo, kako je sploh mogoče, da se je kaj takega zgodilo, kako je lahko toliko direktorjev in bankirjev oslepila Elanova slava in zapeljala prisilno kvaliteta Elanovih finančnikov. Je že res, da je Elan po kvaliteti izdelkov v samem svetovnem vrhu, da nas je vse skupaj morda uspavala smučarska evforija, nemara celo akcija Podarim-dobim in nekako je veljalo, da je varno in častno Elanu posoditi denar. Nastale so prave verige zaupanja, ki so se potegnile tja do šol in društev. Bankirji danes očitajo Elanovcem, da so se za njihovim hrbtom zadolževali za sivem trgu, toda kaj naj rečejo ravnetelji šol in predsedniki društev, ki z gospodarsko zbornico in drugimi združenji gospodarstva še stikov nimajo, kaj šele, da bi vedeli, kakšna je bonitetna ocena podjetja, ki so mu zaupali denar. Celo direktorji velikih in uglednih firm so zaupali na lepe oči, malo ali nič se niso oprli na oceno finančne trdnosti Elana. Sicer pa so pri nas bonitetne ocene šele v povojih, v nekaterih bankah pravijo, da jih že imajo, vendar so to resnično šele začetki. Pot do ocen, kakršne poznajo na Zahodu, kjer se s tem ukvarjajo specializirana podjetja, pa je še dolga. Sicer pa tudi pogovori zanje doslej ni bilo, saj je bilo moč bilance prilagoditi željam, številke pa je vrtila in obračala hiperinflacija.

Ce torej pustimo ob strani vprašanje, kaj neki tiči v ozadju tako pogumnega, bolje rečeno megalomanskega Elanovega zadolževanja, saj bo prave odgovore prinesel čas, lahko rečemo, da so kar naekrat dobri tisti direktorji, ki Elanu denarja niso posodili. Toda, so res dobri? Tudi tega ni moč trditi povprek, tega merila pri nas še ni moč uporabiti. Navsezadnje je pogum in tveganje odlika dobrega poslovnega. V rokah pa mora seveda imeti dobre informacije, brez njih je njegov pogum lahko samomorilski.

O poštenosti pa tako ali tako ne kaže izgubljati besed, saj je pri nas zavržena in pozabljena vrednota, čeprav dr. Anton Trstenjak pravi, da je to beseda slovenskega izvora in je imela na Slovenskem nekdanje veliko veljave.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Sodelovanje Iskre in Energoinvesta

Kranjska Iskra Telekom in sarajevski Energoinvest sta sklenila dogovor o nameri za poslovno in tehnično sodelovanje na področju telekomunikacij, pogodbi so pred kratkim že podpisali. Ustanoviti nameravajo dve skupni podjetji za proizvodnjo, načrtovanje, razvoj in trženje digitalnih telefonskih sistemov, mrež, telefonskih terminalov in opreme za prenos podatkov. Skupna vrednost načrtovanih naložb znaša 18 milijonov dolarjev, vsak partner pa bo vložil polovico kapitala.

Plač ne bo treba vračati

Tako pravijo v republiškem komiteju za delo in pri Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije. Uradni list je namreč pred kratkim objavil pravilnik, po katerem bi morala nekatera podjetja v naši republiki vrniti preveč izplačane plače, podpisal pa ga je zvezni sekretar za delo. V republiškem komiteju za delo in v sindikatih pravijo, da je slovenska skupščina nedavno sprejela stališče, da se v primeru neskladja med republiškim in zveznim zakonom o zajamčenem osebnem dohodku uporablja republiški zakon. Zvezni minister torej skuša razveljaviti ta zakon tako, da bi smeli zajamčene osebnostne dohodke izplačevati le do višine, ki jo določa intervencijski zakon, kar bi pomenilo, da bi se novembrske plače lahko povečale le za 20 odstotkov ali do povprečja dejavnosti, posledica tega bi bila, da bi morala nekatera podjetja vrniti del že izplačnih plač.

Cene goriv še naprej enake

Večkrat slišimo uganjanja o tem, bodo cene goriv na bencinskih črpalkah postale v Jugoslaviji različne, glede na prodajalce seveda. Zagrebški Vjesnik je pred kratkim objavil vest, da bo ljubljanski Petrol po 1. juliju na svojih bencinskih črpalkah prodajal goriva po različnih cenah. Vendar pa so jo v Petrolu demantirali, pravijo, da tako kot druga naftna podjetja v Jugoslaviji pripravljajo tržna merila, po katerih bodo po odmrznitvi cen naftnih derivatov konec junija lahko oblikovali cene. Merila pa mora prej potrditi zvezna vlada, kar pomeni, da bodo veljala v vsej državi in se bodo morali po njih ravnati vsi trgovci s naftnimi derivati. Pri Petrolu so za tržna merila vzeli ponudbo in povpraševanje po določenem derivatu in trgovske marže v sosednjih državah.

Bodo Francozi gradili naše elektrarne

V Franciji se je pred kratkim mudila naša energetska delegacija, saj je francosko elektrogospodarstvo poleg avstrijskega in italijanskega morebitni partner za sovlaganja v slovensko elektrogospodarstvo. Francozi so pripravljeni s svojo tehnologijo, znanjem pa tudi s finančnimi sredstvi sodelovati pri gradnji različnih energetskih objektov pri nas, predvsem pa so zainteresirani, da bi si prek Slovenije zagotovili izvoz elektrike v vzhodnoevropske države. Slovenska stran jim je ponudila sovlaganje v gradnjo verige elektrarn na Savi in v visokonapetostno omrežje, pogovarjali so se tudi o gradnji trboveljske termoelektrarne, saj imajo Francozi najbolj razvito tehnologijo za izogrevanje. "Činjeni plasti, pripravljeni pa so pomagati tudi pri zagotavljanju večje varnosti obratovanja jedrske elektrarne v Krški... pri obveščanju javnosti o delovanju teh elektrarn in skladiščenju jedrskih odpadkov.

ureja Marija Volčjak

V Kranju odprli predstavništvo Interbooka

Izziv prostranega sovjetskega trga

Predstavništvo mešanega sovjetsko-jugoslovanskega podjetja Interbook ima prostore v Gorenjskem tisku, v posel pa so vključeni še Mladinska knjiga, Ljudska pravica, Mariborski tisk in Slovenijales.

Kranj, 11. maja - Ob navzočnosti sovjetskih gostov so v prostorih Gorenjskega tiska odprli predstavništvo mešanega sovjetsko-jugoslovanskega podjetja Interbook, ki ima sedež v Moskvi, ustanovljeno je bilo decembra lani in na sovjetski strani vključuje šest velikih založniških hiš. Sovjetsko tržišče ponuja neomejene možnosti plasiranja, že drobci tega trga zadoščajo za proizvodne zmogljivosti slovenskih tiskarjev, obstajajo pa tudi dobri pogoji za uspeh mešanega podjetja, je na slovesnosti dejala Kristina Kobalova, direktorica Gorenjskega tiska.

Interbook je eno prvih mešanih sovjetsko-jugoslovanskih podjetij, zato je razumljivo, da so bile priprave na njegovo ustanovitev daljše, pripravljali so jo od julija lani in jo na sovjetski strani registrirali decembra, na naši pa sredi letošnjega januarja. Sovjetski založniki

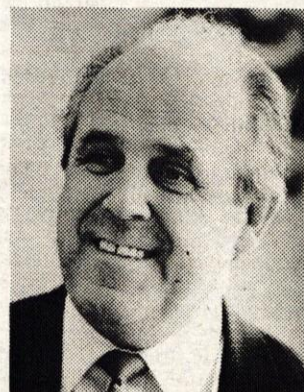

Kristina Kobalova, direktorica Gorenjskega tiska pravi, da ima Interbook velike možnosti na prostranem sovjetskem tržišču in dobre pogoje za začetek dela.

imajo v mešanem podjetju 60 odstotni delež kapitala, naša podjetja 40 odstotni, vsak od petih partnerjev na naši strani je za začetek vložil po 32 tisoč rubljev.

Valutni posli so vse pogostejši

Slovenski tiskarji že vrsto let izvažajo na sovjetsko tržišče, v zadnjih letih povezani v poslovno skupnost Papir in tisk, najbolj se je na sovjetskem trgu uveljavil prav Gorenjski tisk, ki svoje izdelke tja prodaja že deset let. Lani je izvoz Gorenjskega tiska na Vzhod znašal 3,6 milijona dolarjev, od tega 3 milijone dolarjev v Sovjetsko zvezo, izvoz na Vzhod je bil celo nekoliko večji od izvoza na Za-

Peter Trobec iz Gorenjskega tiska je utiral pot sodelovanja, ki traja že deset let in so ga zdaj nadgradili z ustanovitvijo mešanega podjetja, vselej ni bilo lahko, prepričan pa je, da bo poslov zdaj še več, ne le klasičnih, temveč tudi novih oblik sodelovanja.

hod, predstavljal pa je 13 odstotkov proizvodnje.

Sovjetsko tržišče je prostrano, tam je dovolj možnosti za vse naše tiskarje, ki imajo deloma različne proizvodne programe, kar vse jih je povežalo v skupni interes, pristopilo pa je mednarodno podjetje Slovenijales.

Izvoz na Vzhod postaja vse bolj vabljiv tudi zaradi opuščanja klirinskega načina plačevanja in uvajanja valutnih poslov. Direktorica Gorenjskega tiska Kristina Kobalova je dejala, da so valutni posli vse pogostejši, zlasti s Poljsko, s katero skorajda nimajo več barterjskih, podobna usmeritev se uveljavlja tudi v Sovjetski zvezi. Pri valutnih poslih je seveda plačilo zanesljivejše in hitreje.

Sovjetski založniki izdajo 3 do 4 knjige na dan

Na sovjetski strani je mešano podjetje ustanovilo šest ve-

likih založnikov, med njimi Progres, ki je največja založniška hiša v Sovjetski zvezi. Izdajo tri do štiri knjige na dan, naklade so seveda za naše razmere velike, v njihovih tiskarnah je zaposlenih 10 tisoč ljudi. Izdajajo predvsem umetniške knjige, specializirani pa so tudi za področje kulture, medicine, športa, telesne kulture itd.

Ustanovite mešanega podjetja so dolgo pripravljali, saj eno prvih, zato pa so posli nato zelo hitro stekli, Interbook ima po Sovjetski zvezi že 20 podružnic, računajo, da bo imelo mešano podjetje letos 50 milijonov dolarjev ostanka dohodka in 7 milijonov dolarjskega prometa. Aprila so dosegli že 1,5 milijona rubljev ostanka dohodka in 1,6 milijona dolarjskega prometa. Tudi na sovjetski strani poudarjajo, da so možnosti zelo velike, saj se tudi tam začneja procesi demonopolizacije in tržnosti gospodarstva, sovjetski partnerji pa so

Peršin Aleksander Maksimovič, direktor predstavništva Interbooka v Kranju, je dejal, da bodo že ob otvoritvi pisarne sklenili nekaj poslov, vsekakor pa se bo poslovanje hitro širilo, saj je prav on "oč" zamislil o ustanovitvi mešanega podjetja.

prepričani, da lahko svetu ponudijo velikansko kulturno bogastvo in računajo na izvoz knjig preko slovenskih tiskarn na tuje trge. Tako so uresničili že nekaj izvoznih poslov z Italijani, sedaj delajo s Poljaki, dogovarjajo se s Francozi za ti-

Jeršov Aleksej, predsednik upravnega odbora Interbooka je prav tako napovedal hitro širitev poslovanja podjetja, saj tudi v Sovjetski zvezi začnejo z valutnimi posli, še letos naj bi ustanovili borzo, na njej bo moč kupiti valuto, zato bo tudi rubeljski dobiček postal pomemben.

skanje žepnih knjig. Po Sovjetski zvezi pa nameravajo postaviti nove proizvodne zmogljivosti, organizirali so jo že v Kirgiziji, kmalu jo nameravajo v Gruziji.

Sodobnejša in cenejša oblika

Mešano podjetje je sodobnejša in stroškovno cenejša oblika sodelovanja kot klasična predstavništva, ki po besedah Kristine Kobalove na Zahodu letno stane 350 tisoč mark, bistveno cenejše pa tudi na Vzhodu ni, v ustanovitvi Interbooka pa so vložili le 32 tisoč rubljev.

Predstavništvo Interbooka v Sloveniji so odprli v Gorenjskem tisku, ki ima v novi tiskarni dovolj prostora, gre za sobo, ki jo bo uporabljal Peršin Aleksander Maksimovič, poslovnež, ki dosedanje sodelovanje sovjetskih založnikov in slovenskih tiskarjev dobro pozna, saj je delal v sovjetskem ministertvu za tisk, bil pa je tudi sekretar mešane sovjetsko-jugoslovanske skupine, ki je uravnavala sodelovanje. Dodati velja, da je direktor Interbooka v Moskvi Jugoslovian Zoran Djurovič.

M. Volčjak

Leasing ponovno aktualen

Brez informacijskih sistemov ne gre več

Kranj, maja - Leasing, zakup računalniške opreme, oziroma projektiranje računalniških sistemov, je postal ponovno zanimiv, še posebej zato, ker si v razmerah modernega tržnega gospodarstva ne moremo več zamisliti uspešnega podjetja brez celovitega, računalniško podprtega informacijskega sistema. Zanimanja za leasing sicer za zdaj še ni veliko, saj se na Gorenjskem za sedaj z leasingom ukvarja samo zasebno podjetje PIS Bled, Dušana Pogačarja.

V podjetju PIS pravijo, da je glavna prednost leasinga v tem, da za računalniško opremo ni potrebno naenkrat odšteti velikih finančnih sredstev. Računalniško opremo priznanega dobavitelja Mega iz Borovlj dajo v zakup na tri, šest ali osemnajst mesecev. Gre za povsem novo opremo, v ceni pa je zajeta garancija, instalacija, vzdrževanje in odkup. Zanimanje za takšno obliko nakupa računalniške opreme kažejo predvsem manjša podjetja. Velika družbena podjetja pa se ubadajo s prevelikimi finančnimi težavami, pa tudi miselnost, da bi bili z učinkovitimi informacijskimi sistemi uspešnejši, še ni prodrla v takšna podjetja, hkrati pa je v njih tudi izredno pomanjkanje znanja o delu z računalniki.

Kljub temu v podjetju PIS pričakujejo, da se bo stanje izboljšalo, saj so se za postavitev informacijskih sistemov podprtih z osebnimi računalniki, od gorenjskih podjetij že odločili v blejskem Gozdnem gospodarstvu, jeseniški Zarji in v nekaterih zasebnih pretežno trgovskih podjetjih kot so Zois Radovljica in Elektrocenter, Diskont 33 ter First iz Škofje Loke.

Do konca letošnjega leta namerava podjetje dati v zakup ali prodati še vsaj sto računalnikov.

M. Gregorič

Hranilne vloge niso ogrožene

Kranj, 14. maja - V kranjski enoti Komericalne in hipotekarne banke Ljubljana so nam povedali, da panike med varčevalci ni, podobno je izjavil Marjan Pintar, direktor sektorja za posle z občani na sedežu banke v Ljubljani.

Marjan Pintar nam je zagotovil, da panike med varčevalci ni, ker tudi razlogov zanjo ni, saj je problematika Elana ločena problematike poslovanja s prebivalstvom. Pripravljeni pa imajo ukrepe za morebitne težave v smislu vključitve obeh institucij, ki jamčita za hranilne vloge in sredstva na tekočih računih občanov, vendar doslej njuno aktiviranje ni bilo potrebno.

Težave je namreč moč pričakovati po ovadbi, ki bremeni odgovorno osebo v poslovni enoti Komericalne in hipotekarne banke v Kranju, kar je sprožilo preiskavo. V obvestilu za javnost je minulo soboto vodstvo banke sporočilo, da vlaga maksimalne napore za zavarovanje sredstev njihovih delničarjev in varčevalcev. Tako je pristojno sodišče že izdalo začasno odredbo o ustavitvi izplačil v breme njihovega računa za sporne menice, ki jih je izdal Elan. Hkrati zagotavljajo, da je poslovanje v dinarskimi in deviznimi hranilnimi vloga-

mi ter tekočimi računi občanov normalno.

Ljubljanska banka-Gorenjska banka iz Kranja pa je obvestila javnost, da je panika med njihovimi varčevalci povsem odveč, saj je Komericalna in hipotekarna banka druga finančna institucija. Ljudje zaradi novih imen, ki so si jih banke nadele z letošnjim letom, očitno zamenjujejo banke, zato povejmo, da je Komericalna in hipotekarna banka bivša Beograjska banka.

M. V.

JELOVICA

Bo nova oblast popravila krivico?

Tujec na svoji zemlji

Povojna oblast je zdaj že pokojnemu kmetu Alojzu Rozmanu iz Peračice zaplenila 42 hektarjev gozda in kmetijskih zemljišč, ker ni izpolnil obvezne oddaje.

Peračica, 11. maja - Kmetija Alojza Rozmana v Peračici je bila nekdanj med največjimi v Peračici in v bližnji okolici. Sin Alojz, ki po očetovi smrti skupaj z ženo Blanko gospodarila na kmetiji, se spominja, kako mu je oče pripovedoval o številnih hlapcih, ki so kosili travnike, spravljali seno, delali v gozdu... Novi povojni oblasti, ki je hotela iz kmeta narediti kmetijskega delavca, so bili veliki kmetje trn v peti. Alojz Rozman tudi. Ker ni mogel izpolniti obvezne oddaje in ni oddal 350 kilogramov kladne živine, 5830 litrov mleka, dveh prašičev, 69 kilogramov koruze, deset kubičnih metrov drv in neugotovljive količine krompirja (tega naj bi namerno pustil v zemlji, da je segnil), so ga obsodili na poldrugo leto zapora in mu zaplenili 42 hektarjev zemljišč - 26 hektarjev gozda in 16 hektarjev kmetijske zemlje...

Dokazi v marksizmu in leninizmu

Alojz Rozman se je sicer zagovarjal, da mu je krajevni ljudski odbor naložil z obvezno oddajo pretežno breme, da mleka ni mogel oddajati, ker naj bi bila zbiralnica preveč oddaljena in ker mu odbor ni nabavil posnemalnika za izdelavo masla, da koruze ni pridelal dovolj in da krompirja ni izkopal, ker naj bi ga prehitel čas... Sodišče takšnih in podobnih zagovorov ni dosti upoštevalo, tudi zato ne, ker je bilo sodstvo le podaljšana roke politike, ki je v močnih kmetih videla veliko nevarnost za socializem. Javno tožilstvo za okraj Radovljica in mesto Jesenice je v odgovoru na pritožbo Alojza Rozmana med drugim napisalo okrajnemu sodišču na Jesenicah, da obramba pozablja na razredni boj na vasi in v vsem gospodarskem življenju nove, socialistično urejene države in da obsojenec (Alojz Rozman) pripada razredu kulakov, ki je "odločno nasproti z našo socialistično ureditvijo, še bolj pa je nasproten vsaki nadaljnji socialistični izgradnji". To naj bi bilo tudi "že nešteto potrdjeno na mnogih sodnih procesih, je pa tudi znanstveno dokazano na podlagi teorije marksizma in leninizma". Ker je razred kulakov izrazil egoističen, ni nič novega, piše v enem od ohranjenih sodnih dokumentov zoper Alojza Rozmana, da kulaki dopuščajo uničenje svojih pridelkov in celo gospodarski razpad svojega posestva samo zato, da bi čimbolj škodovali skupnosti.

Ko kulak postane borec...

Neizpolnjevanje obvezne oddaje je bil le razlog za sodno preiganje in za

zaplembo zemlje, ozadje je bilo izrazito politično. To je dobro vedel tudi Alojz Rozman, ki je 1974. leta naslovil na radovljiško občinsko skupščino prošnjo za vrnitev posestva in v katero je tudi zapisal, da je tedanji krajevni ljudski odbor, v katerem so bili samo domačini, hotel uničiti njegovo kmetijo. "Pripominjam, da s sovražnikom nisem nikdar sodeloval, med vojno sem vseskozi podpiral narodnoosvobodilni boj, zato je zaplemba mojega posestva še toliko bolj neutemeljena," je še zapisal.

Kmet Alojz Rozman, ki so ga povojne oblasti razglasile za kulaka in za sovražnika socialistične ureditve, je sredi šestdesetih let tudi formalno dokazal, da ni bil ne prvo in ne drugo. Radovljiška občinska skupščina mu je namreč z odločbo priznala status kmetskega borca in mu čas od 1. septembra 1943 do 15. maja 1945 priznala "v dvojnem trajanju kot aktivno in organizirano delo v NOB".

Korist so imeli le posamezniki

Čprav je oblast zaplenila Alojzu Rozmanu zemljo predvsem zato, da bi se znebila gospodarsko močnih (nevarnih) kmetov in da bi od zemlje imela večjo korist družba, pa so nadaljnji dogodki pokazali, da so imeli še največ koristi posamezniki. Zadruga, ki so jo nameravali oblikovati na Rozmanovi in na drugi nasilno odvzeti zemlji, se ni "pričela", zato jo je družba (kmetijska zadruga Radovljica oz. njeni nasledniki) dajala v najem kmetom iz Peračice, z Brezij, iz Leš...

Rozmanovim je po zaplembi ostalo samo osem hektarjev zemljišč - štirje hektarji gozda in prav toliko kmetijske zemlje. Kmetija z gospodarskim poslopljem in

drugimi objekti, ki so bili narejeni za "zmogljivost" domala 50 hektarjev zemlje, je začela propadati in bi verjetno tudi propadla, če sin Alojz ne bi pred šestimi leti pustil delo v Zliti in če tudi žena Blanka ne bi bila trdno odločena, da kmetijo postavi na noge. "Podredovala" sta štiri glave živine, zdaj jih imata 42! Nakupila sta potrebne kmetijske stroje, obnovila hlev, lani sta se lotila tudi gradnje hiše in jo letos februarja dala že pod streho.

Tveganje z najeto zemljo

Za Rozmanovo kmetijo je bilo nad vse pomembno 1986. leto. Če ji tedaj KŽK-jeva Temeljna organizacija koope-rantov Radovljica ne bi dala za petnajst let v najem deset hektarjev kmetijske zemlje, se Alojz in Blanka verjetno ne bi odločila za tolikšno vlaganje v kmetijstvo, kot sta se. Seveda - grenak priokus ostaja! Biti najemnik (tujec) na svoji, krivično odvzeti zemlji je tveganje, ki na vsakem koraku spremlja njuno kmetovanje in gospodarjenje. Kaj bo po letu 2001, ko bo konec najemne pogodbe? Bo nova oblast že prej popravila krivico, ki so jo zagrešili njeni povojni predhodniki? Alojz in Blanka si želita, da bi zemljo (deset hektarjev) jo imata že najeto, del jo ima v najemu še eden od kmetov, z gozdom gospodari GG Bled, nekaj zemljišč pa se je že zaraslo) dobila nazaj, zato sta februarja letos dala prošnjo na radovljiško občinsko skupščino in zaprosila za pomoč tudi odvetnika. "Midva sva se odločila za tveganje, za delo na najeti zemlji, ki je vsa v enem kosu okrog kmetije in bi omogočala rejo šestdeset glav živine. Vprašanje pa je, ali se bodo tudi sinovi," sta dejala Alojz in Blanka, ki nočeta biti "kralja na Betajnovi", ampak kmetske na svoji zemlji. Kdor je že kdaj bil pri Rozmanovih - gre za kmetijo na samem - bo verjetno pritrdil, da gozd, travniki in pašniki okrog kmetije sodijo k Rozmanovim. Ne le zato, da bi popravili krivico, ampak tudi zato, ker sta gospodarja dokazala, da znata umno kmetovati in skrbno obdelovati zemljo.

C. Zaplotnik

Kdo se boji močne zadruge

Novi zvezni zakon o zadrukah določa, da morajo kmetije, ki se hočejo včlaniti v zadrugo, plačati določen delež in prevzeti jamstvo za njeno poslovanje. Nekateri sicer očitajo zakonu, da bi tudi odločitev o tem, ali naj bi bil delež obvezen ali ne, moral prepustiti zadržnikom, vendar večina meni, da je kar prav, da je delež obvezen; nenazadnje tudi zato, ker bo le delež naredil med članstvom selekcijo, kakršna doslej kljub prizadevanjem ni bila mogoča. Zadržniki, ki bodo, denimo, vplačali delež tisoč mark, in pri poslovanju jamčili s trikratno (štirikratno, petkratno...) vrednostjo deleža, bodo zelo pazili, da bo zadruga dobro poslovala, in bodo gledali pod prste vsem, ki bodo delali v škodo zadruge.

Dosedanje razprave so pokazale, da si dobronamerni in pošteno kmetije želijo gospodarsko močno zadrugo in da so za to, da bi zadruga takšna tudi bila, pripravljeni plačati precej velike deleže. Visokim deležem nasprotujejo predvsem tisti, ki se bojijo močne zadruge: kmetije, ki doslej niso dosti sodelovali z zadrugami ali so sodelovali samo takrat, kadar je bilo to v njihovo korist, zadržniki, ki so samo kritizirali, tisti, ki so jim bile pravice ljubše od obveznosti, kmetije, ki so znali dobro ribariti v kalnih (socialističnih) vodah (gradili hleve, ne da bi plačali prometni davek za gradbeni material, potem pa pozabili na obveznosti do zadruge in družbe)...

C. Zaplotnik

Kmečki turizem

Merila so znana

Ljubljana, 11. maja - Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na zadnji seji (v starem sestavu) sprejel merila za dodelitev nevračljivega denarja za razvoj kmečkega turizma. Prednost bodo imele kmetije, ki se že ukvarjajo s turizmom, kmetije, ki bodo porabile denar za obnovo prenočitvenih zmogljivosti in za prehod v višjo kategorijo, kmetije, ki na novo urejajo za kmečki turizem najmanj štiri in največ osem dvoposteljnih sob, kmetije, ki pri novogradnji ne presegajo vrednosti naložbe 70.000 dinarjev na ležišče, pri obnovi pa ne vrednosti 50.000 dinarjev na ležišče, kmetije, ki pri obnovi izboljšujejo najmanj polovico sob (iz druge v prvo kategorijo), tiste, ki ponujajo gostom najmanj polovico doma pridelane hrane, sprejemajo goste najmanj 180 dni na leto, nimajo možnosti za stacionarni turizem in ponujajo izletnikom le domačo hrano in pijačo, in kmetije v hribovitih območjih in območjih, kjer so omejene možnosti pridelovanja hrane.

Kmetije, ki bodo prejele denar po teh kriterijih, se bodo morale najmanj pet let neopretgoma ukvarjati s kmečkim turizmom.

Zveza gorenjskih zadrug?

Kranj, 11. maja - Zadruga se morajo po novem zakonu o zadrukah organizirati do konca leta. Članice Gorenjske kmetijske zadruge, TZO Sloga Kranj, Cerklje, Naklo in Tržič naj bi se osamosvojile in se povezale v zvezo gorenjskih zadrug, v katero bi želele vključiti tudi ostale gorenjske zadruga (Bled, Bohinj, Škofja Loka, Radovljica) in kmetijsko zadrugo Medvode. Zveza naj bi za zadruga opravljala naloge, za katere bi se dogovorila, predvsem pa bi jih zastopala pred velikimi kupci in prodajalci.

Kmečka banka odpira vrata

Ljubljana, 11. maja - Slovenska zadruga kmetijska banka, ki je bila sicer ustanovljena januarja v Celju, odpira danes, v torek, poslovne prostore na Miklošičevi 4 v Ljubljani. Po kulturnem programu, ki ga bodo "sestavili" folklorna skupina Vinko Korže iz Cirkovcev, godba na pihala in Sentanelski pavri, bo pozdravni nagovor Lea Freliha, predsednika Zadrugne zveze Slovenije, in predstavitev banke. Banka bo ob 13. uri odprla vrata tudi za varčevalce. Obrestna mera za hranilne vloge in za sredstva podjetij bo nekoliko višja kot v drugih bankah, ker banka nima dvomljivih naložb iz preteklosti. V dvorani banke bo poslovala tudi agencija za kmečki turizem, ki deluje pri Zadrugi zvezi Slovenije, ter oglašni oz. naročniški oddelek Časopisnega in založniškega podjetja Kmečki glas.

MEŠETAR

Glasov Mešetar se je tokrat mudil na Sv. Barbari 23 pri Škofji Loki, kjer je Franc Guzelj odprl zasebno komisijsko prodajalno rabljenih kmetijskih strojev in nadomestnih delov "Kmečki stroj". No, Mešetarja so tako kot ponavadi zanimalo samo cene!

traktor Deutz 75 TK, 430 ur	159.500 din
traktor Deutz 4806, 130 ur	88.200 din
traktor Deutz 6006, 313 ur	72.100 din
traktor IMT 533 de-lux (kabina, kompresor), 2000 ur	36.700 din
traktor Univerzal 445, 2500 ur	43.260 din
enoosni traktor Gorenje special z grebenom, v garanciji	22.450 din
prekucna ("kiper") prikolica (4,5 tone), nova	36.200 din
prekucna ("kiper") prikolica (4,1 tone), 2,5 let	27.500 din
kosilnica BCS, širina rezila 1,1 metra, 8 let	23.700 din
pajak zgrabljajnik SIP URO 3000, nov	24.650 din
motorna žaga Husquarna 61 FF, v garanciji	6.300 din
rotacijska kosilnica BRK 165, rabljena	14.200 din
sušilna naprava Vihar, rabljena	10.920 din
dvoobrazdni plug Posavac, rabljen	4.750 din
pajak SIP VO 2, rabljen	10.200 din
vitla za traktor Tomo Vinković 18 oz. 23, rabljena	4.900 din
izkopalnik za krompir, rabljen	5.780 din

ureja CVETO ZAPLOTNIK

Bralec sprašuje, Gorenjski glas odgovarja

Ovac ni mogoče zavarovati samo za čas paše

Pred prvomajskimi prazniki smo prejeli pismo, v katerem (nepodpisani) bralec ugotavlja, da zanimanje za re-jo ovac na Gorenjskem upada, sicer pa želi, da bi napisali nekaj o ovčereji in odgovorili predvsem na zasta-vljena vprašanja.

Koliko stane zavarovanje ovac in koliko prispevajo zadru-ge? Ali se ovce lahko zavarujejo samo za čas pašne sezone? Jože Mencinger iz Zavarovalne skupnosti Triglav: "Zavarovanje, ki zajema pogin, zasilni zakol in zdravljenje, stane 17 odstotkov vrednosti živali. Zadruga ničesar ne prispevajo k zavarova-

nju, zavarovanje pa tudi ni mo- goče samo za čas pašne sezo- ne."

Kolikšna je odkupna cena ovac za zakol in jagnjet, težkih 30 do 35 kilogramov, in kolik- šna cena ovčetine v prodajal- nah?

V škofjeloških Mesoizdelkih so povedali, da jagnjeta, težka

25 do 35 kilogramov (do 15 ki- logramov mesa), odkupujejo po 50 dinarjev za kilogram, sta- rejše ovce pa po 36 dinarjev. Kilogram jagnjetine stane v prodajalni 85 dinarjev, kilo- gram ovčetine pa 49,40 dinarja. Takšne so cene, če v Mesoiz- delkih sami kupijo ovce na Go- renjskem in jih zakoljejo; v pri- meru, ko kupijo meso, pa so cene tudi precej višje, kot smo jih navedli.

Kdo na Gorenjskem odkupu- je prano in neprano volno in kakšna je cena?

Poklicali smo v Sukno Za- puže in zvedeli, da odkupujejo mastno neprano volno in sicer po cenah 16 dinarjev za kilo- gram, prvovrstne, 15 dinarjev za drugorazredno, 14 dinarjev za volno tretjega kakovostnega razreda, 10 dinarjev za četrti razred in 7 dinarjev za peti raz- red.

Kaj določa pravilnik o premi- jah?

Letošnji republiški program pospeševanja tržne proizvod- nje hrane predvideva na po- dročju ovčereje regres pri na- kupu plemenskih živali, sam- cev in samic, in nevračljiva sredstva za gradnjo in obnovo hlevov (za mesno ali mlečno ovčerejo) ter spremljajočih go- spodarskih objektov. Regres za plemenske ovce je 600 dinar-jev, za ovne pa 2400 dinarjev.

Pri gradnji novega hleva za mlečno drobnico je vrednost podpore 850 dinarjev na stojiš- če, pri obnovi 650 dinarjev, pri gradnji hleva za mesno drobnico 500 dinarjev na stojišče in pri obnovi hleva 400 dinarjev. Pri gradnji hlevov gorsko-višin- skem območju se znesek ne- vračljivih sredstev poveča še za 20 odstotkov.

Koliko denarja gre za ovčere- jo iz občinskega sklada za po- speševanje kmetijstva?

Ker je bralec, ki ga to zani- ma iz tržiške občine, smo vpra- šali v kmetijski zadrugi v Kri- žah. Direktor Franc Sajovic je dejal, da so v občini doslej po- speševali ovčerejo, da pa so se letos odločili drugače, ker ov- čerejci, ki so prejimali razne premije in regrese, niso spošto- vali določil o organizirani tržni prodaji (prek zadruge). Letos dobijo občinsko premijo en di- nar za kilogram žive teže le re- jci, ki ovce oddajo prek zadru- ge.

Na planini Kofce je trop ovac prek poletja brez vode. Bralec meni, da brez tega ni prave prireje mesa in da bi bilo treba urediti lovilec deževnice; Franc Sajovic pa pravi, da ovce med pašo ne potrebujejo vode, ker imajo že rose dovolj, in da sicer vodo lahko poiščejo tudi na Kofcah.

C. Zaplotnik

Vaška opravljivka

Kmetom iz Predoselj, s Suhe, Bele, iz Tatinca, z Bre- ga in še iz nekaterih drugih vasi, vsem, ki so enkrat, dva- krat ali celo trikrat velikodušno dali gozd za protokolarni objekt Brdo, sporočamo veselo novico. Protokolarnega objekta ni več, Brdo je samo še gojitveno lovišče. Vsaj ta- ko piše na vseh (stranskih) vhodih!

Ubogi kmetje, spet so jih okrog prinesli! Takrat, ko so jim jemali zemljo, so jim govorili, da so lahko veseli, saj gre zemlja za Tita. No, Tito je umrl, ograja je ostala, v njihovih nekdanjih gozdovih pa se zdaj pase divjad.

Tudi brez ograje bi se lahko!

Zložbe! Le kdo se jih je spomnil. Povsod prinašajo veliko dobrega, pa tudi slabega. Največji problem je v tem, da vsi kmetje dajo v zemljiški sklad zelo dobro zem- ljo, ven pa le redki dobijo dobro!

Presneti birokrati! Še zemljo znajo (hitro) pokvariti...

Škofjeloška kmetijska zadruga je pred prvomajskimi prazniki podelila nagrade in priznanja uspešnim zadrug- nikom in zadržnim delavcem. Ker se priznanja ne delijo vsak dan in vsakomur, je zadruga tako kot ponavadi naje- lna fotografa, ki je vsako podelitev posebej ovekoval na film. Vse je potekalo po scenariju - podelitev, škljoc, po- delitev, škljoc... - dokler eden od kmetov ni protestiral, da se ne bo slikal sam, ampak skupaj s "tamlado", ki ga je menda pripeljala na podelitev. Pa naj še kdo reče, da na kmetih "tamladim" in "tastarim" ne gre skupaj!

Nogomet

Naklo še ostaja v boju za vrh

Seveda bi bilo to veliko lažje, če Naklanci v nedeljo ne bi zapravili velike prilike, zmage nad Jadran Lamo iz Dekanov, ki po nedeljski zmagi v Naklem z 31 točkami prevzema vodstvo na lestvici.

Naklo, 13. maja - Okrog 400 ljubiteljev nogometa se je v nedeljo zbralo ob nogometnem igrišču v Naklem, kjer sta v II. slovenski nogometni ligi igrali najboljši moštvi te lige: prvouvrščeno Naklo, ki je imelo pred nedeljo 30 točk, in drugouvrščeni Jadran Lama, ki je imel 29 točk. Bil je pravi derbi te lige in osrednji nogometni dogodek na Gorenjskem, predvsem pomemben za Naklo, ki bi v primeru zmage imelo realne možnosti za prvaka in uvrstitev v osrednjo republiško nogometno ligo. Žoga je okrogla, Naklancem je obrnila hrbet, tudi zaradi lastne neučinkovitosti, Lama je zmagala z 2 : 1 in je tako tri kola pred koncem prva, Naklo pa drugo.

Začetek tekme je bil obetaven za Naklo. Rakovec je že v 2. minuti zadel in povedel Naklance v vodstvo, potlej pa domačini niso uspeli več zadeti in v 44. minuti, minuto pred koncem prvega polčasa, je Viler izenačil. Če bi domačini takoj v začetku drugega polčasa znali izkoristiti priložnosti, bi bila tekma zanesljivo rešena v domačo korist, pa so bili preveč neučinkoviti, nepovezani in očitno pod prehudim psihičnim bremenom pomembnosti tekme. V 59. minuti je Ščulac dosegel drugi gol za goste, Naklanci pa niso mogli več zbrati moči vsaj za izenačenje.

Nejevolja igralcev Nakla po tekmi je bila razumljiva, zato tudi niso bili navdušeni za dajanje ocen in izjav, saj je velika priložnost splavala po vodi.

Predsednik Nogometnega kluba Naklo Dane Jošt je bil kratak: "Enakovredna igra, gostje so možnosti izkoristili, mi pa ne. V zadnjih treh kolicah moramo osvojiti pet točk, če se želimo uvrstiti naprej."

Trener nogometašev Nakla Valentin Dolenc pa je tekmo komentiral takole: "Na vsak način smo želeli zmagati in to bi nam tudi uspelo, če bi izkoristili vse priložnosti v prvem polčasu in na začetku drugega. Igre nismo prevzeli v svoje roke. Preveč je bilo nabijanja pred gol. Po tekmi v Britofu nas pestijo poškodbe. Oba Križaja sta danes igrala z mobilizacijo in to se je poznalo v današnji igri. Gostom čestitam za športno igro, sodnik pa bi lahko piskal vsaj en penal. Piskal je dosti blažjih prekrškov, v 16 metrskem prostoru pa kar ni upal zapiskati. V igri za prvo mesto še ostajamo. Za takšno igro smo pripravljene, vendar današnja tekma je bila tekma leta in njo smo zgubili. Do konca igramo še tri tekme: z Ajdovščino na tujem, s Slavijo doma in z Biljami v Biljah. To so težki nasprotniki. Razen Jadrana je v igri za visoko mesti tudi Slavija. Današnje tekme res ne bi smeli izgubiti. Naši igralci so izgoreli zaradi velike želje po zmagi."

J. Košnjek

24. dirka Alpe - Adria

Zmagoslavje kazahstanskih kolesarjev

Ljubljana, 12. maja - S 6. etapo od Gradeža do Ljubljane, se je končala letošnja dirka Alpe - Adria. Na močni mednarodni dirki so naši kolesarji morali priznati premoč ekipe Kazahstana, čeprav so se na posameznih etapah dobro izkazali.

Kot je povedal Bojan Udovič, trener kranjske Save, je za klub največji uspeh na dirki zmaga Pagona v prvi etapi na Ptuj, ko so dobili rumeno majico. "V etapi do Tarčeta v Italiji je Aleš Pagon zbolel, tako da je v končni razvrstitvi naš najboljši Polanc. V zadnji etapi se je izkazal tudi Igor Bertonec, ki je bil tretji. Dirka je bila zelo močna, predvsem se je izkazala ruska ekipa. Spet pa se je izkazalo, da med našimi ekipami ni pravega sodelovanja, kar je tudi gotovo vzrok, da je šla zmaga na tuje," je povedal o dirki trener Save Bojan Udovič. Rezultati: **Končna uvrstitev**: 1. Šavčenko 18:04,54, 2. Šefer (oba Kazahstan) +1:10, 3. Pinterić (Rog) +1:14, 4. Polanc (Sava) +1:16... **Ekipa**: 1. Kazahstan 54.25,20, 2. Krka +1:27, 3. Jugoslavija - Merx +2:11, 4. Rog +3:07, 5. Sava +5:20

V. Stanovnik

Strelstvo

Srečanje Celovčanov in Kranjčanov

Kranj, 6. maja - V nedeljo, 6. maja, je bilo v Celovcu 27. srečanje strelcev Celovca in Kranja. Tekmovali so v streljanju s standardno zračno puško in pištolo, Celovčani pa so predlagali, da bi program dvoboja razširili še na malokalibrsko orožje. Celovčani so bili boljši v streljanju s puško, pri pištoli pa je bil izid izenačen, vendar je dvoboj dobil Kranj zaradi več desetih (Kranj 61, Celovec pa 48). Sodelovanje strelcev obeh mest se je začelo že leta 1962 in ni bilo prekinjeno niti v času največjih političnih nasprotij. Anton Rešek, predsednik kranjske strelske zveze je Celovčane povabil na naslednje srečanje prihodnje leto v Kranj. V puški ekipno je zmagal Celovec z 2980 krogi, Kranj pa jih je dosegel 2779, v pištoli pa je bil izid 1445 : 1445, vendar je bil Kranj boljši v desetih. Pri puški sta bila med posamezniki najboljša Lothar in Helmut Heinrich s 390 in 387 krogi, najboljši Kranjčan pa je bil Jure Frelj s 363 krogi na 7. mestu. V pištoli je zmagal Franc Peternel mlajši iz Kranja s 372 krogi, drugi pa je bil Celovčan Heimo Machne s 368 krogi. Tretji pa je bil Franc Peternel starejši.

B. Malovrh

Šahovsko prvenstvo Slovenije

Po lanskoletnem neuspehu prvenstvu mlajših pionirjev in pionirk, ki je bilo v Kranju, je bilo letos to tekmovanje končno le uvrščeno v uradni cikel šahovskih tekmovanj.

Letošnje tekmovanje je organiziralo šahovsko društvo v Spodnji Polskavi. Tekmovanje je potekalo v osnovni šoli, udeležilo pa se ga je 32 pionirjev in 24 pionirk iz vseh slovenskih regij. Pravico nastopanja so imeli po trije igralci iz vsake regije. Na obeh turnirjih se je igralo sedem kol po švicarskem sistemu z igralnim časom 15 minut na igralca.

Med fante se je najbolje izkazal Primož Šoln iz Dragomerja, sledil mu je Andrej Janša iz Kočevja na drugem mestu ter Jožef Sedonja iz Murske Sobote na tretjem mestu. Med prvo deseterico sta se uvrstila tudi dva gorenjska predstavnika: Blaž Kosamč iz Kranja in Miha More iz Žiri (6-9), 10. - 15. mesto pa sta zasedla še Adi Džuzdanovič iz Kranja in David Petrov z Jesenic. Gaber Terseglav z Jesenic je bil 16. - 18.

Aleš Drinovec

ureja JOŽE KOŠNJEK

Končan prvi mednarodni teniški turnir "Slovenija Open 90"

Zmaga Šveda Magnusa Larssona in organizatorjev

Domžale, 13. maja - S finalno igro Italijana Diega Nargisa in Šveda Magnusa Larssona se je končal prvi teniški turnir "Slovenija Open" v Domžalah. Finalista sta se za zmago borila več kot dve uri, na koncu pa je več zbranosti pokazal Šved, ki mu je pripadla zmaga in 7200 dolarjev.

Če so prve dneve v Domžalah prišli na svoj račun zlasti mladi, ki se zanimajo za trenutno najpopularnejši šport pri nas, potem lahko rečemo, da se je na polfinalnih in v finalnem obračunu zbralo ogromno ljubiteljev tenisa od blizu in daleč. Napolnili so čudovit nov stadion v Domžalah, ki sprejme okrog 2500 gledalcev. Tako kot tekmovalci in številni gledalci s športnim navijanjem pa so se izkazali tudi organizatorji, ki so profesionalno pripravili prvi tako velik turnir pri nas.

Razburljiv je bil že sobotni finale dvojic, ko sta Španca Bruno Orešar

Bruno Orešar

Novi teniški stadion v Domžalah

Francisco Roig in Carlos Costa premagala prva nosilca Camporeseja in Koevermansa v treh nizih. Prav tako zanimiva pa je bila tekma med Camporesem in Larssonom, malce manj kvaliteten pa je bil obračun med Nargisem in Koevermansom. Užitek za ljubitelje tenisa pa sta pripravila finalista 20-letni Italijan Diego Nargis in Šved Mangus Larsson. Nazad-

nje je Šved zmagal z najtesnejšim možnim izidom 7:5, 6:7, 7:6. Tekmovanje pa si je ogledalo tudi vrsto predstavnikov našega javnega življenja. Med drugimi sta bila na tribunah predsednik predsedstva RS Milan Kučan in dr. Janez Drnovec.

V. Stanovnik
slike: G. Šink

Korist za dva

Kranj, 11. maja - Kot je povedal predsednik Namiznoteniškega kluba Merkur iz Kranja Darko Klevišar, pripravljata Namiznoteniški klub Merkur in Kegljški klub Triglav iz Kranja skupni projekt obnove kranjskega keglišča na nekdanjem sejmišču. Posnetek sedanega stanja je narejen, začenja pa se izdelava idejnega osnutka. Dejstvo je, da keglišče ne ustreza več potrebam keglačev. Dotrajano je in nima dovolj steza (moralo bi jih imeti šest), kar že ovira organizacijo večjih tekmovanj in ligaških tekem na zvezni ravni. Z dvigom stavbe pa bi v prvem nadstropju dobili dvorano, v katero bi lahko postavili osem namiznoteniških miz, kar bi zadostovalo za potrebe kranjskega namiznega tenisa in se ne bi bilo treba seliti iz dvorane v dvorano, kar morajo sedaj početi kranjski igralci namiznega tenisa. Načrt je realen in nujen, če želimo dvema športoma zagotoviti boljše pogoje. Oba pa imata v Kranju bogato tradicijo in že zato takšno rešitev oziroma družbeno podporo, zaslužita. Tudi sedaj tako namizni tenis kot kegljanje napredujeta, zato kaže načrt na keglišču podpreti.

J. Košnjek

NTK Merkur Kranj

Še dve zmagi za obstanek

Kranj, 15. maja - Namiznoteniški igralci Merkurja iz Kranja so v zadnjih treh kolicah tekmovanja v II. zvezni ligi doživeli tri poraze z najboljšimi člani lige. Z Ilirijo so zgubili 5 : 4, s Soboto, ki se bo zanesljivo uvrstila v I. zvezno ligo, 8 : 1, s Strojno iz Maribora pa 6 : 3. Do konca prvenstva je še šest dvobojev. Merkur mora dobiti vsaj dva, kar zagotavlja obstanek v ligi. To je dosegljivo, saj gre večinoma za lažje nasprotnike. Prva dva dvoboja igra Merkur doma. 19. maja ob 17. uri bo v dvorani Partizana v Strazhišcu srečanje z Dobojprometom, naslednji dan, 20. maja, ob 10. uri pa z Lokomotivo iz Vinkovcev. 26. in 27. sledita gostovanji pri Mundusu v Zagrebu in Partizanu iz Bjelovarja, potem pa gostujeta v Kranju še Bosna in Vitez. V NTK Merkur Kranj je dolžnost predsednika tehnične komisije prevzel Stane Tadini. Janez Teran, dosedanjí predsednik, je preobremenjen z drugimi zadolžitvami in obveznostmi.

J. K.

Ligaški izidi

Poraz rokometiške Kranja - V II. zvezni rokometni ligi za ženske so Kranjčanke igrade doma s Trešnjevko in izgubile 21 : 24. Kranjčanke so na začetku vodile, zmagale tudi v polčasu, Zagrebčanke pa so tekmo dobile šele v zadnjem delu tekme. Kranj je sedaj na 9. mestu s 24 točkami.

Zmaga Šeširja, poraz Alples - V moški slovenski rokometni ligi je bil v Škofji Loki derbi med Šeširjem iz Škofje Loke in Usnarjem. Ločani so zmagali s 26 : 23. V ženski ligi pa so bile igralke Alples doma poražene s 16 : 14 s Ferrotermom. Šešir je sedaj peti, Alples pa je sedmi.

J. K.

Z vaterpolisti na Reko

Kranj, 13. maja - Iz kranjskega vaterpolo kluba "Triglav" so sporočili, da avtobus z navijači odpelje na Reko, na prvo srečanje z ekipo Primorja, v sredo ob 15.30 izpred hotela Creina v Kranju.

V. S.

**PRODAJALNA
KURIVA
DEŽMAN
BLED
OBEŠČA, DA
DOBAVLJA PO
KONKURENČNIH
CENAH VSE
VRSTE
PREMOGA IN
DRV.
Tel.: 77-081**

**od 8. - 12. ure
in od 17. - 19.
ure**

V Škofji Loki

Nogometni maraton

Škofja Loka, 15. maja - V Škofji Loki se že drugi pripravlja na nogometni, 24 ur trajajoči maraton med ekipama Škofja Loka in Tržiča. Tekmovanje bo v soboto, 19. maja, na igrišču športnega parka v Pušalu. Tekma se bo začela ob 14. uri in bo končana naslednji dan, v nedeljo, 20. maja, prav tako ob 14. uri. Organizatorji so igralci ekip Marmor, Stripy, Mihol in Lambada. Za vse navijače in obiskovalce bodo pripravili stojnice z jedadom in pijačo, pa tudi za glasbo bo poskrbljeno. Organizatorjem pomagajo nekatere delovne organizacije in posamezniki: Peka Marmor, Pletilstvo Vene, Delikatosa Trava.

V soboto, 26. maja, torej teden kasneje, pa bo v športni dvorani Poden v Škofji Loki nočni turnir v malem nogometu. Organizatorja turnirja sta Marmor in Stripy. Prijave sprejema do zbranosti ki bo v četrtek, 24. maja, ob 20. uri v bifeju Lontrg, Franc Ahl. Vsako popoldne po telefonu 633-233. Prijavnina je 200 dinarjev.

M. Kalam

TRADSPORT BRUNNER

CELOVEC, PISCHELSDORFERSTRASSE 189, Tel. 9943-463-47303
**PRODAJA • SERVIS • STARO ZA NOVO • IZPOSODANJE
GORSKA, MESTNA, ŠPORTNA IN DIRKALNA KOLESA**

TEMA TEDNA

GREMO, RAJA!

»Ni več! Zgleda, da sem na vrhu,« je sporočil naš alpinist Tomo Česen v bazo zdravniku dr. Janiju Kokalju, ko je priplezal na vrh južne stene Lhotseja. Tak svetovni alpinistični podvig bi morali mi kot deklarativno planinski in alpinistični narod praznovati z vsemi štirimi, čeprav skromnemu Tomažu najbrž to ne bi bilo ravno kaj hudo všeč. Saj smo uspeh, ki upravičeno odmeva v vsej planinski javnosti, sicer počastili, ampak domala nič več kot to. Medtem ko bi vsepovsod štirinajst dni komentirali Tomaževo tehniko pa vzdržljivost pa psihično pripravljenost, smo pri nas njegov vzpon sicer »akceptirali« in primerno evidentirali na prvih straneh, a že naslednji hip smo se pogнали na gnevno in žolčno dnevnopolitično sceno, kjer se kar naprej in naprej kdo prekucuje in žonglira.

Pravijo tem tedna tudi v času, ko nas je okupirala demokracija, mi sploh nimamo. Pod temami tedna se nam namreč še naprej kopiči taka politika, ki povprečnega, na eksistenčnem robu živečega Slovenca v resnici manj zanima kot sneg pred tremi leti! Ko smo na volitvah posredovali svoje pooblastilo, da lahko oblast vladava v našem imenu, smo sporočili, naj oblast našim željam primerenosti tudi vlada, ne pa da se bomo zdaj z njo vred pentljali in onegavili in kot miš pred kačo trepetali, kdo bo v skupščini baje zanašal petkrat pritisnil na gumb in malopridno sesuval vso glasovalno tehniko.

Ce se že nova oblast v parlamentu ni najbolj briljantno obnesla in se nam ni in ni hotelo zdeti, da je trdna kot kamen kost, je manjko oblastniške dignitete koj nadomestila. Z lepo, skoraj milo, dostojanstveno prošnjo, da je na TV Slovenija treba zamenjati ne-

kaj urednikov in novinarjev! Poteza za vola ubit - rečejo najstniki, kadar se jim zdi kaj še posebno prima. Braaaaa - pa ji kličemo vsi mi, ki vemo, da je treba ohraniti vsaj ščepec oblastniške časti, če nočeš, da ne bo že na startu šla v franže vsa državljanska lojalnost.

Kaj pa je, lepo vas prosim, blagovorneje za ušesa kot čuti, da se pokvarjeni novinarski raji vendarle enkrat tresejo kolena? In da bo morala s svojo črno in prodano dušo »coknpok« skozi vrata? Kdo pa bo prenašal njihova pobalinska namigovanja, da javno glasovanje nikakor ni izum slovenske skupščine, ampak je k javnemu in poimenskemu glasovanju pravzaprav pozval že tovariš Morina, ki bi lahko patentiral svoj slavni poziv v kosovski skupščini: Tovariši, glasujemo javno, je bolj demokracično...

Sploh pa - le čemu tak vik in krik? Lepo smo slišali: ZAME-NJATI urednike, ne pa LIKVIDIRATI urednike! Se pravi: gremo, raja! Uredniki na kakšen spodnji hierarhični celovski klin, da bodo videli, da je vsako delo častno. Če pa te časti ne marajo, pa »trčeci« na borzo dela! Bila bi druga pesem, če bi v pozivu priporočali, da jih je treba OBGLAVITI: uredniško grdobno na tnalno pa - sek sek sek - gre glavca preč! Nakar bi Ravnikov sindikat spustil kakšno solzico, preživeli novinarji pa bi preplašeno ždeli po kotih in mračnjaško deklamirali verze iz Dantejevega Pekla: Pustite upe vse, ki ste vstopili...

Giljotiranje drugače mislečih, čeprav samo novinarjev, res ne bi bila kakšna posebna demokracična gesta, bila pa bi v obojestransko korist. Vlada bi prešerno vladala kot v pravljici s srečnim koncem (...in živela sta, dokler nista umrla), novinarske rogovileže, ki bi po kaj več kakšnem naključju ušli giljotini, pa bi oblast počasi že »preparirala«.

O preparaciji pa imamo globoke izkušnje. Zato naj preostanek novinarske srenje, ki kani še ostati, dobrohotno spomnim na znano krilatico iz Stalinovih časov. Ko so lokalni partijski veljaki spraševali ljudi za mnenje o neki stvari, se je prestrašeni narod z vsem strinjal. Počasi je bila že sama oblast naveličana monolitizma, zato se je strupeno obregnila ob prestrašene delavce, rekoč: »Madonca, a res nimaš svojega mnenja?«

»Seveda ga imam,« je izstrelil kot iz topa, »toda moram vam povedati, da se s svojim mnenjem nikakor ne strinjam!«

D. Sedej

PRIJAZEN NASMEH
JELENA BABIČ

Menda ni večje sejemske prireditve, kamor bi ne prišla s svojo stojnico knjig Državne založbe Slovenije. Tokrat sem jo srečala na razstavi mineralov in fosilov v Trzinu. Same dobre knjige je ponujala; celo vrsto slovarjev, med katerimi so novi nemško slovenski, slovensko srbohrvaški, latinski pregovori, prelepa knjiga o slovenskih cvetlicah, knjiga o domači obrti na Slovenskem, najnovejša knjiga o vzgoji lončnic, drobne knjižice o naravi, velike knjige o naših gorah, naravi.

Mislím, da je imela uspešen dan, kajti videti je bilo, da je za njene knjige prav toliko zanimanja, kot za svetleče se kristale na sosednji stojnici. Morda še več, kajti Jelena je svoj kotiček pozivljala s svojo sproščeno neposrednostjo in prijaznim nasmehom. Po osnovnem pohižu je vzgojiteljica, enajst let je preživela z otroki v enem od trzinških vrtcev, zdaj je že dve leti terenski komercialist pri Državni založbi v Ljubljani. Je to težak poklic?

»Ne, z veseljem prodajam knjige, kajti vedno imam na prodaj resnično dobre knjige in nikamor me ni sram iti z njimi. Brez prijaznosti pa danes ne gre v nobenem poklicu, kjer

imaš opravka z ljudmi. Pri trgovanju še posebej ne. Vedeti moraš, kako ponuditi tisto, kar prodajaš. Nikakor ne smeš nekaj vsiljevati. Če človek začuti, da mu hočeš nekaj vsiliti, bo šel stran. Mora čutiti, da lahko knjigo samo pogleda, da nikakor ni nujno, da jo kupi. In resnično ni nujno. Knjiga sama govori in če ga bo pritegnila, jo bo zagotovo vzel. So resnično tako lepe in izbrane knjige, da se ljubitelj knjige težko upre nakupu. Če ne vzame takoj - dobi jo lahko takoj, na obroke, še celo brez pologa - bo premislil in prišel drugič. Trenutno se najbolje prodajajo Latinski pregovori in knjiga o cvetju na Slovenskem.»

Ta teden, od torka do petka, bo Jelena s svojo stojnico gostovala na sejmu drobega gospodarstva v Kranju. Obiščite jo, ne bo vam žal. D. Dolenc

Alpski večer na Bledu

Praznik narodne glasbe

Letos že četrtyč je bila športna dvorana na Bledu spet v znamenju ljubiteljev narodne glasbe, saj je Alpski kvintet pripravil uspeh večer, na katerem je nastopilo šestnajst narodnozabavnih ansamblov iz vse Slovenije.

V blejski dvorani je prireditve, ki jo je snemala tudi TV Slovenija, spremljalo okoli 4.000 navdušenih obiskovalcev od blizu in daleč. Prišli so tudi iz bližnjih zamejskih krajev, kajti take prireditve običajno pritegnejo po Italiji in po Avstriji številne obiskovalce.

Prireditve sta popestrila Vinko Šimek s svojim duhovitim nastopom in popularni Dudek, ki je do solz nasmejal gledalce in poslušalce.

Alpski kvintet je ponovno dokazal, da Bled take zabavne prireditve potrebuje, saj popestrijo turistični utrip kraja. Zato gre vsa zahvala prav organizatorju, kvintetu in vsem ostalim, ki so se potrudili, da ima turistični Bled tudi takšno zabavno prireditve. D. S.

Razpoloženje med člani ansamblov in občinstvom je bilo izredno.

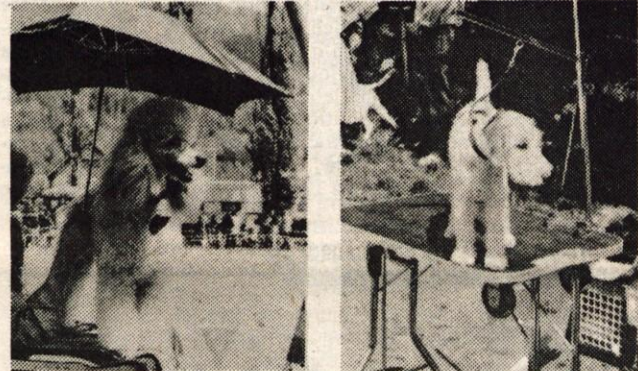
Kinološka razstava

Najlepši psi se predstavijo

V lepem sončnem vremenu je bila na Jesenicah na nogometnem in košarkarskem igrišču prva zvezna razstava psov vseh pasem. Razstavo je pripravilo Kinološko društvo Jesenice.

V športnem parku v Podmežakli je bila minulo nedeljo nadvse zanimiva zvezna razstava psov vseh pasem, ki jo je organiziralo Kinološko društvo Jesenice. Obenem so pripravili tudi specialno razstavo za nemške ovčarje, kraške ovčarje in labrador retrieverje.

Pokrovitelj odlično organizirane razstave sta bila jeseniška Železarna in GTG gostinstvo, turizem in grafična dejavnost Jesenice, Kartonaža Cvetkovič, Cafe Čedo. Jeseniško društvo, čeprav nima tako bogate tradicije in je eno najmlajših kinoloških društev v Sloveniji, se je hrabro lotilo organizacije prve zvezne razstave psov vseh pasem.

Predsednik Kinološkega društva Leon Žener je ob tem dejal:

»Osnovni namen prireditve je kinološko prosvetljenje širše javnosti, prikaz in dokaz uspešnosti dela društva in tudi uporabnosti psov. Povsod po svetu pridobiva uporabnost psov precejšnjo veljavo, predvsem za obrambo in samozaščito, čuvanje objektov, za odkrivanje ponesrečencev izpod snežnih plazov in ruševin, za odkrivanje mamil. Velja pa omeniti tudi izredno sociološko vlogo psa kot najzvestejšega človekovega prijatelja...«

Na Jesenicah so imeli številni obiskovalci priložnost videti in spoznati nekatere znane in tudi manj znane pasme psov. Najlepšim so podelili pokale in priznanja, odlično ocenjenim pa nazive po razredih, med drugim tudi naziv prvak Jesenic, prvak Slovenije, prvak Gorenjske in prvak mladih. Pokale pa so prejeli najlepši psi iz več razredov. Ne nazadnje so izbirali tudi vzrejne pare in skupine. D. S.

Iščemo par za Kmečko
ohcet pri Vidergarju

Že lani smo pri Gorenjskem glasu izbirali par za Kmečko ohcet, ki jo pripravlja gostilničar Vidergar v Moravski dolini.

Vsako leto pripravi etnografsko prireditve s folklornimi skupinami in po starih kmečkih običajih se zares poročita fant in dekle. Gostilničar želi, da se na tej prireditvi poročita tudi dva Gorenjca, zato vabimo vse pare, ki bi se radi poročili na tak način, naj se nam prijavijo.

V pismu nam čimprej sporočite osnovne podatke. Prijave pričakujemo na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (za kmečko ohcet).

avgusta 1924 je bilo, ko jih je Rafael nekega večera ves navdušen prišel klicat, naj grejo poslušat, da se že sliši. Stanko se spominja, da so prvo slišali italijansko govornico. Takrat v Jugoslaviji ni bilo še nobene radijske postaje. Stanko še hrani fotografijo njihovega prvega radia. Za mizo so se posedli na zgornjem koncu mama, na spodnjem oče, vmes pa sedijo Stanko, Ela in Rafael. Vsi imajo na glavi slušalke, sredi mize pa kraljuje radio. Vse je bilo na deski, brez vsakega ohišja. Čez dve leti je imel Stanko že svoj radio na zvočnik. Ko je začel oddajati radio v Ljubljani, je bil njegov brat Rafael prvi napovedovalec poskusnih oddaj.

urója DARINKA SEDEJ

Male gorenjske vasi
Zapuže

Piše: D. Dolenc

Šestdeset let pri
enem zboru

Že nekaj let je tega, kar me je v Zapuže povabil Stanko Eržen, Skovirjev po domače, češ da ima toliko zanimivega povedati o svoji vasi. Vsi tisti naši naračniki, ki ste bili z nami na izletu po Dolenjskem, takrat, ko smo obiskali Čatež, se ga boste verjetno spomnili: bil je tisti možakar, ki je po kosilu tako lepo zapel Zdravljico in vohčil vsem osemdesetletnikom, ki jih je bilo tedaj kar precej z nami. Danes je že sam pri enainosemdesetih, vendar še vedno poje. Pri pevskem zboru A. T. Linhart v Radovljici sicer ne več, toda še vedno poje pri cerkvenem pevskem zboru na Brezjah. Sape res ni več veliko, pravi sam, toda pesem je njegovo življenje in najlepši v tednu je tisti večer, ko se s prijateljem in nekdanjim pevovodjem Linhartovega zbora Slavkom Boletom odpeljeta in zapojeta s cerkvenega kora. Vrsta pri-znanj njegovemu petju visi v lepi kmečki dnevni sobi, med njimi tudi zlata Gallusova značka. Stanko je pri zboru A. T. Linhart pel šestdeset let.

Štiri hiše še iz
sedemnajstega
stoletja

Zakaj se vasi pravi prav Zapuže, mi ni vedel povedati, ni-

kjer še ni zasledil razlage, njegov spomin pa seže daleč nazaj in prav njihova hiša je kar precejšen del te zgodovine. Zemljevid iz prve polovice 17. stoletja, ki visi v enem od prostorov begunjske psihiatrične bolnišnice in ji ga je podaril dr. Jaka Prešeren, nekdanji sodnik v Škofji Loki, zgovorno pričča, da so v tistem času v Zapužah stale le štiri hiše: njihova, to je Skovirjeva, kjer so prejšnji lastniki imeli »ledrarijo«, pri Brinovu, pri Kralju in pri Tomcu. Številke 1, 2, 3 in 4 so imele še po zadnji vojni. Nad njihovimi vhodnimi vrati je še danes vklesana številka 2. Stankov oče Gabriel Eržen je bil doma iz Kroke, služboval pa je kot dacar najprej v Britofu pri Kra-

nju, potem pa v Ložu. A od darstva ni bilo denarja, več pa ga je zaslužil, ko je v Kropi začel kuhati žganje. Veliko žganjarno je imel in 1899 je kupil to hišo v Zapužah, kjer je s kuhno nadaljeval. Stanko ve povedati, da je prišlo zanje tudi po pet vagonov bosanskih sliv v Lesce na postajo. Veliki sodi so bili pri hiši, kuhali pa so noč in dan od novembra pa do konca aprila, le ob nedeljah in največjih praznikih je ugasnilo pod kotli. Po železnici je potem oče razpečeval žganje po vsej Sloveniji, kar je bilo pod Avstroogrsko.

Na nekdanjo »ledrarijo« pa je spominjala velikanska jama pri hiši, kjer so namakali kože,

Stanko Eržen, Skovirjev iz Zapuže, dobro pozna staro zgodovino vasi.

Skovirjevi pa so v njej potem imeli apno. Ko so pred petnajstim leti prekrivali hišo, so pod streho še našli nože, s katerimi so nekoč usnjariji obdelovali kože.

Kava naša vsakdanja (2)

Prvo kavarno je dobil Rim

V Evropi so začeli odpirati kavarne v 17. stoletju. Prvo kavarno so verjetno odprli v Rimu leta 1625, kjer je beneški lastnik Pietro della Valle pripravil kavo po vzorcu carigradskih kavararjev. V njegovih popotnih zapiskih pa najdemo tale opis pitja kave v Carigradu: "Pijejo jo v dolgih požirkih, in sicer ne med jedjo, temveč kot nekaj posladek, medtem ko se zabavajo s prijatelji. V ta namen imajo pripravljen ogenj, ob njem so postavljene skodelice, polne te mešanice, ki jo srkajo zelo vročo, zraven pa grizejo bučna semena".

V francosko visoko družbo je turški ambasador Sulejman Mustafa Raca leta 1669 vpeljal pitje kave v veličastnem stilu (povedati pa je treba, da mu je ambasada med tem propadla): porcelanaste skodelice, prtiči z vtkanimi zlatimi nitmi, kadila, skratka, okus po eksotiki, po nečem daljnem. V Lyonu je leta 1671 izšla razprava neznanega pisca, ki je kavi pripisoval že prav čudežno moč; med drugim naj bi odganjala vetrove, blažila vodeničnost, odganjala garje in gliste, boljšala kri, svežila srce, lajšala bolečine v trebuhu, pomagala pri vnetju oči in šumenju v ušesih, pri možganskih boleznih, pri prehladu pljuč in še in še. Leta 1672 je Armenec Pascal odprl prvo kavarno v Parizu. Ta kavarna je kmalu propadla, zato pa je bil toliko bolj uspešen njegov nekdanji strežnik Procopio Coltell, čigar kavarno Procope na boulevardu Saint Germain, v kateri so se zbirali Voltaire, Diderot, Rousseau in Beaumarchais, lahko obiščemo še danes. V času revolucije so kavarne postale zbirališča nasprotnih političnih skupin: iz kavarne Cafe de Foy so baje pozvali k napadu na Bastiljo, jakobinci pa so se sestajali v kavarni pri gospodu Sauletu.

Kava naj bo za koze

Vendar tudi v Franciji nasprotniki niso mirovali. Tu so bili glavni pobudniki za prepoved kavnih vinogradnikov in preprodalci vina, ki so se ustrašili za svoj zaslužek. V antipropagandnih pamfletih so kot najmočnejši argument proti kavi navajali pripovedko, po kateri naj bi poživilni učinek plodov kavovca odkrile koze abesinskega pastirja Kaldija. S tem so hoteli reči, da je kava dobra za koze, ljudje pa naj raje ostanejo pri pitju vina. Drugi argument, po katerem naj bi kava zmanjševala spolno moč, pa je bil bolj prepričljiv, in če nikogar drugega, je prepričal angleške ženske. Te so leta 1674 izdale pamflet Women's Petition Against Coffee, v katerem so opozarjale na nevarnosti pitja kave. Verjetno pa je temu pamfletu botrovalo dejstvo, da same niso imele vstopa v kavarne, saj jim bržkone ni bilo prav, da so vse večere preživljale same doma. V posmeh vsem ženskam, ki so se bale pitja kave, ker naj bi zmanjševala njihovo plodnost, pa je Bach na Picanderjev tekst napisal Kavino kantato. Kljub stalnemu nasprotovanju je bilo v Londonu leta 1715 že 2000 kavnar, ki so postale središče družabnega, političnega, kulturnega in trgovskega življenja. V kavarni se je bilo moč dogovoriti o nakupu konja, zavarovati hišo, si sposoditi denar, dobiti službo... Tako se je znamenita ladjarska zavarovalnica Lloyd razvila iz majhne kavarne ob Temzi.

ureja **DANICA DOLENC**

Sopomenke

Velika in mala želva

V malem akvariju stanuje velika želva. Velika želva ima majhnega soseda. Majhen sosed ima velike prednike. Ti veliki predniki so malo jedli. Ker so malo jedli, so dobili majhnega naslednika. Na srečo je majhen naslednik jedel veliko hrane. Hrana pa je zdrava in zdrave je vir življenja. Vir življenja pa je nekaj pomembnega, saj je življenje eno samo.

Eno samo življenje pa je imel tudi mali sosed velike želve. Velika želva in mali sosed sta plavala od kamnu. Na kamnu je stal velik dežnik. Pod velikim dežnikom je sedel mali klovn z velikim klobukom. Na velikem klobuku je mali paličnjak gledal velikega klovna in mu ploskal.

Ob tako silovitem ploskanju si je mali paličnjak zlomil nožico in zardi te nožice poginil.

Aleš Mustar in Nace Volčič, 5. a r. OŠ Staneta Žagarja Kranj

Že ko sem bil majhen, sem imel zelo rad svojega medveda Pikija. Moj Piki je kar velik, rjave barve, s črnim smrčkom. Je kar prijazen kosmatinček. Z mano spi in hodi na potep. Rad ga preoblačim. Enkrat sem ga tudi skopal in od takrat se suši na žici.

Andraž Leban, 1. a r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Pravljica

Pozabljen krompir

Krompir je ležal v kleti in premišljeval svojo usodo. Kje neki so moji bratci in sestre? Skupaj smo rasli v zemlji. Sam ležim v kotu ves premražen. Zakaj so me vsi zapustili? Gospodinja je prišla pospravljat klet. Tudi mene je zbežala iz kota. Pristal sem na velikem kupu gnoja. Šele zdaj me je spomladansko sonce ogrelo. Zabrskal sem se v gnoj, da me ni nihče videl. Kar naenkrat sem se znašel na njivi zakopan v zemljo. Sonce me je zvalilo, da sem pokukal iz zemlje. Ves vesel sem ugotovil, da imam koreninice. Ponosno sem rasel, da vzredim svoje otročičke. Tukaj mi je bilo lepo.

Zdaj sem izčrpan in bom kmalu umrl. Skrbj me, če bodo ljudje pozabili na moje krompirčke, tako kot so name.

Alenka Kržišnik, 2. b r. OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas

ureja **HELENA JELOVČAN**

Jakna za vse priložnosti

Večkrat smo že spominili, da so letos moderne svetle barve kamenja, zemlje, peska, od surove bele preko rumenih tonov do rjave. Na pol jakna na pol bluza na sliki bi se seveda najlepše podala visokim vitkim postavam, vendar bi zaradi dolžine, dvorednega zapenjanja in dolgega ovratnika "podaljšala" tudi kakšno manjšo, polnejšo postavo. Sešita je iz tanke volnene flanele, nosimo jo pa lahko na hlačno krilo ali hlače. Če se odločate za tak kos oblačila in imate svojo šiviljo, naj vam pomagamo z nasvetom: največjo izbiro različnih volnenih flanel smo videli v Suknovi prodajalni v dnu Mohorjevega klanca v Kranju. Na voljo je vsa paleta barv od surove bele, marelične, tagetis rumene, preko številnih odtenkov svetlih kakao rjavih barv do temno marelične in več rumenih tonov, ki so letos tako zelo modni. Hlačno krilo - če hočemo finejši material - naj bo iz volnenega žoržeta, da blago lepo pade, dobro pa drže tu-

MODA

di gube. Tudi žoržeti se dobe v vseh barvah in menda se te dni volneno blago tu dobi celo nekaj deset odstotkov ceneje.

Suknov informativni dan

Po nasvet iz prve roke

Kranj, maja - V soboto, 19. maja, dopoldne, od 8. do 12. ure, pripravljajo prodajalke v specializirani Suknovi prodajalni volnene blage v dnu Mohorjevega klanca v Kranju informativni dan. O uporabi Suknovih tanjših blag za pomlad in poletje ter o kombinaciji barv bo ta dan svetlovala njihova modna kreatorka Mimi Mavec. Če ste v dvomih, kakšne barve gredo dobro druga k drugi, kaj je pravi modni trend, če se za vaše že kupljeno (kjer koli) blago ne morete odločiti, kako ga uporabiti, pridite. Hkrati si boste lahko ogledali najnovejše Suknovo blago za to pomlad in poletje. Pa brez posmeha, prosim, tudi poletje ne more brez dobre mehke volne!

D. D.

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Dan Zemlje

Praznujemo veliko praznikov, med njimi pa praznujemo dan Zemlje. Strokovnjaki so ugotavljali, kje je Zemlja najbolj onesnažena. Na Zemlji je veliko ljudi. Onesnažujemo jo s termo elektrarnami, z avtomobili, raznimi tovornimi in pečmi, ki onesnažujejo ozon, da se vse bolj tanjša in odpira se luknja.

To preprečujemo s čistilnimi napravami. Zemlja ima veliko hribov, morij, jezer, dolin, rek, gora, vasi... Če bomo to še kar tako onesnaževali, bo prišlo do ekološke katastrofe. Kaj bi bilo potem z Zemljo?

Saj je res škoda onesnažiti te lepe hribe, reke, gore, morja, doline.

Res moramo bolj paziti na našo Zemljo.

Vanja Škoda, 4. c r. OŠ Toneta Čufarja Jesenice

Šola

Šola hiša je modrosti, v njej se marsikaj uči, tam ni prostora za norosti, lenuhom se slabo godi.

Od pisanja pa do branja, vse to se v šoli nauči, da pridobil si bo znanja, pionir v šolo vesel hiti.

Lepo v šolskih je klopeh, saj vedno kaj se pripeti in sliši se prešeren smeh, ko šolski zvonec zazvoni.

Abecedo smo spoznali, številke tudi, mnogo stvari, vendar radi bi še več znali, za to pa šola poskrbi.

Jernej Peterneš, 6. c r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Sreča je:

- da te ne doleti nesreča - Dani Gliha
- če sem zdrava in vesela ter če imam veliko prijateljev - Milena Šveglj
- čustvo, pojem, beseda širokega pomena, ki vedno pomeni veselje, nasmeh na obrazu... - Anita Bogataj
- V nesreči tudi to, da sem slabovidna, a obstajajo leče, ki mi to mojo slabovidnost olajšujejo - Esmeralda Bdeir
- če dobim dobro oceno - Željko Vasilčič
- del našega življenja, mimo katerega ne moreš - Drago Matovič
- da živim v svetu, kjer otroštvo še obstaja, to pomeni v svetu brez vojn - Špela Bertoncelj
- beseda, ki jo potrebuje vsak človek; človek brez sreče je kot izgubljena ovca, ki ne najde svojega tropa; če ima človek veliko sreče, pravimo, da je rojen pod srečno zvezdo - Miro Pretnar
- srečo najprej opaziš v nepričakovani časi, ko si v škripcih in se naenkrat s srečo izvlečeš iz neprijetnosti - Dražen Cosić

Učenci 7. a r. OŠ heroja Bračiča Trzin

Kaj bomo kuhali ta teden

Svetuje Jože Zalar, šef kuhinje v hotelu Creina v Kranju

Ponedeljek: cvetačna musaka, jogurt

Torek: telečja rižota, sezonska solata

Sreda: goveja juha z jajčnimi vlivanci, perutninski kari (curry) po indijsko, dušen riž, sezonska solata

Četrtek: carski praženec, kompot

Petek: zelenjavno mesna mineštra, jabolčni zavitek

Sobota: špinačna kremna juha, pariški zrezek, krompirjevi ocvrtki, sezonska solata

Nedelja: prežganka, tržiška bržola, pražen krompir, kumare v solati

Perutninski kari po indijsko

Za 5 oseb potrebujemo 1 do 1,20 kg piščanca ali purana, 4 dag olja, 4 dag masla, 7 dag čebule, od 0.80 do 1 l juhe iz piščančjih obrezin, 5 dag narezanih olupljenih mandeljnov, 2 jabolki, 3 dag škrobne moke (gustin), 1 čajna žlička karija, 1 dl kislo smetane, sol.

Kose piščanca, ki smo jim odstranili drobne kosti ali purana, ki je primernejši (brez kosti) na masčobi opečemo in preložimo v drugo posodo, v isti posodi pa prepražimo drobno sesekljano čebulo, dodamo škrobno moko, prepražimo, začnimo s karijem in dodamo na rezine narezani olupljeni jabolki. Vse skupaj še nekoliko popražimo in zalijemo s perutninsko juho in dobro premešamo, da se omaka lepo veže. Ko omaka zavre, jo precedimo skozi cedilo na meso - če je pregosta jo prej še malo zalijemo - dodamo mandeljne in dušimo. Nazadnje jedi primešamo še kislo smetano in jo izboljšamo z belim vinom.

Tržiška bržola

Za 4 osebe potrebujemo 6 dag maščobe, 15 dag čebule, 2 stroka česna, nekaj brinavih jagod, nekaj zrn popra, vršček ša traja, kostno juho, 70 dag kostrunovih bržol (jagenjček), sol, 60 dag krompirja.

Na maščobi prepražimo drobno sesekljano čebulo, dodamo strt česen, začimbe in prilijemo zajemalko kostne juhe. V to zložimo obsekan in opečene kostrunove bržole (zarebrnice) in dušimo. Ko je meso napol mehko, prilijemo še zajemalko juhe, dodamo na krljhe narezan krompir in dušimo do mehkega. Bržole zložimo na krožnik, obložimo s krompirjem in prilijemo z omako.

Pri zobozdravniku

Ponoči me je bolel zob. Zjutraj je ati rekel, naj grem k zobozdravniku. Malce sem se obotavljal, potem pa sem le odšel. Po časi sem hodil.

Ko sem prišel v čakalnico, je bila skoraj polna. Začel sem šteti, koliko otrok je pred menoj. Ugotovil sem, da jih je pet. V čakalnici pa je bilo tudi veliko odraslih. Ker ni bilo praznega prostora, sem moral stati. Premišljeval sem, če me bo zelo bolelo. Kar malo me je bilo strah. Toda hitro sem prišel na vrsto.

Odšel sem v ambulanto. Usedel sem se na velik stol. Sestra mi je naravnala naslonjalo za glavo. Potem je prišla zobozdravnica. Vprašala je, kaj me boli. Pokazal sem ji zob, ki me je bolel.

Pogledala ga je in potolkla po njem. V roko je vzela ogledalce in iglo. Rekla je, da je zob začel gniti in ga je treba hitro popraviti. Vzela je sveder in začela vrtati. Sestra je med tem pripravila zmes, zobozdravnica pa je z njo zamašila luknjico.

Zob me ni več bolel. Ko sem še malo posedel na stolu, sem si ogledoval prostor. Gledal sem klešče, igle, svedre, brusilce, ogledalca, injekcije. Nad menoj je svetila močna luč, zraven me ne pa je bila naprava za splakovanje zob.

Takrat je sestra rekla, da lahko vstanem in grem domov. Videl sem, da obisk zobozdravnika ni huda stvar, zato se sedaj ne bojim več.

Mitja Bertoncelj, 4. c r. OŠ Prešernove brigade Železniki

Svetle misli o filmu

Ilustracijo smo vzeli iz nove tematske številke šolskega glasila Svetle misli, ki so ga sestavili in oblikovali člani novinarskega in likovnega krožka (mentorica Tina Primožič in Evelina Abaza-Batista) Osnovne šole Bratstvo in enotnost v Kranju. Vsebinsko so podredili filmu, za katerega jih je, kot sami pravijo, navdušila tovarišica Leonida Domajno. V časopisu razpredajo o tem, kaj je film, kako je nastal, spregovorijo o filmskih vrstah, o filmski vzgoji v šoli in filmskem gledališču, pišejo spise na temo predstav, ki so si jih ogledali v filmskem gledališču, vse skupaj pa začnijo z risbami in s filmskim bontonom, v katerem učence učijo, kako se morajo obnašati v kinu.

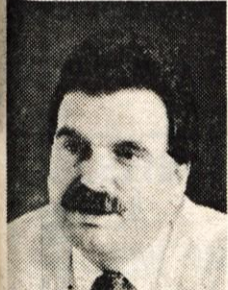

Merilo dela so zakonitost, strokovnost, taktnost, humanost

Politika ni ovirala in ne ukazovala

Ob dnevu varnosti, 13. maju, smo se pogovarjali z vodilnimi možmi Uprave za notranje zadeve Kranj: z načelnikom uprave Ivanom Hočevarjem, z Jožetom Ajdiškom, načelnikom inspektorata milice, z Jakobom Demšarjem, načelnikom oddelka za zatiranje kriminalitete.

● Kako ocenjujete varnostne razmere na Gorenjskem?

HOČEVAR:

Primerjalno s preteklimi obdobji in na osnovi trimesečne statistike lahko varnostne razmere ocenim za ugodne. Še posebno nas razveseljujejo rezultati na področju varnosti cestnega prometa. Seveda pa se zavedamo pravila, da nikoli ni tako dobro, da bi ne bilo lahko boljše. Zadovoljstvo ob oceni se nam lahko že jutri mašuje s katastrofo v cestnem ali drugem prometu, hudim kaznivim dejanjem ali drugim nepredvidljivim dogodkom, ki bi terjali človeške žrtve ali veliko materialno škodo. Tako v UNZ kot vseh enotah na Gorenjskem skušamo, kolikor je v naših močeh, to preprečiti.

● Pred tremi leti nas je pretresel podatek, da je na slovenskih cestah umrlo za celotno državo ljudi. So se od tedaj, gledano za Gorenjsko, razmere izboljšale, kakšne sadove daje akcija -10 %, kakšni ukrepi bi bili (še) potrebni: boljše ceste, vozila, večji nadzor miličnikov, višje kazni?

AJDIŠEK:

»Tudi na Gorenjskem je leta nazaj vsako leto umrlo po petdeset in tudi več ljudi, medtem ko je bilo ranjenih v prometnih nezgodah povprečno po 600. To nam je povedalo, da samo Ljudska milica stanja ne more bistveno izboljšati, ampak je potrebna širša družbena akcija. Odraž je lanska uvedba akcije -10 % in letošnja Alkohol, ne, hvala. Učinki akcije -10 % so dobri.

Neaktiven odnos do prometa bi moral spremeniti družbene institucije, od vrtcev in šol navzgor. Svetla izjema so občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki stalno in strokovno sodelujejo. Najodločilnejša pa je vsekakor miselnost v glavah ljudi in njihova prometna varnostna kultura. Tistim, ki jim tega manjka, morda pomaga edino represiva. Žal smo bili s posmehljivimi kaznimi zadnje čase popolnoma neučinkoviti. Zdaj se pripravljamo popravek v republiški in zvezni zakonodaji. Dobre ceste, boljša prometna varnost, ta resnica velja tudi za Gorenjsko. Lani je bilo na lokalnih cestah 177 hudim prometnih nezgod, na regionalnih 169 in na hitri in avtomobilski cesti 94, kar je zgovoren podatek. V Sloveniji vozi 113.000 vozil starejših od deset let. Če dodamo še nedisciplino in objestno vožnjo, so posledice razumljive...

● Gorenjci se radi pobahamo, kako smo delavni, pošteni, uravnoteženi. Kaj bi na to rekli kriminalisti?

DEMŠAR:

»Ljudje na Gorenjskem so res pošteni in delavni. Da pa še nobena družba ni odpravila kriminala, je znano, tudi mi ga ne bomo. Veliko se srečujemo s kriminalci, ki niso Gorenjci oziroma ne stanujejo na Gorenjskem. Značilno je, predvsem za vpliv milice, da prihajajo z drugih območij Slovenije ali celo iz drugih republik. Svež primer: dva kriminalca prideta iz Bosne in v nekaj dneh vlomita v osem stanovanj v Kranju. Če ju ne bi uspeli prijeti, bi najbrž za vselej izginila nekje v Banjaluki. Gre za poklicne potujoče kriminalce. Zato apeliramo na ljudi, naj bodo pozorni in naj miličnikom pomagajo s podatki o sumljivih tipih, ki hodijo zlasti po blokih. V Ljubljani je prav zdaj odprta razstava Varovanje našega premoženja. Veljalo bi si jo ogledati. Ljudje so namreč pogosto preveč brezbržni do lastnega premoženja; puščajo odprte avtomobile, okna, ženske torbice na se-

dežih in policah. Vlomi sodijo na Gorenjskem med najštevilnejše premoženjske delikte. V prvih mesecih letos smo imeli 214 velikih tatvin ali 36 odstotkov več kot lani, skupaj vseh premoženjskih deliktov pa 611 oziroma 33 odstotkov več kot lani. Zelo nevarno raste mladoletniški in otroški kriminal.

Spolno nasilje kot kaznivo dejanje na Gorenjskem nikoli ni bilo izrazito navzoče. Trenutno še raziskujemo eno posilstvo. Dosti več pa je primerov hudih in lahkih telesnih poškodb.

S področja gospodarskega kriminala smo v prvih treh mesecih obravnavali 65 kaznivih dejanj. V zadnjem času se veliko ukvarjamo z razprodajo družbenega premoženja. To je zelo težko raziskovati, zlasti ker so pravni predpisi še vedno zelo ohlapni. Ena najtežjih nalog v gospodarskem kriminalu je raziskovanje vzrokov stečajev podjetij. Raziskovanje gre predvsem v smislu ugotavljanja osebne odgovornosti posameznikov za zlom firme. Beležimo tudi primere, ko vodilni delavci v družbenih firmah ustanovijo zasebno firmo. Tega zakonodaja sicer ne prepoveduje, imamo pa primere, ko takšni direktorji potem poslujejo sami s seboj in celo, ko ima zasebna firma sedež v pisarni družbene firme. Ukrepano lahko le, če ugotovimo grabež. Z delom smo dobesedno zabasani.

● Zaradi bližine meje je za Gorenjsko še posebej aktualno vprašanje kilometrskega obmejnega pasu. Kako vi gledate na ta predlog? Kako je z ilegalnimi prehodi, s t.i. zeleno mejo?

HOČEVAR: »Ne čutim nobene potrebe po razširitvi pooblastil JLA, kar utemeljujem tudi z rezultati v preteklem letu in letos, ko je t.i. napadov (prijemov, pobe- gov) na mejo, povezanih s spremembami v vzhodnoevropskih državah, bistveno manj.

Nobena država ne išče tihoapcev in teroristov tako, da zapira državno mejo. Za to so drugi prijemi.

● Kako je v teh politično nestabilnih časih s političnimi kaznivimi dejanji? Kdo je zdaj prekršek?

HOČEVAR: »O političnih kaznivih dejanjih v zadnjih letih na Gorenjskem ne moremo govoriti. V štirih letih, kar sem tu, smo podali le eno kazensko ovadbo. Kar pa zadeva prekrške, je stvar drugačna. Res so bili prekrški, ki so imeli tudi politična obeležja, vendar je čas prinesel svoje. Kot organi za notranje zadeve samo uresničujemo predpise, ki jih nismo sami pisali. Kdo je zdaj prekršek? Izredno težko je na to odgovoriti.

AJDIŠEK: »Lahko bi delili t.i. politične prekrške s simboliko nacizma, na primer, pozdravljanje s "Heil Hitler" ter na notranje politične vsebine, to je versko področje, komunizem, socializem, običajno izražene verbalno ali grafitno. V zadnjih letih smo takšna dejanja opredeljevali kot prekršek le, če so posebej vznemirili ljudi. Pri tem smo bili zelo selektivni, karseda življenjski, vendar tudi v dilemi, saj predpisi niso sledili spremembam v življenju.

● Kako bo sistem večstrankarske demokracije, zlasti še prevlada Demosa, vplival na policijo?

HOČEVAR: »Merilo našega dela so zakonitost in stroka, taktnost, humanost v kontaktih z ljudmi, brez primesi dnevnice politike.

AJDIŠEK: »V zadnjih letih smo se pri delu vedno bolj oddaljili od ideoloških opredeljevanj. Naša deviza je postalo strokovno, korektno delo in kolikor bolj nam bo to uspevalo, več ugleda, zaupanja bo imela milica pri ljudeh. Delavce, ki se teh pravil ne drže, ki zlorabljajo svoj položaj, pooblastila, disciplinsko kaznujemo. To je tudi odgovor na vprašanje o odnosu do nove vlade. Nadzirali bomo uresničevanje zakonov, ki jih bo sprejela večina.

DEMŠAR: »Poltretje leto sem načelnik. Nikoli v tem času se ni zgodilo, da bi nas politika ovirala ali nam ukazovala, vplivala na delo. Mislim, da tudi v prihod-

nje ne bo, seveda pa se bomo v "krim" službi prilagodili politiki, če bo ugotovila, da smo se premalo posvetili določeni problematiki.

● Veliko streljajev je bilo že izstreljenih v novo policijsko stavbo v Kranju. Kaj menite o "obljubi" Demosa, da bo oblikoval komisijo, ki bo raziskala financiranje? Kaj stavlja pomeni za vas?

HOČEVAR: »Končno smo tudi na Gorenjskem prišli do boljših pogojev za delo, predvsem pa do pogojev za normalno delo z ljudmi. Hkrati je treba vedeti, da objekt ne pomeni samo novih pisarn, ampak tudi stanovanja za delavce milice, obrat

Lani je bilo na Gorenjskem 11 odstotkov manj nezgod z mrtvimi in ranjenimi kot prejšnji dve leti, posledice pa so milejše za dvanajst odstotkov. Nevarno je napovedovati, vendar letošnji rezultati oziroma statistika prometnih nezgod kaže na nadaljnji trend zboljševanja. V prvih treh mesecih je bilo kar 20 odstotkov manj nezgod z mrtvimi in ranjenimi kot lani, posledice pa so za trinajst odstotkov milejše. Še ugodnejšo sliko dobimo, če prištejemo april, ki je bil prometno daleč najvarnejši mesec, vsaj kar zadeva mrtve. V štirih mesecih letos je bilo za dobro polovico manj mrtvih (lani 21, letos 9).

družbene prehrane, skladišče, kar vse zmanjšuje izgubo delovnega časa in denarja. Omogoča bolj povezano delo, lažje in uspešnejše vodenje. Škoda, ker to ni uspelo že prednamcem. Zavedamo se, da je bila gradnja v izredno zapletenih družbenih in ekonomskih razmerah in se bomo skušali oddolžiti s čim boljšim delom. Vemo za zahtevo, naj bi večstrankarska komisija raziskala gradnjo tega in nekatere drugih objektov v Kranju. Mi ničesar ne skrivamo; 32 odstotkov denarja je prispevala občina, 68 odstotkov republika.

● Kako vi čutite odnos ljudi do policije, vam ljudje zaupajo? Kako je biti policaj?

HOČEVAR: »Skozi pristno sodelovanje na vseh področjih dela ocenjujem, da je odnos ljudi do nas na Gorenjskem pozitiven. Zavedamo pa se, da nas imajo občani najraje takrat, ko nas rabijo in ne delamo si utopij, da ni posameznikov, ki so bili tako ali drugače v kontaktu z UNZ in nas ne marajo. Zavedamo se tudi tega, da je odnos in ugled delavcev UNZ v veliki meri odvisen od nas samih.

Ob dnevu varnosti je Mitja Brajnik iz UNZ Kranj prejel red dela s srebrnim vencem, znak "hrabro dejanje" je dobila Majda Potočnik z Javornika, razen tega pa je bilo podeljenih še 55 drugih priznanj ONZ: plakete varnosti, zlati, srebrni in bronasti znaki "zasluge za varnost" ter pismene pohvale. Od teh so jih 38 prejeli delavci UNZ, tri upokoje- ni delavci in šestnajst zunanji sodelavci.

AJDIŠEK: »Ljudje nam zaupajo, saj se sicer ne bi obračali na nas za mnenje, namig, pomoč tudi tedaj, ko nismo pravi namig. Na leto tako pomagamo v več kot tisoč primerih iskanja ljudi, pomoči ostarelim, otrokom, ekoloških vprašanjih, socialnih težavah, svetovanju v osebnih stiskah, družinskih zadevah. Zato lahko odgovorim z da. Kako pa je biti policaj? Ni lahko, predvsem, če se mora miličnik hitro odločiti, drugi, to je njegovi starešine in javnost, pa imajo čas, da njegovo početje presoja, kritizirajo in tudi polemizirajo. Težko je, ker so izpostavljeni, na obeh, ker so nosilci posebnih pooblastil, ker smejo uporabiti tudi prisilna sredstva. Odločitev, kdaj in kako poseči je kljub zakonskim določbam zahtevna in odgovorna. Da je ugled policije raste, pa ne nazadnje potrjuje tudi podvojen vpis v zadnjih dveh letih v šolo za miličnike kadete, veliko zanimanje za štipendije in tudi za šolo za miličnike, čeprav to gotovo ni samo odraz našega večjega ugleda v družbi.

H. Jelovčan
Slike G. Šinik

Tudi traktor je nevaren

Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu že od leta 1981 spremlja statistične podatke o nesrečah traktoristov. V tem času je dobil več podatkov o prometnih nesrečah in zelo malo o delovnih nazgadah. Razlog za to se skriva v dejstvu, da vrsto poškodb nihče ne prijavi, ali celo prikrije resnični vzrok za nezgodo. Vseeno statistika prča o katastrofalnih razmerah glede varnosti pri uporabi traktorja.

V letih 1981 - 1989 je v prometnih nezgodah umrlo 225 traktoristov, poškodovanih pa jih je bilo 498. Delovne nezgode so v enakem obdobju terjale med traktoristi 167 žrtev in 161 poškodovanih. Posebej lani se je ponovno poslabšala varnost pri delu s traktorji, saj je kar 23 oseb umrlo in jih prav toliko dobilo razne poškodbe; pri prvih je bilo tako udeleženih 7, pri drugih pa 5 oseb več kot leto poprej.

Največ traktoristov je izgubilo življenje zaradi prevrnitve traktorja, ki je posledica nepravilnega dela z njim oziroma nevidnosti pri obračanju, vožnji v strmini, menjavi prestav, zaviranju, nalaganju priklopnice in podobnem. Čeprav že od 1986. leta velja predpis o obvezni opremljenosti traktorja z varnostno kabino oziroma lokom, še vedno niso vsi lastniki traktorjev doumeli bistva tega določila. Žal se izigravanje zakona ob nezgodi ponavlja konča tragično, kar je potrdila tudi nedavna nesreča traktorista v kranjski občini.

S. Saje

S SODIŠČA

Sodbi osporavajo obsojenec, njegov odvetnik in javni tožilec

Prehuda ali premila kazen za umor?

O sodbi radovljiskega sodišča, da Mato Joskić odsluži za umor Jožeta Keliha zaporno kazen sedem let in dva meseca, bo razpravljalo Višje sodišče v Ljubljani. Za takšno kaznivo dejanje je predpisana kazen najmanj pet let in največ petnajst let zapor.

Radovljica, 11. maja - Mato Joskić je bil spoznan za krivega umora in obsojen na zapor 7. marca letos. 23. novembra lani je namreč 48-letni Mato Joskić, žičar v Verigi Lesce, razvezan, oče dveh hčera, okoli 22.10 v svojem stanovanju v Radovljici s kuhinjskim nožem petkrat zabodel Jožeta Keliha v prednjo stran prsnega koša in enkrat v levo stegno. Kelihi je zaradi hudih ran oziroma krvavitvev v osrčnik in trebušno votlino umrl.

Sodišče je Joskiću za umor prisodilo sedem let zapor, glede na to, da je bil že 28. oktobra 1988 zaradi dveh kaznivih dejanj ogrožanja z nevarnim orodjem pri prepiru pogojno obsojen na tri mesece zapor s preskusno dobo treh let, pa je preklicalo pogojno dobo in izreklo enotno kazen sedem let in dva meseca zapor.

Sodišče mu je kot olajšavo štelo, da je dejanje storil, ko je bil močno razburjen ter jezen in da so k temu privedle neurejene razmere v družini, od katere je bil Mato Joskić zaradi dolgoletnega maltretiranja odrinjen tudi potem, ko se je zdravi proti alkoholizmu in nehal piti in si je očitno še želel skupnega življenja, žena in hčerki pa ne več. Za to je, ne povsem brez osnove, krivil svaka Jožeta Keliha. Sodišče mu je za olajšavo štelo tudi to, da drugače do drugih ljudi ni bil nasilen ter ugotovitev izvedenca psihiatra, da je motena oseba in alkoholik v fazi abstinence, za oteževalno okolnost pa, da je dolga leta maltretiral družino in prispeval k nesporazumom.

Žena je v takih primerih večkrat poklicala na pomoč brata Jožeta Keliha, ki je najmanj dvakrat z Joskićem tudi fizično obračunal. Usodnega večera je žena prišla domov v bratovem spremstvu. Takoj, ne da bi z obtožencem kaj spregovorila, sta odšla v hčerkin sobo. To je obtoženca razjezilo, šel je za njima in začel svaka žaliti in poditi iz stanovanja. Svaka na to ni reagiral. Ko je šel obtoženec iz sobe, je šel za njim. Joskić je že pred tem iz predala v sobi vzel največjega od štirih nožev in z njim Keliha, ki ni utegnil niti zakričati, takoj napadel. Sodišče je menilo, da ga je očitno zabodel večkrat zato, da bi mu vzel življenje.

Mato Joskić v svoji pritožbi Višjemu sodišču zanika, da bi Jožeta Keliha namenoma ubil. Pravi, da je to storil v silobranu in obžaluje zaradi posledic. Da je kazen prestroga, trdi tudi njegov advokat, medtem ko v temeljnem javnem tožilstvu menijo, da je kazen premila. Kdo ima prav in kdo ne, bo zdaj razsojalo Višje sodišče v Ljubljani.

H. J.

NESREČE

Vožnja brez varnostnih čelad

Bled, 12. maja - 15-letni Jaka Banko iz Sp. Gorij je ob 15.25 v križišču mestne in regionalne Rečiške ceste izsilil prednost pred voznico avta Cecilijo Janc, 1938, iz Hlebc, ki trčenja ni mogla preprečiti. Jaka Banko je bil lažje ranjen, njegov leto starejši sopotnik pa huje. Oba sta med drugim dobila pretres možganov. Bila sta brez varnostnih čelad.

Zbil opotekajočega pešca

Kranjska gora, 13. maja - Branko Pušar, roj. 1969, iz Kranjske gore se je malo po eni uri ponoči v spremstvu alkohola peš vračal domov. Blizu stanovanjske hiše Savsko naselje 34 je skozi odprtino v varovalni ograji stopil na magistralno cesto, da bi jo prečkal. Takrat je iz smeri Loga proti Kranjski gori pripeljal z avtom Anton Richter, 1948, iz Reteč. Zaradi teme in ovinka je Richter šele zadnji hip pred vozilom zagledal opotekajočega se pešca in ga zbil. Hudo ranjenega so peljali v jeseniško bolnišnico, sledil bo predlog za sodnika za prekrške.

Umrli v nesreči

Radovljica, 14. maja - 33-letni odvetnik iz Nomnja Vitomir Mlakar je okrog pol dveh ponoči z R 19 vozil od Radovljice proti Podvinu. Na ovinku pri priključku ceste iz vojašnice je zaradi prevelike hitrosti v ostrem levem nepreglednem ovinku zapeljal s ceste na travnik, nakar je trčil v kovinske drogove smerne table. Vozilo je dvignilo v zrak, trčilo v travnat nasip, se spet dvignilo, z vrha nasipa spet padlo na travnik ter nazadnje obstalo na strehi. Voznik je ob prevračanju padel iz avta in kmalu zatem umrl.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

**MERKUR
KRANJ**

**NA 15. MEDNARODNEM SEJMU KOOPERACIJ
INDUSTRIJE, TRGOVINE IN DROBNEGA
GOSPODARSTVA
RAZSTAVLJAMO**

- izdelke DROBNEGA GOSPODARSTVA za elektriko in elektrotehniko, proizvode iz umetnih mas in kovine, elemente za spajanje in orodje.
- varilne aparate in dodatni material za varjenje.

PREDSTAVLJAMO

- posredovanje prodaje rabljene opreme
- prodajo ostankov reprodukcijskega materiala

POSREDOJEMO

- kooperacijo z industrijo
- nabavo reprodukcijskega materiala za obrtnike
- prodajo izdelkov in polizdelkov na domačem trgu.

NUDIMO

- posebne oblike poslovnega sodelovanja leasing in franchising.

SPODBUJAMO

- razvoj zasebnih obratovalnic

MERKUR VAS VABI K SODELOVANJU

**MARIJA
PRIMC**

Cesta na klanec 3, Kranj (v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal.

Vsak torek od 15.30 do 17.30 ure ordinira zdravnik okulist.

UNI

**CESTNO PODJETJE
KRANJ, p. o.**

Kranj, Jezerska cesta 20.
tel.: 064/26-861
telex: 37720 CP KRN YU

Cestno podjetje Kranj obvešča, da bo cesta L-3802 STRAŽIŠČE - ČEPUJE na odseku skozi PŠEVO zaprta za ves promet od 16. 5. 1990 do 1. 6. 1990 od 6.00 do 14.00 ure, razen ob nedeljah.

Obvoz za ves promet je določen na relaciji STRAŽIŠČE - ŠKOFJA LOKA - ŠEVLJE - ČEPUJE in obratno.

Popolna zapora ceste je potrebna zaradi izvajanja gradbenih del pri rekonstrukciji ceste.

SERVISNO PODJETJE KRANJ p.o.
64000 KRANJ

Objavlja prosta dela in naloge pod št.

1. KV ZIDARJA

Pogoji: IV. ali III. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne gradbene smeri najmanj 6 mesecev delovnih izkušenj na splošno zidarskih in pečarskih delih dvomesečno poskusno delo

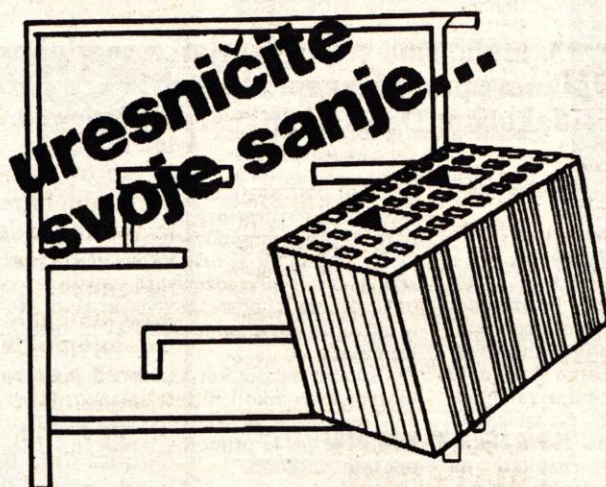
in pod št.

2. TESARJA

Pogoji: IV. ali III. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne gradbene smeri najmanj 6 mesecev delovnih izkušenj na ustreznih delih dvomesečno poskusno delo

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj vložijo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Servisno podjetje Kranj p.o., Tavčarjeva ul. 45.

UGODNE CENE

Z NAŠO KAKOVOSTNO OPEKO!

☎ 062/701-211

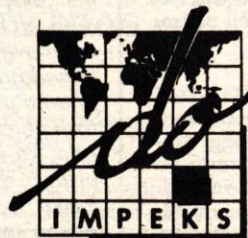

Mercator - Ograd, Ormož

UGODNE CENE - DOSTAVA NA PARCELO

AUDIO · VIDEO · HI FI · TV

TV Nordmende Galaxy 51 a 8.990,- din
VIDEOREKORDER JVC MCD 321
TV ITT NOKIA 51 5100 PS a 8.440,- din
HI-FI STEREO SISTEM ITT NOKIA 741 a 8.392,- din
NORDMENDE a 4.990,- din
ITALIJANSKA GORSKA KOLESA PULLSER: moška - 18 prestav a 7.610,- din otroška od 4.028,- do 6.067,- din

Import Export, d.o.o., Tržič
Koroška 26, 64290 Tržič
tel.: 064 50 348
fax.: 064 52-079

Mini Market
Trg svobode 18, 64290 Tržič
tel.: 064 52-378

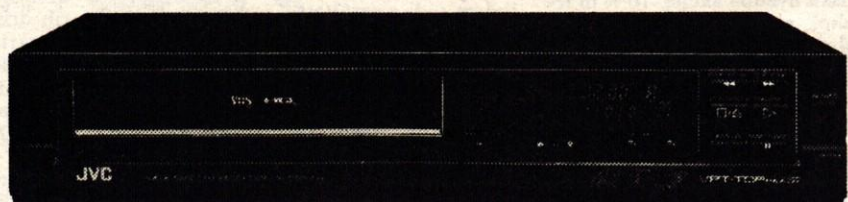
PRODAJA NA 6 MESEČNI KREDIT!

Casio

- velika izbira ročnih ur

Del. čas: 8. - 11., 14. - 19., sob. 8. - 11. ure

OBIŠČITE NAS!

ITT NOKIA - SAMSUNG - TENSAI - MEMOREX - LOEWE OPTA - NORDMENDE - JVC

**35^{let} = 35 %
POPUSTA ZA NAKUP NAD
1.000,00 din**

ženski plašči, jakne,
kostimi, obleke, krila,
hlače, bluže in pletenine
moški plašči, suknjiči,
vetrovke, obleke, hlače,
srajce in pletenine, trenirke
in anoraki, otroške jakne, hlače in krila.

ČISTA
RUNSKA VOLNA

OD 15. DO 31. MAJA VSI V ELITO

TRGOVSKO PODJETJE p.o. KRANJ, TAVČARJEVA 31

HYUNDAI

avtomobil, ki je že osvojil
Ameriko

Ogledate si ga lahko
in tudi že kupite
v razstavnem prostoru
Mednarodnega podjetja Slovenijales
KRANJ, 15. - 18. maja

15. mednarodni sejem kooperacij industrije,
trgovine in drobnega gospodarstva

Mednarodno podjetje

MALI OGLASI

☎ 27-960

Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Poceni prodam malo rabljeno kosilnico Gorenje Muta v okviru. Zupan Anton, Sp. Laze 7, Zg. Gorje 7257

Ugodno prodam ELEKTROMOTOR 5,5 kW in 3 kW, 2880 obratov. Zg. Duplje 80 7109

Prodajam TRAKTOR ZETOR 25 11, cena zelo ugodna. ☎ 68-694, po 19. uri 7265

ŽELEZNA KAPLA

POCENI IN BREZ GNEČE

(ČEZ JEZERSKO - 20 KM)

ZADRUGA MARKET

VSE POD ENO STREHO PO UGODNIH CENAH. PONUDBA MESECA: MILKA ČOKOLADA 5 X 100 g

34,90

LUSCHING

SPECIALIST ZA VSE ELEKTRO PROIZVODE. MAJSKA PONUDBA: SATELITSKE ANTENE, KOMPLET - EXPORT SAMO

8.000.-

LAMPRECHT

NADOMESTNI DELI ZA POLJEDELJE. STROJE, BOSCH - ELEKTRIČNA ORODJA (MAKITA), V RAZPRODAJI: KOTNI BRUSILCI

SCHMIDMAIER

TRGOVINA Z ŽIVILI IN NAJRAZLIČNEJŠIMI POTREBŠČINAMI. V PONUDBI PRALNI PRAŠEK 4 kg, SAMO

69,90

URBAS

V CENTRU MODA S PRODUKTI ZVENEČIH ZNAMK. — MÄSER - TRIUMPH - - ADIDAS - HUMANIC -

Johann Dreier

POHIŠTVO - TALNE OBLOGE - ZAVESE - TAPETE - ŽALUZIJE - ELEKTRIČNE NAPRAVE - KUHINJE

SPAR MARKET

ŽMILA • ČISTILA • OBLAČILA • ŽELEZNI PRODUKTI • VSE ZA ŠIVILJE NOGAVICE • STEKLENI IZDELKI. PONUDBA MESECA: ANANAS V DOZI 1 kg SAMO

7,90

RENAULT

FRANZ ORASCH

• NADOMESTNI DELI • DODATNA OPREMA • SERVIS IN POPRAVILA • VELIKA IZBIRA VOZIL • IZ PONUDBE: R 19 export samo od 107.900.-

Prodajam avtoradio SHARP z zvočniki in vratno krilo hrast 75 L. Benedičič, Staretova 33, Kranj 7287

Prodajam bravi TV sprejemnik, nov Iskra 90 51. Ogled popoldan, Eržen, Trojarjeva 33, Kranj 7290

Ugodno prodam VIDEOREKORDER Grundig, star 5 mesecev, cena po dogovoru. Pero Jurič, Ravne 18, Trzin 7301

Takoj prodam dve vibracijski mizi za izdelovanje cementnih izdelkov, pokličite čna ☎ 061/226-864, v večernih urah. Smodiš Alojz, Krakovska 27, Ljubljana 7302

Ugodno prodam PRALNI STROJ Gorenje. ☎ 24-369 7313

Prodajam mehansko električni NAKLADALNIK za gnoj tip Mengel... Suhadole 12 Komenda. 7315

SILOREZNICO z nizkim in dvignim koritom in rotacijsko KOSILNICO SIP 165. Cajhen Peter, Pšata 24, Dol pri Ljubljani 7330

GRADBENI MATERIAL

Prodajam 24 kvad.m klasičnega bukovega parketa, lepilo in lak. ☎ 81-280 dopoldan, 78-513 popoldan 7272

Prodajam 2 kub. m iverke. ☎ 69-455 7288

POSEBNA PONUDBA TRGOVINE "ZAJČEK" V ŠKOFJELOŠKI NAMI

na oddelku posebnih prodaj v I. nadstropju

VES PROIZVODNI PROGRAM KOPITARNE SEVNICA

• cikle • masaža in ortopedska obutev...

ZA VSE STAROSTI! PO NAJUGODNEJŠIH CENAH - PREPRIČAJTE SE!

KUPIM

Kupim smrekove hlode. Naslov v oglasnem oddelku. 7259

V Škofji Loki ali bližnji okolici kupim stan. hišo. ☎ 65-513 7263

LOKALI

V Kranju najamem gostinski LOKAL. ☎ 83-969 6927

BRAZDA KALAN

POLJŠICA 6, Podnart

Nove ugodnosti za kupce! BCS kosilnice, traktorji Zetor, Torpedo in IMT, ki-per priklole Tehnostroj.

Se priporočamo!

OBVESTILA

VODOVOD NA NOVI ali stari hiši (tudi razne predelave, popravila) vam naredim kvalitetno in hitro. ☎ 28-427 6872

IZDELUJEM imitacije barvnih oken (vitraje) Šifra: PO UGODNI CENI 7255

Delamo vsa zidarska dela. Šifra: KVALITETNO 7276

Strokovno vam lahko uničimo rastlinje na zemljišču. Team strokovnjakov Podrečal 7277

Opravljam računalniške obdelave vseh računovodskih podatkov, za družbena podjetja, zasebnim podjetjem pa nudim celotno vodenje in urejanje računovodstva. ☎ 621-474, dopoldan in 23-624, zvečer 7303

Opravljam zidarska fasaderska dela. ☎ 27-295 7308

Rolete, žaluzije in lamelne zaves izdelujem, montiram in servisiram. ☎ 26-919 7318

OSTALO

Prosimo poštenega najditelja dveh STOLOV izgubljenih iz Škofje Loke do Praprotna, da pokliče na ☎ 65-089 7250

Podpisana Iva Rant, Sveti Lenart 16, Selca nad Škofjo Loko, sem preko časopisa prodajala posestvo 10 ha gozda in 3 ha kmetijskih površin. Javilo se je precej kupcev, med njimi neka gospa, katere sin je dobil ženo iz Železnikov. Prišla je že na ogled, vendar nasleda laži, da posestvo ni moje. Prosim dotično gospo, da se še enkrat oglasi pri meni, da bi se sporazumeli, ker delo čaka. 7256

OPTIKA

Tavčarjeva 1, Kranj, tel.: 27-610 (nasproti delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in specialnimi lečami. Izdelujemo na recept in brez njega. Računalniški pregled vida. Okulist dela vsako sredo popoldne od 14.30 do 15.30

ZAHVALA! Gasilec, ki so uspešno ustavili 7.5. 1990 gozdni požar na Javorniškem Rovtu, se zahvaljujem za trud in požrtvovalnost. Kristan Jože 7300

POSESTI

PARCELO (2600 kvad.m), na lepi lokaciji Gorenjske, prodam. Šifra: POMLAD 90 6870

TRGOVINO - LOKAL najamem. Ponudbe z opisom oddajte pod Šifra: VAX 7243

Prodajam ali oddam 1/2 hiše s posebnim vvhodom v Gorenjskem. Šifra: PRIMERNO TUDI ZA OBRT 7282

Prodajam zazidljivo PARCELO v okolici Kranja, v izmeri 500 kvad.m. Naslov v oglasnem oddelku. 7307

RAZNO PRODAM

Prodajam seno. ☎ 68-657 6909

Moško kolo uvoženo 10 prestav, ugodno prodam. ☎ 77-388 7264

Ugodno prodam novo avto PRIKOLICO do 500 kg. Justin, Jelovška 10, Radovljica, za občino 7286

Prodajam fantovsko in dekliško obhajilno obleko. ☎ 44-674, popoldan 7296

Prodajam ZASTAVA kombi 850 FURGON, letnik 1981, registriran do marca 91. HI-FI komponente, AVTORADIO Fisher AX 843, vsak dan od 15. ure dalje. ☎ 79-808 - Dušan 7312

VOZILA

VW 1200, letnik 76, karamboliran, z novim motorjem in VW 1200, letnik 76, registriran do 6/90 ter PUCH 250 SG, veteran, letnik 57, original, vozen, prodam. ☎ 27-304

FORD TAUNUS 12 M, letnik 1968, v voznem stanju (primeren za dele), prodam. ☎ 28-427 6871

Prodajam OPEL KADET 1,3 S, letnik 1983. ☎ 34-245 6903

Prodajam Z 101 GTL, letnik 1986, prevoženih 50.000 km, registriran do aprila 1991, dobro ohranjen, za 6.500 DEM. Uzar, Bečanova 1, Trzin 7249

Novo

Trgovina KAJA

Kranj, Likovarjeva ul. 15

vam nudi po UGODNIH CENAH:

- poročne obleke iz uvoženega materiala; tudi za bodoče mamice
- otroške, dekliške, fantovske, ženske in moške kopalke vseh velikosti in različnih krojev
- svečane obleke
- krila in bluze
- moške, ženske in otroške pletenine
- perilo
- baby oblačila
- dekliško in otroško konfekcijo
- otroško obutev (od št. 18-34); udobne otroške copatke
- cikle - s pregibnim podplatom
- medicinska obutev in obutev za prosti čas

ZA OBISK SE PRIPOROČAMO!

Prodajam dobro ohranjen ŠOTOR (2 spalnici, predprostor). ☎ 46-426 7320

Prodajam HAPPYLAND, prinese 40.000 DEM v 60 dneh. Rizika ni. ☎ 37-677 7323

Prodajam ČOLN Maestral 9/S z motorjem Tomos 4 KS. ☎ 75-633 7331

Prodajam 2 MIZI za biljard - POOL št. 7, rabljene 3 mesece. Pokličite na ☎ 23-124 7332

STAN.OPREMA

Prodajam TROSED, cena ugodna. Naslov v oglasnem oddelku. 7246

Prodajam POHIŠTVO iz obdobja med vojnama (knjižno omaro, kredenco in mizo) in PIANINO (mahagonij). ☎ 621-247 po 20 uri 7248

Prodajam novo zapakirano sedežno grt., trosed raztegljiv in ležišče, možnost plačila tudi na obroke. ☎ 81-441, int. 3310 7260

Prodajam etažno peč za etažno centralno EMO central 23, cena 9000,00 din. Beznik Slavko, Gorjuše 72, Boh. Bistrica 7266

Ugodno prodajam cisterni za kurilno olje 1500 in 2000 litrov. ☎ 36-416, zvečer 7269

Novo peč Feroterm 35 prodajam za 5000,00 din ceneje. Stahovica 4, 061/832-562 7297

Ugodno prodajam dva KAVČA in šest STOLOV. ☎ 24-369 7314

STANOVANJA

Mlad par brez otrok najame stanovanje s kopalnico na Jesenicah. ☎ 85-483 6947

Študent išče SOBO v Kranju z okolico. ☎ 27-336 7244

Konfortno STANOVANJE iščem na Bledu ali bližnji okolici (Lesce, Radovljica). ☎ 061/373-040, po 18 uri 7251

Oddam opremljeno sobo dekletu. Ogled po 15. uri, Kokrški breg 3c, Kranj 7280

Prodajam dvosobno STANOVANJE v Kranju in zazidljive vikend PARCELE. Šifra: LEPA LEGA 7327

PEPITA

MODNI ATELJE

J. Platiše 17, Kranj

Vam nudi:

- oblačila, usnjeno galanterijo, modne dodatke
- maja velika izbira maturantskih oblek

ŠIVAMO TUDI PO NAROČILU

WW 1200, letnik 76, karamboliran, z novim motorjem in VW 1200, letnik 76, registriran do 6/90 ter PUCH 250 SG, veteran, letnik 57, original, vozen, prodam. ☎ 27-304

FORD TAUNUS 12 M, letnik 1968, v voznem stanju (primeren za dele), prodam. ☎ 28-427 6871

Prodajam OPEL KADET 1,3 S, letnik 1983. ☎ 34-245 6903

Prodajam Z 101 GTL, letnik 1986, prevoženih 50.000 km, registriran do aprila 1991, dobro ohranjen, za 6.500 DEM. Uzar, Bečanova 1, Trzin 7249

V SPOMIN

Kako je hiša strašno prazna, odkar tebe v njej več ni, ta izba prej tako prijazna, sedaj tako pusta se mi zdi.

FRANCU JAZBECU

Mineva leto dni grenke bolečine, odkar si me zapustil.

Žaluojača žena Vera in vsi njegovi!

ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša sodelavka v pokoju iz tovarne Gumeno tehnični izdelki

VALERIJA NABERNIK

rojena 1923

Od nje smo se poslovili v petek, 11. maja 1990, ob 15. uri na kranjskem pokopališču.

Delovni kolektiv Sava Kranj

Prodajam GOLF, letnik 1979. Boga-taj, Sr. vas 10, Poljane 7262

Ugodno prodajam SPACKA, letnik 1974. Krč Robi, Predoslje 25 a, Kranj 7268

Prodajam JUGO SKALA 55, letnik avgust 1988. ☎ 85-475, popoldan 7270

Prodajam garažiran R 4, letnik 1976, z manjšo okvaro na motorju. ☎ 66-033 7271

Prodajam BT 50 S, star eno leto. Sp. Bela 7, ☎ 45-309 7273

Prodajam 750 LE, letnik 1983, 43000 km, cena 15000,00 din. Hrovat Tone, Gorica 21, Radovljica 7274

Prodajam ohranjen Z 126 P, letnik 1980, registriran do novembra 1990. ☎ 620-408 7275

Ugodno prodajam Z 126 P, letnik 1987/9. ☎ 38-174 7279

Prodajam APN 4 T. ☎ 40-065 7281

Prodajam FIAT 132 1600, letnik 1973. ☎ 22-743 7283

Prodajam Z 750, letnik 1977. ☎ 79-780 7284

Prodajam SIMCO 1100, letnik 1975. Bobnar, Velesovo 64, Cerklje 7285

MOTOR MZ 251 ETZ, nov, ugodno prodam. ☎ 47-763 7289

Ugodno prodajam ŠKODO 105 L, letnik 1986, z rezervnimi prednjimi lučmi, mako in avtoradiem. Pristov Milan, Svetinova 19, Jesenice 7291

Prodajam JUGO 45, letnik 1982, zelo dobro ohranjen in precej dodatne opreme. ☎ 68-114, int. 337 dopoldan 7292

Ugodno prodajam dobro ohranjeno Z 101, letnik 1979, registrirano do maja 1991, ter karambolirano Z 101, letnik 1977. ☎ 66-368, popoldan 7293

Prodajam Z GTL 55, letnik 1986. Petric Igor, C. na Klanec 46, Kranj 7295

Prodajam Z 750 SC, letnik 1980, dobro ohranjen. ☎ 77-905 7298

Ugodno prodajam Z 101 Mediteran, letnik 1979, registrirano do 21.1.1991. Ogled od 15. do 21. ure. Britof 367, Kranj 7304

Ugodno prodajam R 4, april 1988. Vse informacije popoldne na ☎ 83-308 7321

Ugodno prodajam R 4 TLS, letnik 1977, vozen, registriran do konca oktobra. Škrlec Snežana, Struževo 16, Kranj. ☎ 23-160 dopoldne 7329

Prodajam Z 750 SC, letnik 1980, dobro ohranjen. ☎ 77-905 7298

Ugodno prodajam Z 101 Mediteran, letnik 1979, registrirano do 21.1.1991. Ogled od 15. do 21. ure. Britof 367, Kranj 7304

Ugodno prodajam R 4, april 1988. Vse informacije popoldne na ☎ 83-308 7321

Ugodno prodajam R 4 TLS, letnik 1977, vozen, registriran do konca oktobra. Škrlec Snežana, Struževo 16, Kranj. ☎ 23-160 dopoldne 7329

ZAPOSLOTITVE

Šiviljo za serijsko šivanje trikotaže na ind. šivalnih strojih, honorarno zaposlim na Jesenicah ali dam delo na dom. ☎ 81-809, po 20. uri 6885

Zaposlim KV slikopleskarja ter polagalca toplih podov s 5 letno prakso. Samsko stanovanje zagotovljeno. ☎ 22-391, od 20.-20.30 ure 6913

Zaposlimo KV natakara in točajko. OD po dogovoru. Mahne, Restavracija na Klancu, Medvode 7238

Šivilje za šivanje na domu iščem iz Bleda in okolice. Trgovina KOTIČEK ČIRIBUM, trgovski center Bled, od 10.do 12. ure 7299

trgovina - boutique

Intima

C. Jaka Platiše 17 Kranj, tel.: 34-002

Po konkurenčnih cenah vam nudimo:

- kozmetiko
- tudi program za nego nohtov
- drogerijske izdelke
- fino žensko spodnje perilo
- ženske kopalke
- bižuterijo in modne dodatke
- ročne ure, sončna očala, filme

Posebna ponudba opreme za tenis

Kupljeno blago po želji aranžiramo.

Sprejemamo filme v razvijanje.

Priporoča se SITARI Radovljica!

Zaposlimo urejeno dekle za strežbo. Gostilna Bizjak, Bela ☎ 45-017 7317

M bar išče simpatično dekle za delo v strežbi. ☎ 75-660 7333

ŽIVALI

Rjave JARKICE ter 20-100 kg težke PRAŠICE, prodam. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka 6818

Prodajam obračalniki za kosilnico BCS ter rjave JARČICE, stare dva meseca. Kamna gorica 19 7294

Gostilna Begič Mato obvešča cenjene goste, da smo spet odprli sezono jedi na žaru.

Odojek in jagenček po prehodnem naročilu. Začeli smo 12. 5. 1990 od 17. ure dalje, ob nedeljah od 12. ure. Se priporočamo!

Prodajam KOZO. Mežan, Grajska 12, Bled 7310

Prodajam JUNICO, brejo 7 mesecev. ☎ 66-802 7316

Prodajam 3barvne resaste FOKSTERIERJE z rodovnikom, stare 6 tednov. ☎ 0601-24-938 7319

Leglo kalifornijskih deževnikov na tel. ☎ 47-472 ob 19. uri 7322

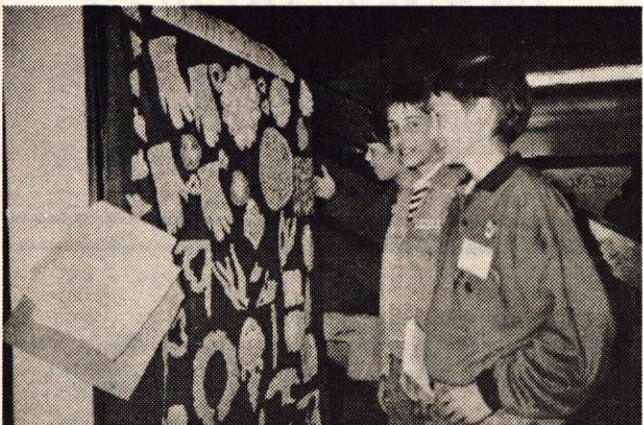
Prodajam več OVAC z JAGNETI za dopitjanje in zakol. Gregor Fodja, Blejska Dobrava 87. 7325

Prodajam dve KOZI, stari 7 tednov, bele pasme. ☎ 79-412 7326

Turizmu pomaga lastna glava

Obujanje starih običajev

Bled, 11. maja - Letošnji, 4. otroški turistični festival, so v petek pripravili turistični podmladkarji iz blejske Osnovne šole dr. Josipa Plemlja. Skupaj s sedmimi tekmovalnimi ekipami iz različnih koncev Slovenije in seveda svojimi mentorji so dokazali, da je turizem tista gospodarska dejavnost, kjer je lastna glava še kako pomembna.

Srečanje se je začelo s priscnim sprejemom pred osnovno šolo, kjer so mladi Blejci postavili stojnico, na kateri so predstavljali svoj kraj. Dekleta in fantje v narodnih nošah so prijazno pozdravljali tekmovalce

in številne goste, med katerimi so bili blejski turistični delavci, gospodarstveniki, predstavniki občine, pa tudi predstavniki Turistične zveze Slovenije, ki je organizator vsakoletnega srečanja turističnih podmladkarjev.

Tako je bil prvi turistični festival v Polzeli, drugi v Kamniku, lani pa so se mladi turistični zagnanci srečali na Ptuj. Vselej pod geslom "Turizmu pomaga lastna glava".

Ekipa, ki so sodelovale v tekmovalnem delu programa, so postavile vsaka svojo majhno razstavo. Z njo so skušali mladi prikazati delček kulturne dediščine svojega kraja - pa naj so bile to jedi, delovni pripomočki ali stari običaji. Med najzanimivejšimi so bili gotovo turistični podmladkarji iz Osnovne šole padlih prvoborcev Žiri, ki so bili na tekmovalnem edini gorenjski predstavniki. Tako na razstavi, kot kasneje z nastopom na odru so dokazovali, da znajo tudi mladi vrteti "kleklje" in uporabljati čevljarstvo orodje. Prav tako prisrčen je bil nastop mladih iz Polzele, ki so predstavili obiranje hmelja nekoč in danes. Za predstavitev "božičnih jedi" in božičnega praznovanja pa so se odločili kamniški turistični podmladkarji.

Ceprav tekmovalni rezultati niso bili najpomembnejši del srečanja, je strokovna komisija imela veliko dela, da je izbrala zmagovalca. Prvo mesto so si prislužili mladi Polzeljani, Zirovci pa so s Kamničani delili drugo mesto. Prav gotovo pa so si posebno priznanje prislužili mladi Blejci, ki so s svojimi mentorji in v sodelovanju s turističnim društvom organizirali srečanje s tekmovalcem, zabavnimi igrami in vsem kar sodi k pravim turističnim festivalom. Predvsem pa so dokazali, da znajo misliti z lastnimi glavami in tudi delati z lastnimi rokami.

V. Stanovnik

18. razstava mineralov in fosilov je navdušila

Od pohorskega čizlakita do ognjenega kamna

Tržič, 12. in 13. maja - Več kot sedem tisoč ljubiteljev mineralov, fosilov in nakita iz poldragih kamnov je v soboto in nedeljo obiskalo 18. razstavo mineralov in fosilov v Bistrici v Tržiču, kjer je sodelovalo izjemno število razstavljalcev, saj je prišlo več kot 60 tujih in okrog 70 domačih. Ne le minerali praktično iz vse Evrope in silno zanimiva strokovna predavanja, navdušili so tudi mariborski gostinci s štajerskimi specialitetami in odličnim vinom. 19. razstava bo v znamenju velenjskih rudarjev in mastodontov iz Šaleške doline.

Prireditelji so bili veseli, da so se obiskovalci lepo razporedili na oba dneva, tako da ni bilo hudih konic, razen morda takoj po otvoritvi, v soboto dopoldne, ko so na razstavo pohiteli tisti, ki so si želeli menjav mineralov za izpopolnitev svojih zbirk. Razstava je bila odlično pripravljena, posebej pa so navdušili izdelki - prelepe vrtnice - iz pohorskega kamenja, ki smo ga do nedavnega uporabljali le za granitne kocke. Največja gneča je bila seveda pri nakitu iz poldragega kamenja. Prodajalci so prišli praktično iz vse Evrope, prvič

Mladi raziskovalci

tudi iz Bolgarije in Holandije. Minerali so bili silno zanimivi, prelepi, vendar prednjačili so brez dvoma oni iz rudnika Srebrenica pri Tuzli, ki je živ še od rimske dobe sem, iz Majdanpeka in iz kosovskih rudnikov. Veliko zanimanje je žel poljski razstavljalac Janusz Czopik, ki je razstavil kot potica velik "ognjeni kamen". Pred očmi obiskovalcev se je zvrstilo toliko staležitov, kalcitov, quartzov, markežitov, sideritov, galenitov, marmatitov in kdo ve, kakšnih vseh kamnov še, tako in drugače sijočih in oblikovanih, da jih nepoznavalec ob nekaj obiskih ne more dojeti. So pa resnično lepi in ljubitelji so tudi tokrat prišli na svoj račun.

Zelo uspel je tudi seminar za pedagoge osnovnih in srednjih šol v soboto dopoldne pod naslovom "Sodobni vidiki geologije in mineralogije"; o temi Geologija Pohorja je predaval dr. Peter Mioč, dipl. ing. geol. Geološkega zavoda Ljubljana, o vplivu tal na gradnjo objektov pa prof. dr. Ludvik Trauner, dipl. ing. gradbeništva s Tehniške fakultete v Mariboru. Seminarja se niso udeležili le učitelji in profesorji z osnovnih in srednjih šol, temveč tudi univerzitetni profesorji, predavanja pa so se zaradi izrednega zanimanja in številnih vprašanj občutno podaljšala.

Uspešna pa je bila tudi seja podpisnikov Druženega dogovora o financiranju 19. razstave mineralov in fosilov leta 1991 v Tržiču; pokroviteljstvo bosta prevzela Rudnik lignita Velenje in Center srednjih šol z rudarsko šolo v Velenju. Osnovna tematika prihodnje razstave bo rudarsko izobraževanje in mastodont Šaleške doline. Torej, obeta se novo, veliko geološko doživetje.

D. Dolenc

Zmaga Demosa

Predsednik SO Tržič je Peter Smuk

Tržič, 10. maja - Na 1. skupni seji vseh treh zborov skupščine občine Tržič je bil pretekli četrtek z veliko večino glasov (30) za novega predsednika skupščine občine Tržič izvoljen kandidat Demosa dipl. ing. Peter Smuk, samostojni obrtnik iz Retenja in predsednik tržiških obrtnikov. Za podpredsednika je bil soglasno izvoljen dr. vet. Peter Belhar, kandidat Socialistične zveze Tržič in Demosa; dobil je vseh 43 glasov.

Za predsednika zbora krajevnih skupnosti je bil izvoljen

Franci Teran, za podpredsednika pa Drago Kozar. Družbenopolitični zbor bo odslej vodila Jana Primožič, njegov podpredsednik pa bo dipl. ing. arh. Niko Ahačič, sicer vodja Zelenih v Tržiču. Za predsednika zbora združenega dela je dobil večino glasov Stefan Gros, za podpredsednika se bodo morali pa še enkrat odločiti, kajti Jože Tišler, kandidat Demosa in dipl. ing. agr. Franc Sajovic, kandidat Socialistične zveze, sta dobila po enako število glasov.

D. Dolenc

Dan Gorenjcev 20. maja v Preddvoru

TOF pravi:

Gorenjci so za hece!

Dan Gorenjcev bo v nedeljo, 20. maja, poživil Preddvor, ki ga lahko izkoristite tudi kot izletniško točko (pikniki), skočite do Jakoba ali kam višje, seveda pa ne smete manjkati na tej PRVI, EDINSTVENI PRIREDITVI TE VRSTE!

Dopoldne bodo na vrsti OTROCI s starši: otroci bodo lahko sami oblikovali slaščice, predvsem pa POJEDLI DOBRO TORTO, SLADOLED in se zabavali ob glasbi in plesu. Kam z otroki v nedeljo popoldne? V PREDDVOR!

Popoldne pa se bo vse začelo z MODNO REVUJO KOKRE, potem pa pešter spored - ToF pa z Moped Showom obljublja vsaj eno: »Gorenjskih hecov tudi ne bo manjkalo! Saj Gorenjci so vedno za hece...« Nismo zvedeli, na kakšne hece je mislil - ToF že ve! Program s ToFom pa dolgočasen ne more biti. Šarmantna voditeljica bo tokrat Nataša Bešter, zlati glas žirovskega radia, deli pa tudi srečo pri žrebanjih na televiziji in je sploh ta prava gorenjska fejšt punca. Skupaj z Miranom Šubicem bosta skrbela, da bo vsak od gostov, ki jih boste POVABILI VI tudi prišel do besede! Seveda

pa to ne bo vse - tu bo še srečelov, zanimivo tekmovalstvo z naslovom »VESLAMO PO NAŠE«, pogovori, šale... Vse to od 15. do 19. ure, do izraza bo prišel tudi ansambel LIPA, ki bo skrbel za glasbo...

VABIMO pa vse tudi na ogled LE-POTNEGA SALONA (frizer, kozmetika), kjer boste videli v živo mojstre za ohranjanje lepote. Saj lepi smo tako vsi! Obenem pa upamo tudi na odziv IZVIRNIH GORENJSKIH IN SLOVENSkih OBRTI (naslov za vse trgovske in poslovne zadeve je HOTEL BOR PREDDVOR, tel.: 45-080), najbolj pa bomo veselili ZANIMIVIH MAREL in STARIH, NOVIH, POSEBNIH ŠPAROVČKOV VSEH VRST! Najbolj izvirne MARELA in ŠPAROVČKE bomo nagradili!

Kaj hočemo: eni se zbirajo pri Gazi - mestanu ali na mitingih, drugi hodijo po vsem svetu, GORENJCJI PA PRIHODNJO NEDELJO V PREDDVOR!

NI SLOVENCA
ČEZ GORENJCJI

BRALEC

naslov

bi rad na DAN GORENJEV, 20. maja, v PREDDVOR povabil znane Gorenjke oziroma Gorenjce:

Rad bi vas opozoril še na zanimivost (zanimiva domača obrt, zanimiva dejavnost - kot zbirateljstvo in podobno, rekorderji - največji, najtežji Gorenjci...):

Glasovnico pošljite na: ČP Glas, uredništvo, Moša Pijadeja 1, Kranj, za DAN GORENJEV!

Državno prvenstvo v standardnih in latinskoameriških plesih

Razkošje na parketu

Kranj, 12. maja - Pravkar minuli plesni konec tedna, ki ga je privedil ŠPK Kazina iz Ljubljane v športni dvorani na Planini, ni bil deležen zasluženega odziva. Na državnem plesnem prvenstvu v kombinaciji je sodelovala smetana iz vodilnih jugoslovanskih plesnih klubov, občinstva pa je bilo le za peščico.

V sobotnem popoldnevu so se v desetih plesih, dunajskem in angleškem valčku, tangu, slow-foxu in quick-stepu, sambi, rumbi, passu dole, jivu in ča-ča-ča, pokazali pionirji, mladinci med 12 in 13 leti ter starejši mladinci.

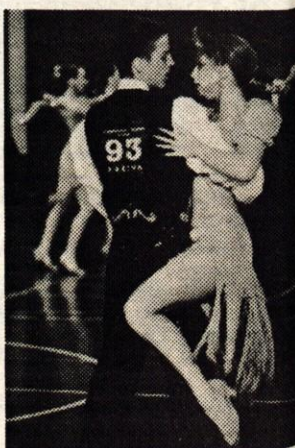
Med pionirji so si prva mesta priplesali Matevž Ogorelec in Sabina Zajc iz Kazine, Urban Šegedin in Patricija Rot ter Bor Sojar Voglar in Katarina Bergant, oboji iz Urške. Med mladinci (12 in 13 let) sta prvo mesto dosegla Matej Krajcar in Mirjam Šulek iz PK Velenje, drugo Jure Zrnec in Tina Banfi, tretje pa Mladen Cvjetičanin in Alenka Žagar, oboji iz Kazine. Med starejšimi mladinci so najboljši Gregor Cuzak in Sandra Šparl, Andrej Škufca in Leila Turk ter Bogdan in Andreja Poberžnik, vsi iz Kazine.

Nedelja je bila namenjena mladincem, starim med 12 in 16 let, in članski konkurenci. Med mladinci sta nastopila tudi prvaka vidnega plesnega turnirja v Blackpoolu Igor Gajič in Polona Rogelj, ki sta zmagala v temperamentni sambi. V Kranju sta med mladinci dosegla tretje mesto, za prvakoma Miho Rabičem in Jasno Stojilkovič ter drugouvrščenima Zo-

ranom Reharjem in Urško Gerstin, obojima iz Urške. Tudi med člani sta prvaka iz plesnega kluba Urška, in sicer Andrej Novotny in Tina Jarc, druga sta bila Dušan in Zdenka Arko iz kluba Tone Rožanc in tretja Marko Tumpej in Sabina Višnjec iz Super Lija.

Tekmovalni del, ki je pokazal izjemne plesne dosežke, pa tudi bleščeče toalete, je spremljal tudi program Kazinine jazz skupine z raznoliko koreografijo, od palčka in sedmih Sneguljič do mačk iz visoke družbe.

D. Z. Žlebir

Temperamentni latinskoameriški ples terja od tekmovalcev veliko kondicije.

Plesalci elegantno sučejo partnerke v standardnih plesih.

NOVINARSKI VEČER

v dvorani gasilskega doma na Gorjušah

sobota, 26. maja, ob 19. uri

Podelili bomo priznanje Gorenjskega glasa krajevni skupnosti Koprivnik-Gorjuše

Pokrovitelj: Ljubljanska banka
Gorenjska banka d.d., Kranj